

Molnár V. Attila

KIKRŐL NEVEZTÉK EL A NÖVÉNYEKET?

Kézirat

Készült a „Növénytan – A szeretetre méltó tudomány jelentősége és eredményei” című projekt keretében, az NKFIH MEC N 24 148930 pályázat támogatásával.

Debrecen, 2026

Kikről nevezték el a növényeket?

Bevezetés – Botanikai eponímia

A nagy hatású és sokoldalú svéd természettudós, Carl Linné *Critica Botanica* című munkájában (1737: 77–79.) kifejtette, hogy azt tartotta a legnagyobb elismerésnek, ami egy botanikust érhet, ha az illetőről egy növénynemzetséget neveztek el: „Szentül megtartom azokat a nemzetségneveket, amelyeket a nagyérdemű botanikusok emlékére állítottak. [...] Ez az egyetlen és legnagyobb jutalma a munkának, amelyet meg kell tartani és kegyesen kezelni a botanika serkentésére, fejlődésére és dicsőségére.” Ugyanakkor nem javasolta, hogy olyan személyiségekről – például államférfiakról, főurakról, egyházi méltóságokról – nevezzenek el nemzetségeket, akiknek a botanikához nem volt közük. Annak ellenére, hogy kifejezetten vallásos volt, még a szentek esetében sem tartotta ezt követendőnek. Úgy vélte, hogy ez a tisztesség csak a növénytan tudománya területén erőfeszítéseket tett embereket illeti meg: „*Dulcia non meruit qui non gustavit amara*” (azaz „aki nem aki nem ízlelte a keserűt, nem érdemli az édeset”).

Az eponímia görög eredetű kifejezés, ami az epi (jelentése: -ról, -ről) és az onyma (név) szavakból ered. Az emberi kultúra eponimákban örökíti meg azoknak a kivételes személyeknek a nevét, akikre az utókor hálásan emlékezik. Eponima az a szó, amely valamely kivételes (általában valós, ritkábban kitalált) személyiség nevét őrzi. Az eponimák jelölhetnek például dinasztiát (Árpád-ház – Árpád), földrajzi helyet (Amerika – Amerigo Vespucci), jelentős új paradigmát (darwinizmus – Charles Darwin), intézményt (akadémia – Akadémosz), eljárást (galvanizálás – Luigi Galvani), eszközt (biro [golyóstoll angol nyelvterületen] – Bíró László), kémiai elemet (einsteinium – Albert Einstein), anyagot (dízelolaj – Rudolf Diesel), égitestet (Halley-üstökös – Edmund Halley), matematikai összefüggést (Poisson-eloszlás – Siméon Denis Poisson), fizikai jelenséget (Brown-mozgás – Robert Brown), mértékegységet (eotvos – Eötvös Loránd), testrészt (ádámcsutka –

Ádám), sejtalkotót (Golgi-apparátus – Camillo Golgi), betegséget (Kaposi-szarkóma – Kaposi Mór), és természetesen élőlényeket is. Merton (1973) szerint a tudománytörténész feladata, hogy „megörökítse a tudományos ismeret eredetének kollektív emlékezetét. [...] Anonim jelenségeknek nincsen helye a dolgok rendjében. Eponimitás és nem anonimitás a követendő.” Az eponímia az egyik legfontosabb – és valószínűleg a legmagasztosabb – tudományos elismerés. Mivel a tudományos eponimák rangja és becse évszázadokon át fennmaradt, szükségszerű, hogy nagyon jelentős és valós érdemek alapozzák meg őket. Ha ugyanis az eponímiát a tudományos érdemeken túli egyéb tényezők, mint személyes barátság, gazdasági hatalom, politikai nyomás vagy nemzeti hovatartozás meghatározóan befolyásolnák, az a jelenség fontosságának, elismertségének elértéktelenedését okozná (Braun-Pálos 1999).

A tudományos eponímiákat általában az adott diszciplína nagyobb kutatói közösségének konszenzusa hitelesíti. A biológiában is így áll a dolog a leírt jelenségek, szervek, sejtalkotók stb. tekintetében, de az élőlények tudományos elnevezése szigorúan meghatározott szabályrendszer (a növénytanban: International Code of Botanical Nomenclature) alapján történik. Ha egy élőlény eponimikus neve a nevezéktani szabályoknak megfelel, csupán azon az alapon nem vethető el, hogy az illető személy a névalkotásra érdemtelen volt.

Számos fajnévben vagy faj alatti rendszertani egység (alfaj, változat) megnevezésében is visszaköszönnek jeles személyiségek nevei, de ebben a könyvben elsősorban a nemzetségekre összpontosítunk. Ennek oka az, hogy Linné kitüntetett jelentőséget tulajdonított a nemzetségeknek: „Nomine vera plantis imponere Botanicis genuinistantum in potestate est. Botanicus mihi dicitur is, qui genera naturalia observare intelligit.” (A növények számára valódi neveket csak az igazi botanikusoknak áll hatalmukban kijelölni. Szerintem botanikusnak azt lehet nevezni, aki a természetes nemzetségeket képes felismerni.) Linné a *Critica Botanica* 92–95. oldalain 159 botanikusról elnevezett növénynemzetséget sorolt fel. Napjainkra legalábbis sok százra tehető azoknak a nemzetségeknek a száma, amelyek emberi neveket viselnek. A legnagyobb jelentőségű fűvészekről szinte kivétel nélkül neveztek el növényeket.

Ebben a kéziratban azok közül a növénynemzetségek közül tallózunk, amelyeket emberekről neveztek el. A növényeknek nevüket kölcsönző személyiségekről a rendelkezésre álló információk mennyisége nagyon eltérő: van, akinek még a keresztnéve és a születési és elhalálozási dátuma is bizonytalan, és sokakról nem maradt fenn portré sem. Mások életéről és gazdag életútjáról pedig könyveket írtak már. Bizonyos esetekben csak a növénynév hangzása utal arra, hogy valamely személyiségről nevezték el, de mivel az eredeti publikációban nincs megjelölve, hogy szerzője kinek kívánt emléket állítani az elnevezéssel, még e téren is találgatásra kényszerülünk. A *Sequoia* nemzetség esetében – amelynek Endlicher István (1804–1849) adta ezt a nevet – általában azt feltételezik, hogy az elnevezés a csiroki (cherokee) indián törzs szótagíráson alapuló ábécéjének megalkotója, Sequoyah (S-si-quo-ya), más néven George Guess (1767?–1843) előtt tiszteleg. Az amerikai botanika atyjának tekintett Asa Gray (1810–1888) viszont lehetségesnek tartotta, hogy a *Sequoia* név gyökere a latin „sequi”, ami követőt jelent, és arra utalhat, hogy a hatalmas fenyőék rég kihalt fák ma élő követői, leszármazottai. (Szimbolikus jelentőségű, hogy Amerika angolszász meghódítói a mamutfenyőék legnagyobb példányait saját tábornokaikról [Shermann, Grant, Lee] nevezték el.) Asa Gray véleményével szemben úgy véljük, hogy nagyon valószínűtlen lenne, hogy a pozsonyi születésű Endlicher – aki nyelvészként behatóan foglalkozott például a kínai nyelvvel – ne hallott volna a szótagíráson alapuló, 86 grafémából álló csiroki ábécéről. A névválasztást tovább valószínűsíti, hogy Endlicher az általa leírt növénynemzetségeknek szívesen adott különböző személyiségek neveiből képzett neveket (például *Brassaia*, *Ducroisia*,

Ebermeyera, Fockea, Froehlichia, Funkia, Grieselinia, Henslera, Jonquillia, Keppleria, Klotschia, Langia, Launzea, Lefeburea, Poechia, Popowia, Ruseggera, Schleidenia, Schwabea, Widdringtonia stb.).

Más esetekben a névadó pontosan ismert, sőt éppen az okoz nevezéktani problémát, hogy tiszteletére különböző szerzők egymástól függetlenül ugyanazon a néven írtak le különböző növényeket jelentő nemzetségeket. Ez a helyzet például Giovanni Antonio Scopolival (1723–1788), akinek emlékére nem kevesebb mint hat különböző családba tartozó növénynemzetséget neveztek el: *Scopolia* Adans. 1763 (Brassicaceae), *Scopolia* Jacquin 1764 (Solanaceae), *Scopolia* Forst. 1776 (Griselinaceae), *Scopolia* L. f. 1782 (Thymeleaceae), *Scopolia* Sm. 1790 (Rutaceae), *Scopolia* Lam. 1798 (Bixaceae). A nevezéktan szabályai szerint azonban egy név csak egyetlen növényt jelölhet, és egy taxonnak csak egyetlen érvényes neve lehet. A felsorolt nevek közül a prioritás elve miatt a legrégebbi – azaz Adanson elnevezése – lenne az érvényes, de az egy évvel később megjelent Jacquin által alkotott név sokkal szélesebb körben volt ismert, így ezt konzerválták, és emiatt ma ez van érvényben.

Egy személyiség nevét több nemzetség neve is őrizheti, de természetesen nem pontosan ugyanabban az alakban. Eduard August Regel (1815–1892) svájci botanikus tiszteletére Lyman Bradford Smith amerikai broméliakutató írta le a *Neoregelia* nemzetséget, és a tudományos névben alkalmazta a Neo (= új) előtagot, mert a *Regelia* név már „foglalt” volt, ilyen néven ugyanis korábban már Schauer leírt egy mirtuszfélék közé tartozó génuszt. A magyar származású világhírű orchideakutató, Garay László (Leslie A. Garay, 1924–2016) tiszteletére négy különböző nemzetséget (*Garayella, Lesliea, Garaya, Garayanthus*) neveztek el.

Vannak olyan – elsősorban sok úvilági trópusokon elterjedt képviselővel rendelkező – családok, amelyek nemzetségeinek igen nagy hányadát nevezték el különböző személyiségekről. A csuporkafélék (Gesneriaceae) családjának mintegy 150 nemzetsége ismert, amelyek mintegy harmadát nevezték el emberekről. A broméliafélék (Bromeliaceae) családjának 56 nemzetsége ismert, közülük kettő elnevezését természeti népek nyelvéből vették át, 18 génusz megnevezésére leíróik görög vagy latin szavakat használtak fel, és nem kevesebb mint 36 nemzetség tudományos elnevezése egy-egy jeles személyiség nevére emlékeztet.

Néhány megjegyzés a kézirathoz

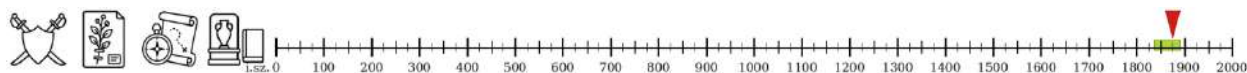
A kézirat a 11. oldaltól kezdődően alfabetikus sorrendben mutatja be a személyiségekről elnevezett növénynemzetségeket. Azokban az esetekben, ahol a „névadóról” rendelkezésre áll hitelesnek tekinthető vagy széles körben elfogadott képmás igyekeztem a mesterséges intelligencia (AI) segítségével az illetőt a róla elnevezett növény társaságában ábrázolni. Törekedtem arra, hogy a környezet, az öltözék, a felszerelés az illetőre jellemző és lehetőség szerint korhű legyen, de ezzel együtt ezek az illusztrációk nem tekinthetők eredeti dokumentumnak, hanem a személyiségek és a róluk elnevezett növénynemzetségek megismertetésének vizuális eszközei.

A jelenetek és élethelyzetek legtöbb esetben elképzelték, számos olyan esetben a valóságban így biztosan nem történhetett meg egy botanikus és a róla elnevezett növény „találkozása”. Például pergamoni Galénosz, aki i. sz. 129-től körülbelül 216-ig élt és a római kor egyik legnevesebb orvosa és anatómusa volt bizonyosan nem tarthatott a kezében a Linné által tiszteletére 1753-ban *Galenia*-nak elnevezett, a kristályvirágfélék közé tartozó, Dél-Afrikában honos nemzetségbe tartozó növényt.

A „névadók” érdeklődését, legfontosabb tevékenységi köreit, hivatását szimbólumokkal igyekszünk bemutatni.

	Növénytan		Oktatás és egyetemi, akadémiai pálya
	Orvostudomány és egészségügy		Múzeológia és gyűjteménykezelés
	Gyógyszerészet		Tudományszervezés és mecenatúra
	Kertészet és kertkultúra		Egyház
	Állattan		Politika, közigazgatás és jog
	Egyéb természettudomány (fizika, csillagászat, kémia)		Hadviselés és katonai szolgálat
	Expedíció és utazás		Uralkodói vagy arisztokrata státusz
	Tengerészet		Művészet, irodalom és bölcsészet
	Kereskedelem és ipar		Mérnöki, matematikai és feltalálói pálya

A „névadók” élettartamát (zöld sáv) és a róluk elnevezett növényfaj nevezettség hivatalos publikálásának idejét (piros nyíl) idővonalon jelezzük. Janka Viktor például katonatiszt, botanikus, utazó és múzeológus is volt egy személyben, aki 1837 és 1890 között élt, Boissier a *Jancaea* nemzetséget pedig 1875-ben írta le:

Vannak esetek, amikor a „névadó” személyiség születésének és / vagy elhalálzásának évszáma nem ismert. Ilyenkor a feltételezett élettartamot sárga sáv jelöli, mint Jean-Baptiste Beaucarne, 19. századi belga növénygyűjtő esetében:

Az ókorban élt személyiségek esetében megszakított időskálát használunk, mint Pedániosz Dioszkoridész esetében:

Azokban az esetekben, mikor a névadó személyiségről nem tudtunk portrét felkutatni, csak az elnevezett növényfaj nevezettségét mutatom be fényképen.

Ajánlott irodalom

- ADANSON, M. (1763): Familles des plantes. – Vincent, Paris.
- ALPINI, P. (1629): De plantis exoticis libri duo. – Apud Io. Guerilium, Venetiis.
- ANDERSON, F. J. (1977): An Illustrated History of the Herbals. – Columbia University Press, New York.
- ARBER, A. (1986): Herbals. 3rd ed. – Cambridge University Press, Cambridge.
- BABULKA P. – BORSÁNYI L. – GRYNÆUS T. (szerk., 1989): Síppal, dobbal... Hagymányos orvoslás az Európán kívüli népek körében. – Mezőgazdasági Kiadó, Budapest.
- BARABÁSI A.-L. (2002): Linked. The New Science of Networks. – Perseus, Cambridge.
- BAUHIN, C. (1573): Pinax theatri Botanici. – Scriptibus & Typi Ludovici Regia, Basileae.
- BAUMANN, H. (1993): Greek Wild Flowers and Plant Lore in Ancient Greece. – Herbert Press, London.
- BECK M. (2000): A kicsi-a-világ jelenség. – Magyar Tudomány 161(12): 1532.
- BELICZAY J. (1881): Marsigli élete és munkái. Értekezések a történeti tudományok köréből. – Magyar Tudományos Akadémia Könyvkiadó-Hivatala, Budapest.
- BLUNT, W. (2001): Linnaeus. The Compleat Naturalist. – Princeton University Press.
- BOCK, H. (1630): Kräutтерbuch. – In Verlegung Wilhelm Christian Glasers Buchhändlers, Strassburg.
- BRAUN T. – PÁLOS A. (1999): Eponimák és eponímia a természettudományban. – Magyar Tudomány 158(11): 1350–1353.
- BRAUN T. (2000): Bíráló a tudományban és a kicsi-a-világ jelenség. – Magyar Tudomány 161(9): 1151–1153.
- BRAUN T. (2003): Egyetemes lángelme. – A hálózatok új tudományának előfutára: Karinthy Frigyes. – Magyar Tudomány 164(12): 1601–1603.
- BRICKELL, Ch. (szerk., 2001): Dísznövény enciklopédia. Az Angol Királyi Kertészeti Társaság kézikönyve. – Urbis Könyvkiadó, Budapest.
- BRUMMITT, R. K. – POWELL, C. E. (eds., 1992): Authors of Plant Names. – Royal Botanic Gardens, Kew.
- BRUNFELS, O. (1532): Herbarium vivae eicones ad naturae imitationem. Tomus I. – Io. Schottum, Strassburg.
- BRUNFELS, O. (1536): Novi Herbarii Tomus II. – Io. Schottum, Strassburg.
- BRUNFELS, O. (1536): Tomus Herbarii III. – Io. Schottum, Strassburg.
- BUNKE, Zs. (1990): Angaben zur Geschichte der „Ratio denominationis“ der Gattung Sternbergia W. & K. – Annales Historico-naturales Musei Nationalis Hungarici 81: 27–36.
- CAPASSO, L. (1998): 5300 years ago, the Ice Man used natural laxatives and antibiotics. – The Lancet 352: 1864–1864.
- CESALPINO, A. (1583): De plantis libri XVI. – Apud Georgium Marescottum, Florentiae.
- CHITTENDEN, F. J. (ed., 1656): The Royal Horticultural Society Dictionary of Gardening. A practical and scientific encyclopaedia of Horticulture. Vol. I–IV. – Clarendon Press, London.
- CHOWDHURY, K. A. (1971): Botany: Prehistoric Period. In: BOSE, D. M. – SEN, S. N. – SUBBARAYAPPA, B. V. (eds.): A Concise History of Science in India. Indian National Science Academy, New Delhi. pp. 371–374.
- CLUSIUS, C. (1583): Atrebatis Rariorum aliquot stirpium :per Pannoniam, Austriam, & vicinas quasdam provincias observatarum historia. – Christophori Plantini, Antverpiae.
- CLUSIUS, C. (1601): Rariorum Plantarum Historia. – Ex officina Plantiniana, Apud Joannem Moretum, Antverpiae.
- CUBA, Johannes de (1485): Gart der Gesundheit. – Peter Schoeffer, Mainz.
- DANERT, S. – HANELT, P. – HELM, J. – KRUSE J. – SCHULTZEMOTEL, J. (1980–1981): Uránia növényvilág. Magasabbrendű növények I–II. – Gondolat, Budapest.
- DIERBACH, J. H. (1833): Flora Mythologica oder Pflanzenkunde in Bezug auf Mythologie und Symbolik der Griechen und Römer. – Johann David Sauerländer, Frankfurt am Main.
- DÖRFLER, I. (1907): Botaniker-Porträts. C. von Linné und Seine Botanischen Zeitgenossen. – Wien.
- EGERTON, F. N. (2001, 2001, 2001, 2001, 2002, 2002, 2003, 2003, 2004, 2005, 2006, 2006, 2008, 2008): A History of the Ecological Sciences 1: Early Greek Origins. – Bulletin of the Ecological Society of America 82(1): 93–97.; 2: Aristotle and Theophrastos. – 82(2): 149–152.; 3: Hellenic Natural History. – 82(3): 201–205.; 4: Roman Natural History. – 82(4): 243–246.; 5: Byzantine Natural History. – 83(1): 89–94.; 7: Arabic Language Science – Botany, Geography and Decline. – 83(4): 261–266.; 9: Albertus Magnus, a Scholastic Naturalist. – 84(2): 87–91.; 10: Botany during the Italian Renaissance and Beginnings of the Scientific Revolution. – 84(3): 130–137.; 13: Broadening Science in Italy and England, 1600–1650. – 85(3): 110–119.; 14: Plant Growth Studies in the 1600s. – 85(4): 208–213.; 18: John Ray and His Associates Francis Willughby and William Derham. – 86(4): 301–313.; 22: Early European Naturalists in Eastern North America. – 87: 341–356.; 23: Linnaeus and the Economy of Nature. – 88: 72–88.; 27: Naturalists Explore Russia and the North Pacific During the 1700s. – 89(1): 39–60.; 28: Plant Growth Studies in the 1700s. – 89(2): 159–175.

- EMERY, H. (1883): A növények élete. A növényvilág leírása a nagy közönség használatára. – K. M. Természettudományi Társulat, Budapest.
- ENTZ G. (1907): Megemlékezés Linné Károly születésének kétszázadik évfordulóján. – Természettudományi Közöny 39(454): 346–356.
- ERHARDT, W. – BÖDEKER, N. – GÖTZ, E. – SEYBOLD, S. (2002): Zander – Handwörterbuch der Pflanzennamen. Dictionary of plant names. Dictionnaire des noms des plantes. 17. Aufl. – Ulmer Verlag, Stuttgart.
- FERGUSON, I. K. (1969): Notes on the Typification of the Name *Vitaliana primuliflora* (Primulaceae). – Taxon 18(3): 300–303.
- GABRIEL, M. L. – FOGEL, S. (eds., 1955): Great Experiments in Biology. – Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, N. J.
- GENAUST, H. (1983): Etymologisches Wörterbuch der botanischen Pflanzennamen. 2. Auflage. – Birkhäuser Verlag, Basel.
- GERARD, J. (1633): The herball or generall historie of plantes. – Adam Islip, Joice Norton & Richard Whitakers, London.
- GERARDE, J. (1597): The Herball or Generall Historie of Plantes. – John Norton, London.
- GESSNER, C. (1669): De Lunariis herbis, et rebus noctu Lucentibus, Commentariolus.
- GHOSE, A. K. (1971): Botany: The Vedic and Post-Vedic Periods. In: BOSE, D. M. – SEN, S. N. – SUBBARAYAPPA, B. V. (eds.): A Concise History of Science in India. – Indian National Science Academy, New Delhi. pp. 375–392.
- GOMBOCZ E. (1914): A budapesti egyetemi botanikus kert és tanszék története. Egy fejezet a magyar botanika történetéből. – Budapesti Kir. Magy. Tud. Egyetem.
- GOMBOCZ E. (1936): A magyar botanika története. A magyar flóra kutatói. – Magyar Tudományos Akadémia, Budapest. [Hasonmás kiadás: 2007, Berzsenyi Dániel Evangélikus (Líceum) Gimnázium, Kollégium és Szakképző Iskola]
- GREUTER, W. – MCNEILL, J. et al. (eds., 2000): International Code of Botanical Nomenclature (Saint Louis Code). Adopted by the Sixteenth International Botanical Congress, St. Louis, Missouri, July–August 1999. – Koeltz Scientific Books, Königstein.
- GREW, N. (1682): The anatomy of plants. – Printed by W. Rawlins, for the author, London.
- GRONOVIVS, J. F. (1743): Flora Virginica exhibens plantas quas V. C. Johannes Clayton in Virginia observavit atque collegit. Eisdem methodo sexuali disposuit, ad genera propria retulit, nominibus specificis insignivit, et minus cognitas descripsit. – Lugdunum Batavorum, Leiden.
- HÖKERBERG, A. (2000): Män omkring Linné. – Ruter Media Group AB, Laholm.
- HUDSON, N. (1954): An early English version of Hortus Sanitatis. – Quaritch, London.
- HUFFMAN, M. A. – WRANGHAM, R. W. (1994): The Diversity of Medicinal Plant Use by Chimpanzees in the Wild. In: HUFFMAN, M. A. et al. (eds.): Chimpanzee Cultures. – Harvard University Press. pp. 129–148.
- ISELY, D. (1994): One Hundred and One Botanists. – Iowa State University Press.
- JACQUIN, N. J. (1763): Selectarum stirpium Americanarum historia. – Wien.
- JÖNSSON, A-M. (2003): The Reception of Linnæus's Works in Germany with Particular Reference to his Conflict with Siegesbeck. – In: KERLER, E. – KUHN, H. C. (eds.): – Germania latina – Latinitas teutonica. Politik, Wissenschaft, humanistische Kultur vom späten Mittelalter bis in unsere Zeit. – Wilhelm Fink Verlag, München.
- KANITZ Á. (1890): Brassai, a botanikus. – Kolozsvár (újság). 1890. máj. 24.
- KARINTHY F. (1929): Láncszemek. In: Minden másképpen van (Ötvenkét vasárnap). – Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Rt., Budapest.
- KÁZMÉR M. (1997): Köleséri Sámuelnek szóló ajánlás J. J. Scheuchzer svájci orvos könyvében. – Magyar Könyvszemle 113(3): 318–319.
- KÖHLER, F. E. (1883–1914): Medizinal-Pflanzen in naturgetreuen Abbildungen und kurz erläuterndem Texte. – Gera.
- LINNÉ, C. (1735): Bibliotheca Botanica. – Salomon Schouten, Amsterdam.
- LINNÉ, C. (1735): Fundamenta Botanica. – Salomon Schouten, Amsterdam.
- LINNÉ, C. (1735): Musa Cliffortiana. – Leiden.
- LINNÉ, C. (1736): Musa Cliffortiana florens Hartecampi 1736 prope Harlemum. – Leiden.
- LINNÉ, C. (1737): Critica Botanica. – Conrad Wishoff, Leiden.
- LINNÉ, C. (1737): Flora Lapponica Exhibens Plantas per Lapponiam Crescentes, secundum Systema Sexuale Collectas in Itinere Impensis. – Amsterdam.
- LINNÉ, C. (1737): Flora Lapponica. – Salomon Schouten, Amsterdam.
- LINNÉ, C. (1737): Genera Plantarum. 2. Ed. – Conrad Wishoff, Leiden.
- LINNÉ, C. (1737): Hortus Cliffortianus. Plantas exhibens quas in Hortis vivis quam siccis, Hartecampi in Hollandia coluit vir nobilissimus et generosissimus Georgius Clifford juris utriusque doctor. – Amsterdam.
- LINNÉ, C. (1738): Classes Plantarum. – Conrad Wishoff, Leiden.
- LINNÉ, C. (1745): Flora Suecica. – Lars Salvius, Stockholm.
- LINNÉ, C. (1745): Öländska och Gothländska Resa. – Gottfried Kiesewetter, Stockholm–Uppsala.
- LINNÉ, C. (1746): Fauna Suecica. – Lars Salvius, Stockholm.
- LINNÉ, C. (1747): Flora Zeylanica. – Lars Salvius, Stockholm.

- LINNÉ, C. (1747): *Flora Zeylanica. Sistens plantas indicas Zeylonae insulae.* – Holmiae.
- LINNÉ, C. (1748): *Hortus Upsaliensis.* – Lars Salvius, Stockholm.
- LINNÉ, C. (1749): *Materia Medica.* – Lars Salvius, Stockholm.
- LINNÉ, C. (1751): *Philosophia Botanica.* – Gottfried Kieselwetter, Stockholm.
- LINNÉ, C. (1751): *Skånska Resa.* – Lars Salvius, Stockholm.
- LINNÉ, C. (1753): *Species Plantarum.* – Lars Salvius, Stockholm.
- LINNÉ, C. (1758): *Systema Naturae.* 10. Ed. – Lars Salvius, Stockholm.
- LINNÉ, C. (1767): *Mantissa Plantarum.* – Lars Salvius, Stockholm.
- LINNÉ, C. (1771): *Mantissa Plantarum Altera.* – Lars Salvius, Stockholm.
- MÄGDEFRAU, K. (1973): *Geschichte der Botanik. Leben und Leistung großer Forscher.* – Gustav Fischer Verlag, Stuttgart.
- MÄGDEFRAU, K. (1992): *Geschichte der Botanik. Leben und Leistung großer Forscher.* 2. Aufl. – Gustav Fischer Verlag, Stuttgart.
- MAJUMDAR, G. P. (1982). The history of botany and allied sciences. In: Chattopadhyaya, D. (ed.): *Studies in History of Science in India.* – Enterprise, New Delhi. pp. 356–411.
- MARINELLI, J. (ed., 2004): *Plant.* – Dorling Kindersley Ltd., London.
- MAYR, E. (1982): *The Growth of Biological Thought: Diversity, Evolution, and Inheritance.* – The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts.
- MERTON, R. K. (1973): *Priorities in Scientific Discovery.* – In: MERTON, R. K. (ed.): *The Sociology of Science.* – University of Chicago Press, Chicago.
- MEYER, E. H. F. (1857): *Geschichte der Botanik* 1–4. – Verlag der Gebrüder Bornträger, Königsberg.
- MOLNÁR V. A. (2004): Soó Rezső (1903–1980). – *Kitaibelia* 9(1): 3–18.
- MOLNÁR V. A. (2005): A dohány és Jean Nicot. (Növények és emberek.) – *Élet és Tudomány* 60(43): 1364–1365.
- MOLNÁR V. A. (2006): Aldrovandi és a vízikerek. (Növények és emberek.) – *Élet és Tudomány* 61(44): 1390–1391., 1399.
- MOLNÁR V. A. (2006): Scopoli és a szkopoli-fű. (Növények és emberek.) – *Élet és Tudomány* 61(32): 1012–1015.
- MOLNÁR V. A. (2006): Sir Thomas Raffles óriásvirága. (Növények és emberek.) – *Élet és Tudomány* 61(2): 48–50.
- MOLNÁR V. A. (2006): Šternberg és a vetővirág. (Növények és emberek.) – *Élet és Tudomány* 61(41): 1290–1292.
- MOLNÁR V. A. (2007): A dohány története. – *Kertbarát Magazin* 30(7–8): 38–39.
- MOLNÁR V. A. (2007): 300 éve született Carl Linné 1. rész. A „virágok királya”. – *Élet és Tudomány* 62(21): 646–648.
- MOLNÁR V. A. (2007): 300 éve született Carl Linné 2. rész. *Systema Naturae* – *Élet és Tudomány* 62(22): 681–683.
- MOLNÁR V. A. (2007): 250 éve született Kitaibel Pál. 1. A mester és előd: Jacob Joseph Winterl. – *Élet és Tudomány* 62(2): 48–51.
- MOLNÁR V. A. (2007): 250 éve született Kitaibel Pál. 2. A legnagyobb magyar botanikus. – *Élet és Tudomány* 62(5): 148–150.
- MOLNÁR V. A. (2007): 250 éve született Kitaibel Pál. 3. A barát, szerzőtárs és mecénás: Franz Adam Waldstein. – *Élet és Tudomány* 62(14): 435–437.
- MOLNÁR V. A. (2007): 250 éve született Kitaibel Pál. 4. A szellemi utód és életrajzíró: Jávorka Sándor. – *Élet és Tudomány* 62(16): 489–491.
- MOLNÁR V. A. (2007): A Bougainvillea története. – *Kertbarát Magazin* 30(1–2): 33.
- MOLNÁR V. A. (2007): A csuporkafélék története. – *Kertbarát Magazin* 30(3–4): 44–45.
- MOLNÁR V. A. (2007): A leghíresebb svéd. – *Kertbarát Magazin* 30(9–10): 30–32.
- MOLNÁR V. A. (2007): Kitaibel Pál élete és öröksége. – *Kitaibel Kiadó, Biatorbágy.*
- MOLNÁR V. A. (2008): A rézvirág története. – *Kertbarát Magazin* 31(3–4): 38–39.
- MOLNÁR V. A. (2008): Egy kis hierobotanika. A keresztény hitvilág és a Biblia növényvilága. – *Élet és Tudomány* 63(51–52): 1620–1623.
- MOLNÁR V. A. (2008): A szárított kert találmánya. Kommentátorok a botanikában. – *Élet és Tudomány* 63(50): 1584–1587.
- MOLNÁR V. A. (2008): A broméliafélek története. – *Kertbarát Magazin* 31(9–10): 50–53.
- MOLNÁR V. A. (2009): Az elfelejtett botanikus. Kétszáz éve született Darwin. – *Élet és Tudomány* 64(6): 166–169.
- MOLNÁR V. A. (2009): A Biblia növényei. – *Interpress Magazin* 29(4): 92–97.
- MOLNÁR V. A. (2009): Növények és emberek. Egy szeretetre méltó tudomány története. – *Kitaibel Kiadó, Biatorbágy.*
- MOLNÁR V. A. (2010): A botanika kezdetei. – *Interpress Magazin* 30(6): 114–118.
- MOLNÁR V. A. (2010): A pestis és a botanika. – *Természet Világa* 141(5): 220–222.
- MOLNÁR V. A. (2011): Búzós parazita: a virágok óriása. – *TermészetBúvár* 66(5): 40–42.
- MOLNÁR V. A. (2011): Pestis és botanika. – *Interpress Magazin* 31(7): 30–33.
- MOLNÁR V. A. (2015): *Kitaibel – egy magyar tudós élete.* – Debreceni Egyetem TTK Növénytan Tanszék, Debrecen.
- NAIS, J. (2001): *Rafflesia of the World.* – Sabah Parks, Kota Kinabalu.
- NATTER-NÁD M. (1939): *Virágoskönyv. Kerti és szobai növényeink származása, története és*

- ápolása. – Pallas Irodalmi és Nyomdai Rt., Budapest.
- NATTER-NÁD M. (1942): Új virágos könyv. Kerti és szobai növényeink származása, története és ápolása. – Pallas Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság, Budapest.
- NATTER-NÁD M. (1964): Újabb virágoskönyv. – Mezőgazdasági Kiadó, Budapest.
- PARKER, J. – MALONE, M. (szerk., 2006): Flóra. A világ legnagyobb kertészeti enciklopédiája. I-II. kötet. – Athenaeum, Budapest.
- PARKINSON, J. (1640): Theatrum botanicum: the theater of plants. – Thomas Cotes, London.
- PAVORD, A. (2005): The naming of names. – The Search for Order in the World of Plants. – Bloomsbury, London.
- PECZ V. (szerk., 1902–1904): Ókori lexikon I-II. – Budapest.
- PETERSEN, R. H. (2001): New World Botany: Columbus to Darwin. – Koeltz Scientific Books.
- PLUMIER, Ch. (1703): Nova Plantarum Americanarum Genera. – Joannem Boudot, Paris.
- PRISZTER Sz. (1998): Növényneveink. A magyar és a tudományos növénynevek szótára. – Mezőgazda Kiadó, Budapest.
- PRITZEL, G. A. (1872): Thesaurus Literaturae Botanicae omnium gentium inde a rerum botanicarum initiis ad nostra isque tempora, quindecium millia operum resensens. – F. A. Brockhaus, Lipsiae.
- QUATTROCCHI, U. (2000): CRC World Dictionary of Plant Names: Common Names, Scientific Names, Eponyms, Synonyms, and Etymology. Vol. I-IV. – CRC Press, Boca Raton.
- RAJAN, S. S. (2001): Plant science. In: SUBBARAYAPPA, B. V. (ed.): Medicine and Life Sciences in India. – Munshiram Manoharlal Publishers, New Delhi. pp. 242–270.
- RAPAICS R. (1932): A magyarság virágai. A virágkultusz története. – Királyi Magyar Természettudományi Társulat, Budapest.
- RIEDLER, E. (2006): Famous people around Carl von Linné and plants named after them. – Kézirat.
- RODRIGUEZ PEREZ, J.-A. (2003): Besichtigung die exotische Pflanzenwelt der Kanarischen Inseln. – Editorial Everest, S. A., León.
- SACHS, J. (1875): Geschichte der Botanik vom 16. Jahrhundert bis 1860. – R. Oldenbourg, München.
- SHAFFER, E. (1957): The Garden of Health. An Account of Two Herbals, the Gart der Gesundheit and the Hortus sanitatis. – Book Club of California, San Francisco.
- SOÓ R. (1947): A XVIII-XIX. század grafikai művészete a növénytan szolgálatában. A botanikai díszművek bibliográfiája. – A Debreceni Szemle kiadása.
- SPRENGEL, K. (1818): Geschichte der Botanik 1–2. – F. A. Brockhaus, Altenburg und Leipzig.
- SURÁNYI D. (1973): A Biblia növényei. – Vigília 38: 306–316.
- SWAHN, J.-Ö. (é. n.) A fűszerek zamatos története. – Gulliver Könyvkiadó, Budapest.
- SZÉKELY S. (1960): Az orvostudomány története. – Medicina, Budapest.
- SZMIRNOV, A. (1988): Varázslatos növények – különös történetek. – Natura-Mir, Budapest-Moszkva.
- SZUTORISZ F. (1905): A növényvilág és az ember. Művelődéstörténeti tanulmányok. – K. M. Természettudományi Társulat, Budapest.
- TERGIT, G. (1969): A virágok regénye. – Gondolat, Budapest.
- TOURNEFORT, J. P. (1694): Elemens de botanique ou methode pour connoitre les plantes. – De l'imprimerie Royale, a Paris.
- TOURNEFORT, J. P. (1700): Institutiones Rei Herbariae. Tomus I-III. – E Typographia Regia, Parisiis.
- VÁCZI K. (1997): Carl Linné (1707–1778) a természet rendszerezője. Vallomásai műveiről. – Stúdium Könyvkiadó, Kolozsvár.
- VAILLANT, S. (1727): Botanicon Parisiense. – J. & H. Verbeek, Leide.
- WELLS, D. (1997): 100 Flowers and How They Got their Names. – Algonquin Books of Chapel Hill.
- WIELGORSKAYA, T. (1995): Dictionary of Generic Names of Seed Plants. – Columbia University Press.
- WIJNANDS, D. O. (1983) The Botany of the Commelins. – A. A. Balkema, Rotterdam.
- ZORN, J. (1785–1788): Dreyhundert auserlesene amerikanische Gewachse nach linneischer Ordnung. 1–3. Band. – Auf Kosten der Rapsischen Buchh., Nürnberg.

Hogyan kapta nevét Linné, "a növények keresztapja"?

Carl Linné nevének története különösen szép példája annak, hogyan vándorolhatnak a nevek a növények és az emberek között, majd vissza ismét a növényvilágba.

Linné apai nagyapja földműves volt, és a korabeli skandináv névadási szokásoknak megfelelően Ingemar Bengtssonnak, vagyis „Bengt fia Ingemar”-nak hívták. A közembereknek akkoriban többnyire nem volt öröklődő vezetéknevük: a gyermekek az apjuk keresztnévéből képzett patronimikumot viselték. Így született Linné apja is 1674-ben Nils Ingemarsson, azaz „Ingemar fia, Nils” néven.

Amikor Nils a lundi egyetemre került, hogy lelkésznek tanuljon, az egyetemi adminisztráció megkövetelte tőle, hogy állandó vezetéknevet válasszon. Mivel kedvelte a növényeket, nevét egy hatalmas kislevelű hársról alkotta meg, amely szülőföldje határán, Jomsboda és Linnhult között állt. A hárs smålandi svéd elnevezésének, a linn szónak latinósított alakjából született meg a Linnaeus név. Ugyanennek a fának az emlékét őrizte a rokonság más ágainak névválasztása is: egyikük a latin *Tilia*, vagyis hárs szóból alkotott Tiliander, másikuk pedig a svéd hársnévhez kapcsolódó Lindelius családnevet vette fel.

Ezt a növényi eredetű vezetéknevet örökölte Carl Linnaeus azaz Carl Linné. A név azonban később újra visszatért a növényvilágba.

Linné lappföldi utazása során figyelt fel egy apró termetű, talajon kúszó törpecserjére, amelynek vékony, felálló virágszárain rendszerint kettesével nyíltak a halványlila, bókoló, harang alakú virágok. A növényt Caspar Bauhin már 1596-ban leírta *Campanula serpyllifolia* néven, mert a harangvirágok közé sorolta. Linné alaposabb vizsgálatai azonban meggyőzték arról, hogy nem a *Campanula* nemzetséghez tartozik, hanem önálló nemzetséget képvisel.

A növény tudományos leírását Linné barátjára és pályatársára, Jan Frederik Gronoviusra bízta. Gronovius – valószínűleg Linné kérésére, de legalábbis az ő tudtával – a nemzetséget *Linnaea* néven írta le, így a botanikus családneve egy növény tudományos nevében élt tovább.

A *Linnaea* Linné kedvenc növényévé és egyfajta személyes jelképévé vált. Számos portréján kezében tartja, és később az általa tervezett nemesi címerben is helyet kapott. A *Critica Botanica* 80–81. oldalán egy híressé vált, játékosan álszerény megjegyzésben így írt róla: „*Linnaeam dixit Cel. Gronovius plantam Lapponicam, depressam, vilem, neglectam, brevi tempore florem, a consimili suo Linnaeo.*” Vagyis: „*Linnaeának nevezte az érdemdús Gronovius azt a lappföldi növényt, amely alacsony, jelentéktelen, elhanyagolt, és csak rövid ideig virágzik – hasonlatosan Linnéhez.*”

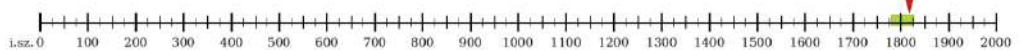
A nemzetség legismertebb, hagyományosan egyetlenként számon tartott faja a *Linnaea borealis*, amely Eurázsia és Észak-Amerika tajgaerdeinek jellegzetes növénye. Kúszó hajtásai a talaj felszínén terjednek, felálló virágszárain pedig rendszerint párosával fejlődnek a bókoló, harang alakú virágok. Terméseit ragadós mirigyszőrök borítják, amelyek segítségével állatokra tapadva terjedhetnek.

A történet azonban itt még nem ér véget. Miközben a tudományban számtalan növényt neveztek el emberekről, az ellenkező irányú névadásra is bőven akad példa: növények neveiből emberi keresztnév születnek. Ilyen nemzetközi név például a Lily és a Veronika, a magyar névadásban pedig a Hanga, Hajnalka, Ibolya, Iringó vagy Imola.

A nevek tehát valóban ide-oda vándorolnak az emberek és a növények között. Ebben a különös körforgásban alighanem Linné és a *Linnaea* története az egyik legszebb példa. Linné apja egy hársfáról, a svédül linn-nek nevezett növényről választotta a Linnaeus családnevet. A Linnaeus névből később megszületett a *Linnaea* növénynemzetség neve. A növény kedves hangzása és bájos megjelenése pedig újabb névadást ihletett: a *Linnaea* az újabb időkben női keresztnévvé vált, amelyet ma Skandináviában és Észak-Amerikában több ezren viselnek.

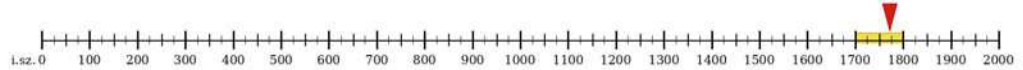
Kikről nevezték el a növényeket? 1. rész

Abelia R. Br. 1818 (Caprifoliaceae) – Clarke Abel (1780–1826): brit orvos-botanikus. Expedíciós orvosként és természettudósként vett részt az 1816/1817-es kínai küldetésben, amely a második kísérlet volt arra, hogy a Brit Birodalom felvegye az ázsiai császársággal a kapcsolatot. 1816-ban gyűjtötte Kínában annak a növénynek a példányait és magvait, amelyet ma *Abelia chinensis*-ként ismerünk. Hazafelé a hajójukat kalóztámadás, majd hajótörés érte, és a gyűjtött példányok elvesztek. Néhány Kínában hátrahagyott példány alapján 1818-ban Robert Brown írta le a nemzetséget. Abel volt az első „nyugati” tudós, aki tudósított az orangutánról (*Pongo pygmaeus*) Szumátráról. 1818-tól Lord Amherst főorvosa lett Indiában, és ott is hunyt el.

Kikről nevezték el a növényeket? 2. rész

Albizia Durazz. 1772 (Fabaceae) – Filippo degli Albizzi (18. század): firenzei nemes és természetkedvelő. Konstantinápolyból 1749-ben ő hozta Toszkánába a selyemakác magvait; a növény innen terjedt el az európai kertekben. Antonio Durazzini firenzei botanikus 1772-ben az *Albizia* nemzetség nevével állított emléket az Albizzi családnak. A nemzetség legismertebb faja, az *Albizia julibrissin* ma világszerte kedvelt díszfa.

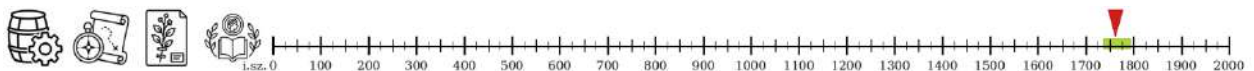
Kikről nevezték el a növényeket? 3. rész

Alpinia Roxb. 1810 (Zingiberaceae) – Prospero Alpini (1553–1617): olasz orvos és botanikus, aki Egyiptomban tanulmányozta a növényeket, és a trópusi fajok megismeréséhez fontos adatokkal járult hozzá. Plumier tiszteletére nevezte el az *Alpinia* nemzetséget, amely elnevezést Linné is megtartott.

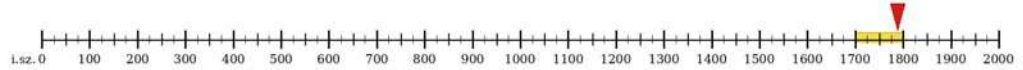
Kikről nevezték el a növényeket? 4. rész

Alstroemeria L. 1762 (Alstroemeriaceae) – Claes Alströmer (1736–1794): svéd kereskedő, iparos, természetbúvár és Linné tanítványa. Dél- és Nyugat-Európában tett tanulmányútjai során növényeket és magvakat gyűjtött, amelyeket rendszeresen elküldött Linnének. Göteborg mellett jelentős botanikus kertet és természettudományi gyűjteményt hozott létre, továbbá fiatal kutatókat és tudományos kiadványokat támogatott. Linné 1762-ben a dél-amerikai *Alstroemeria* nemzetséget nevezte el róla.

Kikről nevezték el a növényeket? 5. rész

Amsonia Walter 1788 (Apocynaceae) – valószínűleg Charles Amson, 18. századi virginiai orvos.

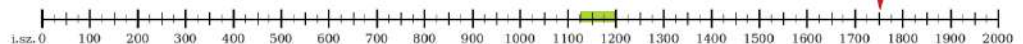
Kikről nevezték el a növényeket? 6. rész

Aubrieta Adans. 1763 (Brassicaceae) – Claude Aubriet (kb. 1665–1742): francia növény- és állatillusztrátor. Joseph Pitton de Tournefort 1700–1702-es közel-keleti expedícióján tudományos rajzolóként vett részt, és részletes ábrákat készített a megfigyelt növényekről, állatokról és tájakról. Később a párizsi Jardin du Roi hivatalos festője lett, és több jelentős botanikai mű illusztrációit készítette el. Michel Adanson 1763-ban az *Aubrieta* nemzetséget nevezte el tiszteletére.

Kikről nevezték el a növényeket? 7. rész

Averrhoa L. 1753 (*Oxalidaceae*) – Ibn Rusd, latinos nevén Averroes (1126–1198): andalúziai muszlim filozófus, orvos, jogtudós és polihisztor. Córdobaban született, Sevilleben és Marrákesben bíróként, illetve udvari orvosként működött. Arisztotelész műveihez írt kommentárjai a középkori európai filozófiára is nagy hatást gyakoroltak; orvosi összefoglalója, a *Kitáb al-kulliját* latinul *Colliget* címen vált ismertté. Linné a csillaggyümölcsöt (carambola) is magában foglaló *Averrhoa* nemzetséget nevezte el róla.

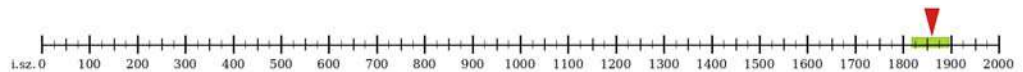
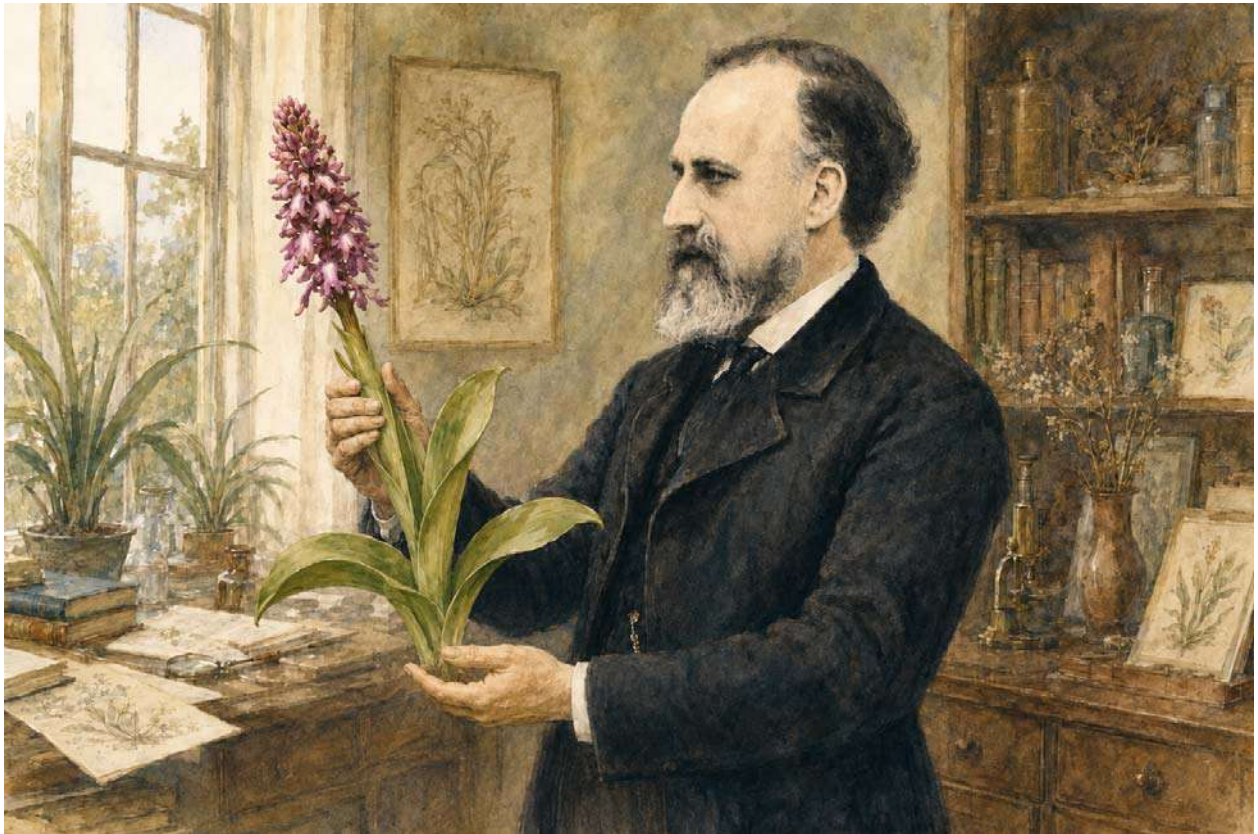
Kikről nevezték el a növényeket? 8. rész

Avicennia L. 1753 (Acanthaceae) – Ibn Szína, latinos nevén Avicenna (980–1037): perzsa orvos, természettudós, filozófus és polihisztor, *Az orvoslás törvénye* című mű szerzője. Linné tiszteletére nevezte el *Avicennia*-nak a mangrovevegetáció jellegzetes cserjenemzetségét.

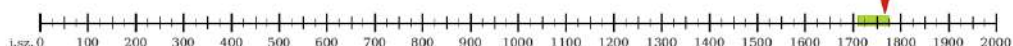
Kikről nevezték el a növényeket? 9. rész

Barlia Parl. 1860 (Orchidaceae) – Jean-Baptiste Barla (1817–1896): a nizzai Természettudományi Múzeum igazgatója volt, elsősorban mikológusként szerzett hírnevet magának. Főként Nizza környékének gomba- és növényvilágát tanulmányozta. Az 1840-es években több száz gomba viaszmodelljét készítette el. Értekezett a szúrós szerbtövisről, mint a víziszony ellenszeréről (*Description et figure du Xanthium spinosum: Lampourde épineuse spécifique contre l'hydrophobie*). A kosborfélék iránt is érdeklődött, amit az életének utolsó évében megjelent, Nizza és Alpes-Maritimes orchideáit bemutató kötete (*Flore illustrée de Nice et des Alpes-Maritimes: iconographie des orchidées*) is bizonyít.

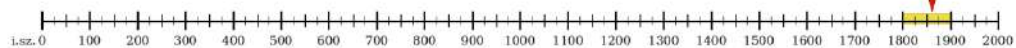
Kikről nevezték el a növényeket? 10. rész

Bassia All. 1766 (*Amaranthaceae*) – Ferdinando Bassi (1710–1774): olasz botanikus és természettudós. A bolognai botanikus kertben dolgozott, amelynek 1763-tól haláláig prefektusa volt. Botanikai kutatásai mellett fizikával, kémiával, ásványtannal és őslénytannal is foglalkozott, és a Bolognai Tudományos Akadémia gyűjteményeit gyarapította. Carlo Allioni 1766-ban a *Bassia* nemzetséget nevezte el tiszteletére.

Kikről nevezték el a növényeket? 11. rész

Beaucarnea Lem. 1861 (Asparagaceae) – Jean-Baptiste Beaucarne: 19. századi belga növénygyűjtő.

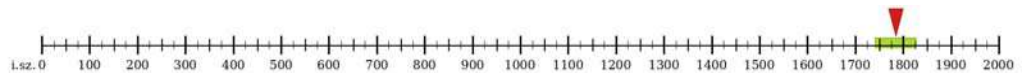
Kikről nevezték el a növényeket? 12. rész

Begonia L. 1753 (*Begoniaceae*) – Michel Bégon (1638–1710): francia királyi közigazgatási tisztviselő, gyarmati kormányzó és a természettudományok pártfogója. A Francia Antillák intendánsaként támogatta Charles Plumier növénygyűjtő útjait, később Rochefort haditengerészeti intendánsa lett. Jelentős könyv- és éremgyűjteményt hozott létre, és tudósok, utazók munkáját segítette. Plumier 1690-ben a *Begonia* nemzetséget nevezte el tiszteletére; az elnevezést Linné 1753-ban átvette.

Kikről nevezték el a növényeket? 13. rész

Bellardia All. 1785 (Orobanchaceae) – Carlo Antonio Lodovico Bellardi (1741–1826): olasz orvos, botanikus, Carlo Allioni tanítványa. Torino környékén botanizált (*Osservazione botaniche*, 1788; *Appendix Ludovici Bellardi ad Floram Pedemontanam*, 1792).

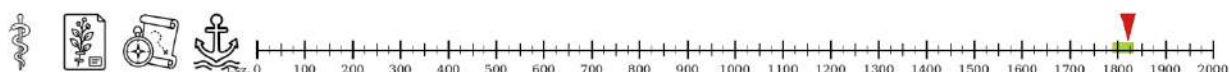
Kikről nevezték el a növényeket? 14. rész

Bergenia Moench 1794 (Saxifragaceae) – Karl August von Bergen (1704–1759): német orvos-botanikus. Johann Georg Bergen anatómiaprofesszor fiaként Frankfurtban született. Szülővárosában, majd Leidenben, Párizsban és Strassburgban tanult. 1731-ben *De nervo intercostali* című értekezésével nyerte el a doktori fokozatot. Apja halála után utódja lett az anatómia és botanika frankfurti tanszékén.

Kikről nevezték el a növényeket? 15. rész

Berteroa DC. 1821 (*Brassicaceae*) – Carlo Giuseppe Luigi Bertero (1789–1831): piemonti orvos, botanikus és növénygyűjtő. Torinóban tanult orvostudományt, majd hajóorvosként a Karib-térségbe és Dél-Amerikába jutott. Hosszabb időt töltött Guadeloupe-on, Puerto Ricóban, Chilében és Tahitin, ahol több ezer növénypéldányt gyűjtött, köztük számos új fajt. 1831-ben Tahitiről Chile felé hajózva nyomtalanul eltűnt; Augustin Pyramus de Candolle a *Berteroa* nemzetséget nevezte el róla.

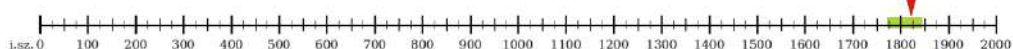
Kikről nevezték el a növényeket? 16. rész

Bignonia L. 1753 (*Bignoniaceae*) – Jean-Paul Bignon (1662–1743): francia abbé, udvari könyvtáros és tudományszervező. A Francia Akadémia és a Királyi Tudományos Akadémia tagja, illetve vezető tisztségviselője volt, és fontos szerepet játszott a párizsi Királyi Könyvtár fejlesztésében. Tudományos expedíciókat és könyvkiadási vállalkozásokat támogatott, valamint a *Journal des savants* szerkesztésében is részt vett. Joseph Pitton de Tournefort a *Bignonia* nemzetséget nevezte el róla; a nevet később Linné is átvette.

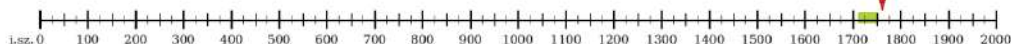
Kikről nevezték el a növényeket? 17. rész

Billbergia Thunb. 1821 (Bromeliaceae) – Gustaf Johan Billberg (1772–1844): svéd zoológus, anatómus, botanikus. Eredeti végzettségét tekintve jogász volt, de inkább a természettudományok érdekelték. Johann Wilhelm Palmstuch halála után ő fejezte be a *Svensk Botanik* című művet.

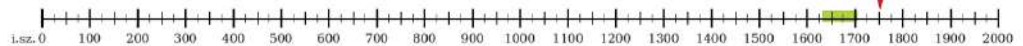
Kikről nevezték el a növényeket? 18. rész

Blackstonia Huds. 1762 (*Gentianaceae*) – John Blackstone (1712–1753): londoni gyógyszerész és szenvedélyes amatőr botanikus. Chelsea és Harefield környékén gyűjtött növényeket, és kapcsolatban állt kora vezető brit természetkutatóival, köztük Johann Jacob Dilleniusszal és Hans Sloane-nal. 1737-ben *Fasciculus plantarum circa Harefield sponte nascentium* címmel jegyzéket adott ki Middlesex ritkább növényeiről. William Hudson 1762-ben a *Blackstonia* nemzetséget nevezte el emlékére.

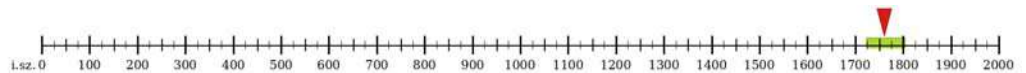
Kikről nevezték el a növényeket? 19. rész

Bocconia L. 1753 (Papaveraceae) – Paolo Boccone (1633–1704): szicíliai botanikus és ciszterci szerzetes, Európa számos vidékén gyűjtött és írt a növényekről. Plumier róla nevezte el a *Bocconia* nemzetséget.

Kikről nevezték el a növényeket? 20. rész

Boehmeria Jacq. 1760 (Urticaceae) – Georg Rudolf Böhmer (1723–1803): német botanikus, wittenbergi professzor. A később róla elnevezett növényt elsőként ő ismertette. Foglalkozott Lipcse környékének flórájával, a nektáriumokkal és a magok állapotával is.

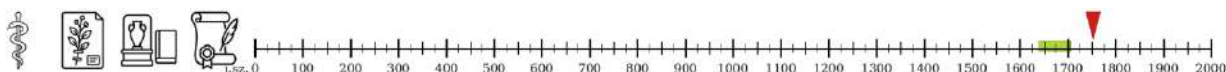
Kikről nevezték el a növényeket? 21. rész

Brassaia Endl. 1839 (Araliaceae) – Brassai Sámuel (1800–1897): nyelvész, filozófus, természettudós, „az utolsó erdélyi polihisztor”. Torockószentgyörgyön született szász felmenőktől (nagyapja Welmes nevű asztalosmester volt Brassóban, apja Brassai W. Sámuel unitárius lelkész Torockón). Iskolái elvégzése után beutazta Erdélyt és Magyarországot, majd magántanító volt. 1834-ben Kolozsvárra költözött, és megalapította a Vasárnapi Újságot. 1837-től a kolozsvári unitárius főiskolán történelmet és földrajzot tanított (1848-ig), utána matézist és természettudományokat, és 1845-től bölcseletet is. 1850 és 1859 között Pesten élt, a Gönczy Pál-féle magániskolában tanított. Utána ismét Kolozsváron tanított az unitáriusoknál, és az Erdélyi Múzeum Egyesület természettudományi tárának őre lett. Az 1872-ben indult kolozsvári tudományegyetemen az elemi matézés professzora volt, de előadott nyelvtudományt és szanszkrit nyelvet is. (Beszélte a nyugati nyelveket, de értett szanszkritül, törökül, héberül és oroszul is.) Zenei, oktatási, filozófiai, matematikai, nyelvészeti, logikai, vallási és botanikai témákban is publikált, részben Világfi Antal írói álnéven. Növényteni művei: *A fűvészet elveinek vázolata*. Lindley János nyomán (1836), *A növény nevek leírása* (1888).

Kikről nevezték el a növényeket? 22. rész

Bromelia L. 1753 (*Bromeliaceae*) – Olof Bromel (1639–1705): svéd orvos, botanikus és gyűjtő. Uppsalában tanult, majd Stockholmban orvosként és városi tisztviselőként működött. Növényeket, ásványokat és más természeti tárgyakat gyűjtött; *Lupulogia* című munkájában a komlóval foglalkozott. Charles Plumier a *Bromelia* nemzetségnévvel örököltette meg emlékét, a nevet Linné később megtartotta.

Kikről nevezték el a növényeket? 23. rész

Bruckenthalia Rchb. 1831 (Ericaceae) – Samuel von Bruckenthal (1721–1803): Erdély kormányzója, Teleki Sámuel barátja. Újegyházon született, édesapja a szász származású Brekner Mihály királybíró volt, és magyar nemességet kapott von Bruckenthal előnévvel. Szenvedélyesen gyűjtött régiségeket és képzőművészeti alkotásokat, gyűjteményével megalapozta a nagyszebeni (később róla elnevezett) múzeumot és könyvtárat.

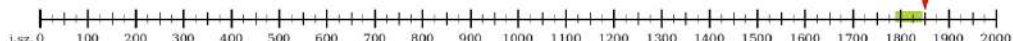
Kikről nevezték el a növényeket? 24. rész

Brugmansia Pers. 1805 (Solanaceae) – Sebald Justinus Brugmans (1763–1819): holland orvos, botanikus és természettudós. A franekeri, majd a leideni egyetemen tanított filozófiát, természettudományt, kémiát és botanikát, 1786-tól pedig a leideni botanikus kert igazgatója volt. A növények életműködése, a kórházi higiénia és a katonai orvoslás egyaránt foglalkoztatta; Bonaparte Lajos holland király és később I. Vilmos udvari orvosa lett. Christiaan Hendrik Persoon 1805-ben a *Brugmansia* nemzetséget nevezte el róla.

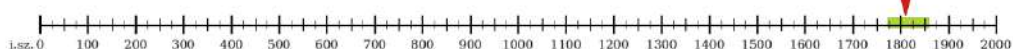
Kikről nevezték el a növényeket? 25. rész

Brunnera Steven 1851 (Boraginaceae) – Samuel Brunner (1790–1844): svájci orvos, botanikus és utazó. Bernben folytatott orvosi gyakorlatot, de ideje jelentős részét növénygyűjtésnek és természettudományos utazásoknak szentelte. Bejárta Olaszországot, a Krím félszigetet, a Kanári-szigeteket és Nyugat-Afrikát; útjairól könyveket és növényteni feljegyzéseket közölt. Christian von Steven 1851-ben a *Brunnera* nemzetséget nevezte el emlékére.

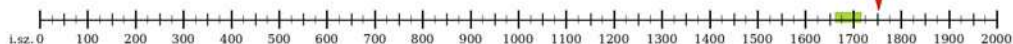
Kikről nevezték el a növényeket? 26. rész

Brunonia Sm. ex R. Br. 1810 (Goodeniaceae) – Robert Brown (1773–1858): skót botanikus, az ausztrál flóra nagy kutatója. A londoni Linnean Society tagjai kívántak nemzetséget elnevezni róla; mivel a *Brownea* név már foglalt volt, a *Brunonia* mellett döntöttek. A név nevezéktani szerzője különös módon maga Brown lett.

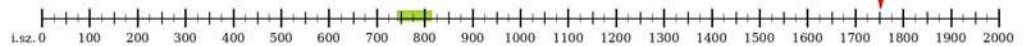
Kikről nevezték el a növényeket? 27. rész

Buddleja L. 1753 (Scrophulariaceae) – Adam Buddle (1662–1715): angol lelkész és botanikus. Cambridge-ben tanult, majd Essexben és Londonban szolgált egyházi tisztségekben. Különösen a mohákat, májmohákat és a brit flórát kutatta; herbárium és kézirat *English Flora* című munkája későbbi botanikusok fontos forrása lett. Linné 1737-ben a *Buddleja* nemzetséget nevezte el tiszteletére, a névben szándékosan megtartva a kettős d betűt.

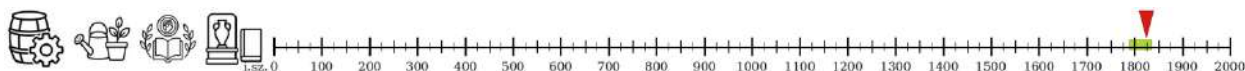
Kikről nevezték el a növényeket? 28. rész

Carlina L. 1753 (Asteraceae) – Nagy Károly (742–814), illetve egy másik hagyomány szerint V. Károly császár: a bábakalácshoz kapcsolódó pestisgyógyító legenda uralkodója. A nemzetség tudományos neve máig őrzi a Károly név emlékét.

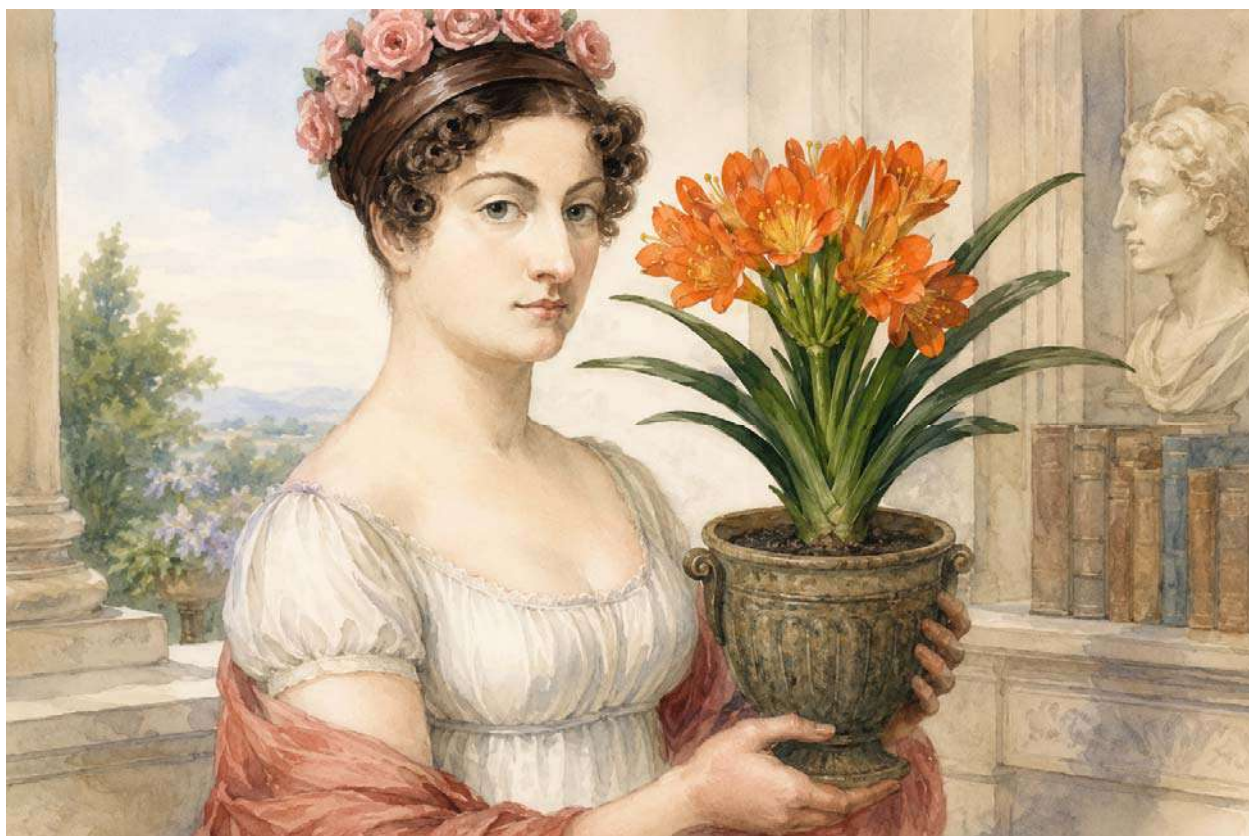
Kikről nevezték el a növényeket? 29. rész

Cattleya Lindl. 1824 (Orchidaceae) – William Cattley (1788–1835): angol kereskedő, kertész és a ritka növények gyűjtője. Barnet melletti üvegházaiban számos egzotikus fajt nevelt, és anyagilag is támogatta John Lindley botanikai munkáját. 1818-ban csomagolóanyagként érkezett orchideadarabokat mentett meg és nevelt virágzásig; az egyik növény látványos virága Európa-szerte feltűnést keltett. Lindley 1824-ben *Cattleya labiata* néven írta le, a nemzetséget Cattley tiszteletére nevezve el.

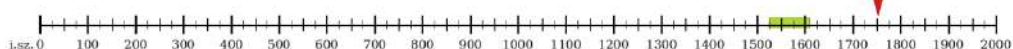
Kikről nevezték el a növényeket? 30. rész

Clivia Lindl. 1828 (Amaryllidaceae) – Lady Charlotte Florentia Clive, Northumberland hercegnéje (1787–1866): brit arisztokrata és növénykedvelő. A későbbi Viktória királynő nevelőnőjeként is szolgált, és a syoni birtok üvegházaiban egzotikus növényeket neveltetett. Ott virágzott először Nagy-Britanniában az a dél-afrikai növény, amelyet John Lindley 1828-ban *Clivia nobilis* néven írt le. A nemzetséget a hercegné családi neve után nevezte el.

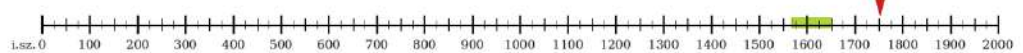
Kikről nevezték el a növényeket? 31. rész

Clusia L. 1753 (Clusiaceae) – Charles de l'Écluse, latinos nevén Clusius (1526–1609): francia-flamand botanikus, Európa egyik legjelentősebb reneszánsz növénykutatója és a leideni botanikus kert első vezetője. Plumier tiszteletére alkotta a *Clusia* nemzetségnevet, amelyet Linné is megtartott.

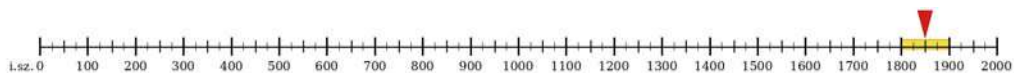
Kikről nevezték el a növényeket? 32. rész

Columnea L. 1753 (Gesneriaceae) – Fabio Colonna, latinos nevén Columna (1567–1650): nápolyi nemes és botanikus, aki epilepsziájára keresve gyógyszert kezdett növényekkel foglalkozni. Saját rajzaival illusztrált könyveket írt; Plumier tiszteletére nevezte el a *Columnea* nemzetséget.

Kikről nevezték el a növényeket? 33. rész

Comperia K. Koch 1849 (Orchidaceae) – Compère: francia földbirtokos a Krím félszigeten a 19. században, elsőként bukkant rá a később róla elnevezett növényre.

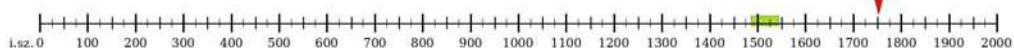
Kikről nevezték el a növényeket? 34. rész

Conringia Heist. ex Fabr. 1759 (Brassicaceae) – Hermann Conring (1606–1681): német orvos, filozófus, politikus. 14 éves korára kiválóan megtanult latinul, és a klasszikus szerzők körében nagy műveltségre tett szert. Ekkor kezdte filozófiai tanulmányait Helmstedt egyetemén. Életének korábbi szakaszában a medicina iránt érdeklődött, jelentősek a vérkeringés terén végzett tanulmányai. Később a politika felé fordult, 1660-ban elsőként tartott statisztikai előadásokat (egyébként politikai témában).

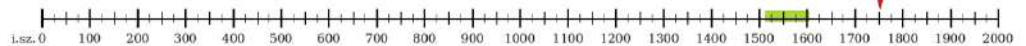
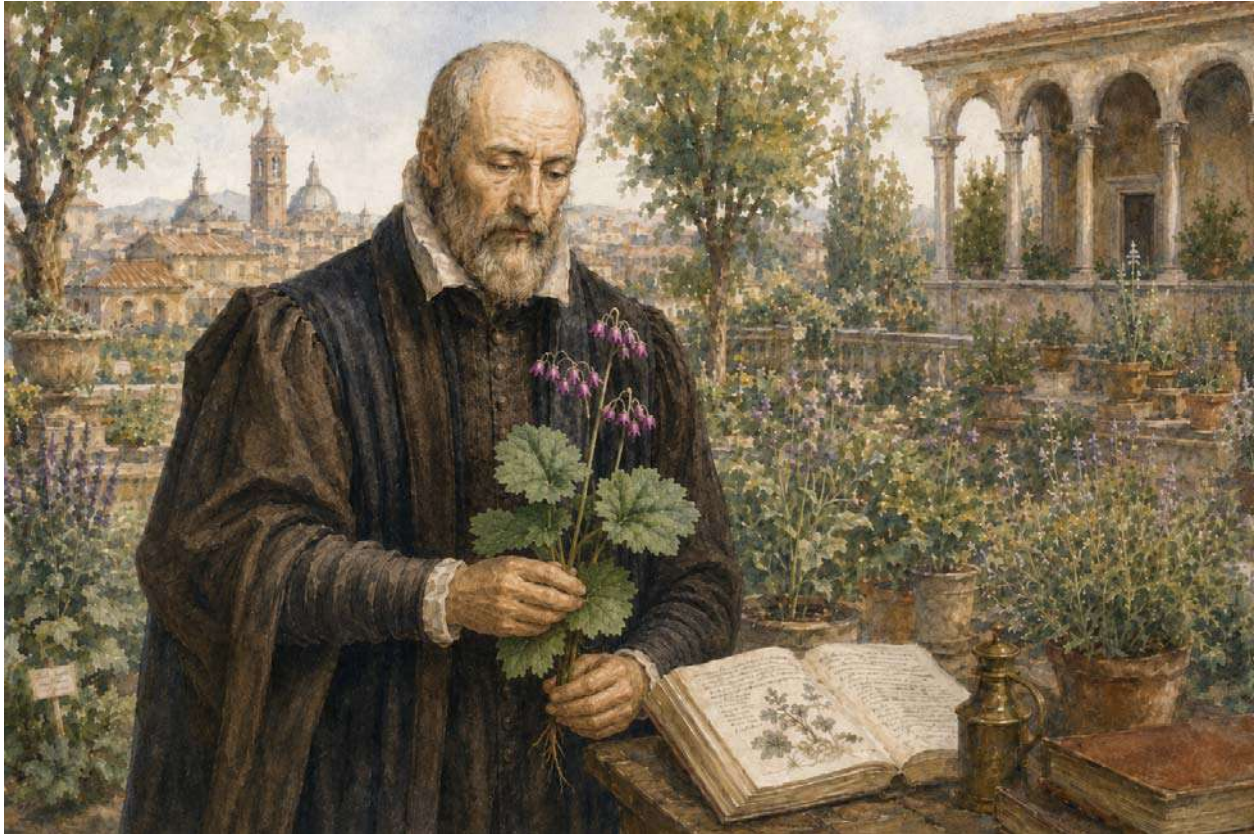
Kikről nevezték el a növényeket? 35. rész

Cordia L. 1753 (Boraginaceae) – Euricius Cordus (1486–1535) és fia, Valerius Cordus (1515–1544): német orvos-botanikusok. Euricius felismerte, hogy a németországi növények nem azonosíthatók maradéktalanul az ókori szerzők fajaival, Valerius pedig a növényalaktani terminológia fejlődéséhez járult hozzá; emléküket a *Cordia* nemzetségnév őrzi.

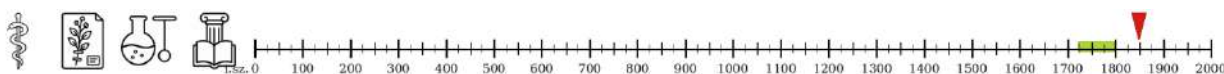
Kikről nevezték el a növényeket? 36. rész

Cortusa L. 1753 (Primulaceae) – Giacomo Antonio Cortusi (1513–1603): olasz botanikus, 1590-től a padovai botanikus kert igazgatója. Mattioli tiszteletére nevezte el a *Cortusa* nemzetséget; Linné a régebbi névértelmezést követte.

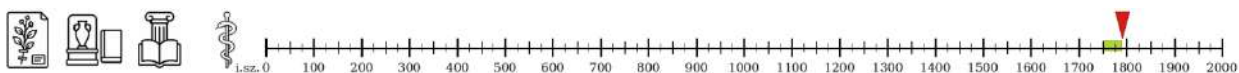
Kikről nevezték el a növényeket? 37. rész

Crantzia Nutt. 1848 (Gesneriaceae) – Heinrich Nepomuk von Crantz (1722–1797): luxemburgi születésű osztrák orvos, botanikus. 1750-ben Gerhard van Swieten tanítványaként Bécsben szerzett orvosi doktorátust. Orvosként a szülészetre specializálódott, tanulmányúton megfordult Párizsban és Londonban is. A bécsi Mária Kórházban működött 1754-től, majd 1756-tól az egyetemen is tanított. Kémiával, gyógyvizekkel és botanikával is foglalkozott. Növényteni művei: *Classis Umbelliferarum emendata...* (1767), *De duabus draconis arboribus botanicarum...* (1768), *Classis cruciformium emendata cum figuris aeneis in necessarium instit* (1769).

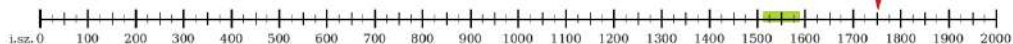
Kikről nevezték el a növényeket? 38. rész

Dahlia Cav. 1791 (Asteraceae) – Anders Dahl (1751–1789): svéd botanikus és Linné tanítványa. Uppsalában tanult, majd Claes Alströmer göteborgi botanikai gyűjteményének gondozója lett; később a turkui akadémián tanított orvostant és botanikát. A növényrendszertannal és a helyi flórával foglalkozott, herbáriumai anyagokat rendezett és cserélt európai tudósokkal. Antonio José Cavanilles 1791-ben a Mexikóból származó *Dahlia* nemzetséget nevezte el róla.

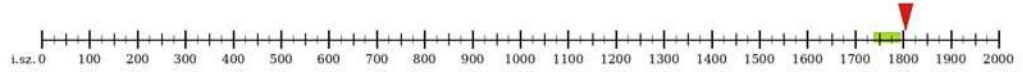
Kikről nevezték el a növényeket? 39. rész

Dalechampia L. 1753 (*Euphorbiaceae*) – Jacques Daléchamps (1513–1588): francia orvos, botanikus és klasszika-filológus. Montpellier-ben szerzett orvosi diplomát, majd több mint harminc éven át Lyonban praktizált. *Historia generalis plantarum* című, 1586–1587-ben megjelent nagy növénytani összefoglalója mintegy háromezer növényt tárgyalt, és az antik szerzők szövegeit saját megfigyelésekkel egészítette ki. Charles Plumier a *Dalechampia* nemzetséget nevezte el tiszteletére.

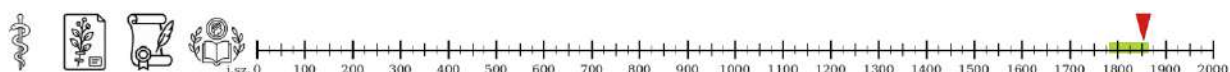
Kikről nevezték el a növényeket? 40. rész

Danthonia DC. 1805 (Poaceae) – Etienne Danthoine (1739–1794): francia botanikus, aki Marseille környékén élt, és szívesen foglalkozott a pázsitfűvekkel.

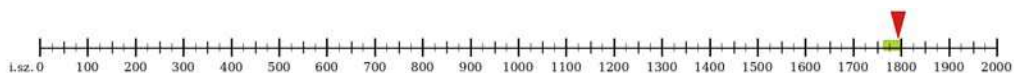
Kikről nevezték el a növényeket? 41. rész

Darlingtonia DC. 1853 (Sarraceniaceae) – William Darlington (1782–1863): amerikai orvos-botanikus, kongresszusi képviselő. Birminghamben született, de már Pennsylvániában szerzett orvosi doktorátust 1804-ben. Hajóorvosként dolgozott 1806-ig, majd magánpraxist folytatott. Az amerikai kongresszusban republikánus színekben háromszor is képviselővé választották. Természettudományos társaságot alapított West Chesterben.

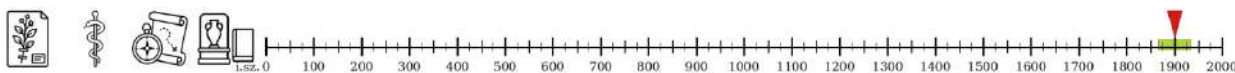
Kikről nevezték el a növényeket? 42. rész

Davallia Sm. 1793 (Davalliaceae) – Edmond Davall (1763–1798): Angliában született svájci botanikus. Anyai családja révén Svájcban telepedett le, és a Genfi-tó környékének, valamint a Vaud kantonnak a növényvilágát kutatta. Szoros kapcsolatban állt James Edward Smithszel, akinek növénypéldányokat és megfigyeléseket küldött. Smith 1793-ban a *Davallia* páfránynemzetséget nevezte el róla; nevét több fajnév, köztük a *Carex davalliana* is őrzi.

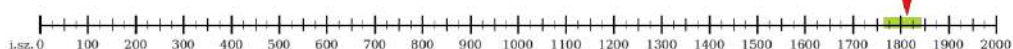
Kikről nevezték el a növényeket? 43. rész

Degenia Hayek 1901 (Brassicaceae) – Degen Árpád (1866–1934) magyar botanikus. Pozsonyban született, gimnazista korától foglalkozott szülőföldje flórájával, amelyről első közleménye 17 éves korában jelent meg. A budapesti egyetemen szerzett orvosi diplomát, ez követően sebészként dolgozott. 1896-tól a Magyar Királyi Vetőmagvizsgáló Állomás vezetőjévé nevezték ki. 1890-es törökországi gyűjtőútja irányította figyelmét a keleti flóra irányába, amelynek eredményeként 111 részes cikksorozatot írt. 1905 és 1911 között, évente többhetes gyűjtőutakon kutatta a Velebit-hegység flóráját (ahol többek között felfedezte a később róla elnevezett növényt), már halála után jelent meg a 3 kötetes *Flora Velebitica*. Mintegy 300 000 lapból álló gyűjteményt hagyott hátra. Megalapította és haláláig kiadta a *Magyar Botanikai Lapok* című folyóiratot.

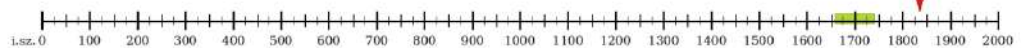
Kikről nevezték el a növényeket? 44. rész

Deschampsia P. Beauv. 1812 (Poaceae) – Louis Auguste Deschamps (1765–1842): francia orvos, aki Jáva természettudományos kutatásában szerzett úttörő érdemeket. 11 évi munkájának eredménye (jegyzetei, illusztrációi és herbáriumai) megsemmisült, amikor a gyűjteményét szállító francia hajót 1803-ban a brit haditengerészet elsüllyesztette.

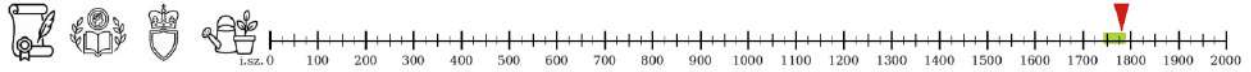
Kikről nevezték el a növényeket? 45. rész

Descurainia Webb & Berthel. 1836 (Brassicaceae) – Francois Descourain (1658–1740): francia gyógyszerész, botanikus. Étampes-ból származott, Párizsban tanult, majd szülővárosában átvette az elhunyt apja által vezetett gyógyszertárat. Botanikai érdeklődése révén baráti viszonyba került Bernard és Antoine de Jussieu-val. Kutatta szülőföldjének növényvilágát, és megírta flóraművét, de az csak halála után jelent meg Jean-Etienne Guettard könyvének egy fejezeteként.

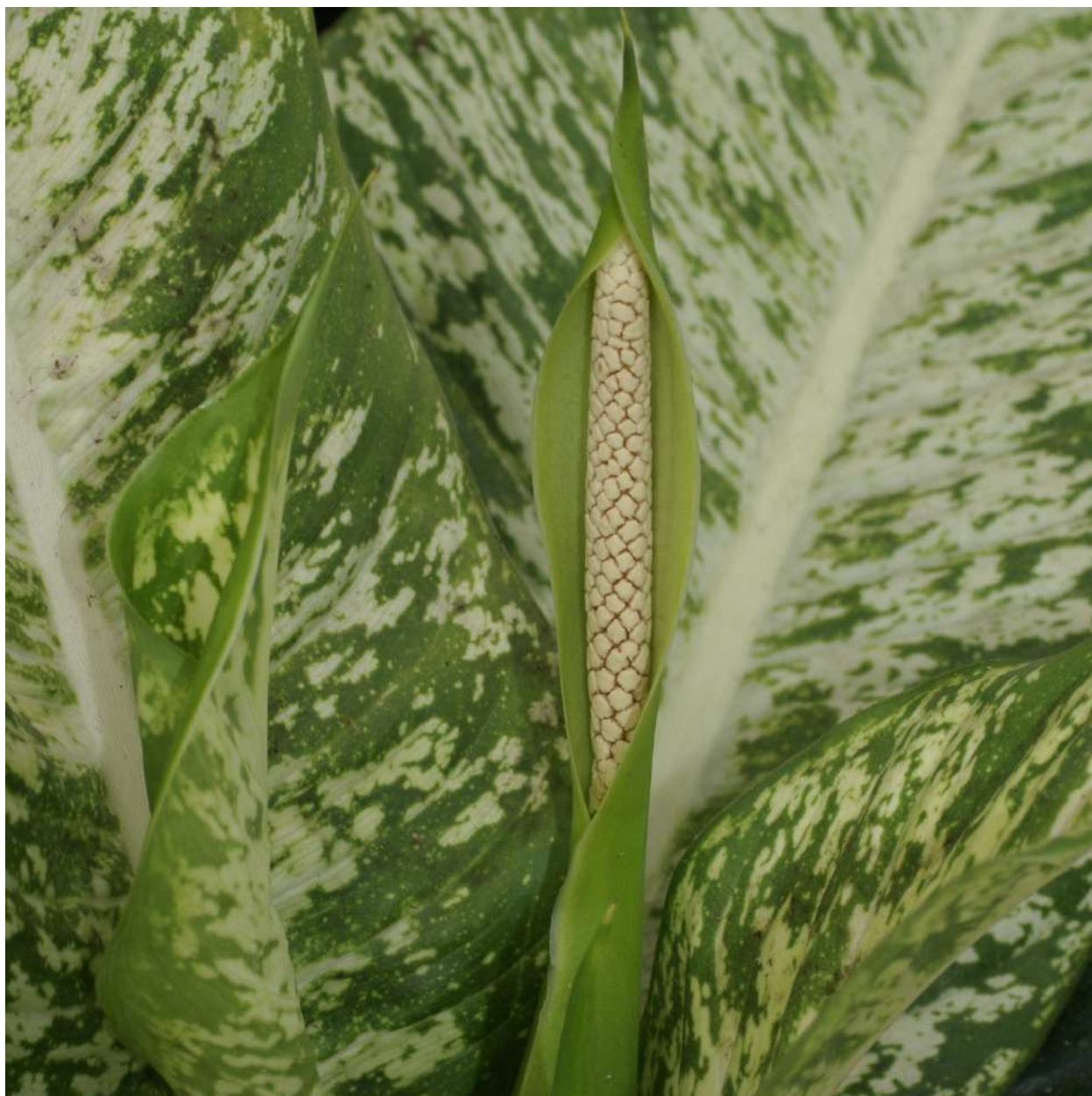
Kikről nevezték el a növényeket? 46. rész

Deutzia Thunb. 1781 (Hydrangeaceae) – Johan van der Deutz (1743–1788): holland jogász, amszterdami városi tanácsos és növénykedvelő. Gazdag kereskedőcsaládból származott, és anyagilag támogatta a tudományokat. Barátjának, Carl Peter Thunbergnek segített pártfogókat találni dél-afrikai és ázsiai gyűjtőútjaihoz. Thunberg hálából 1781-ben a *Deutzia* nemzetséget nevezte el róla.

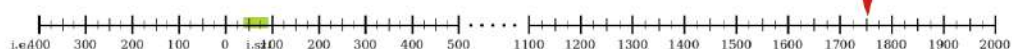
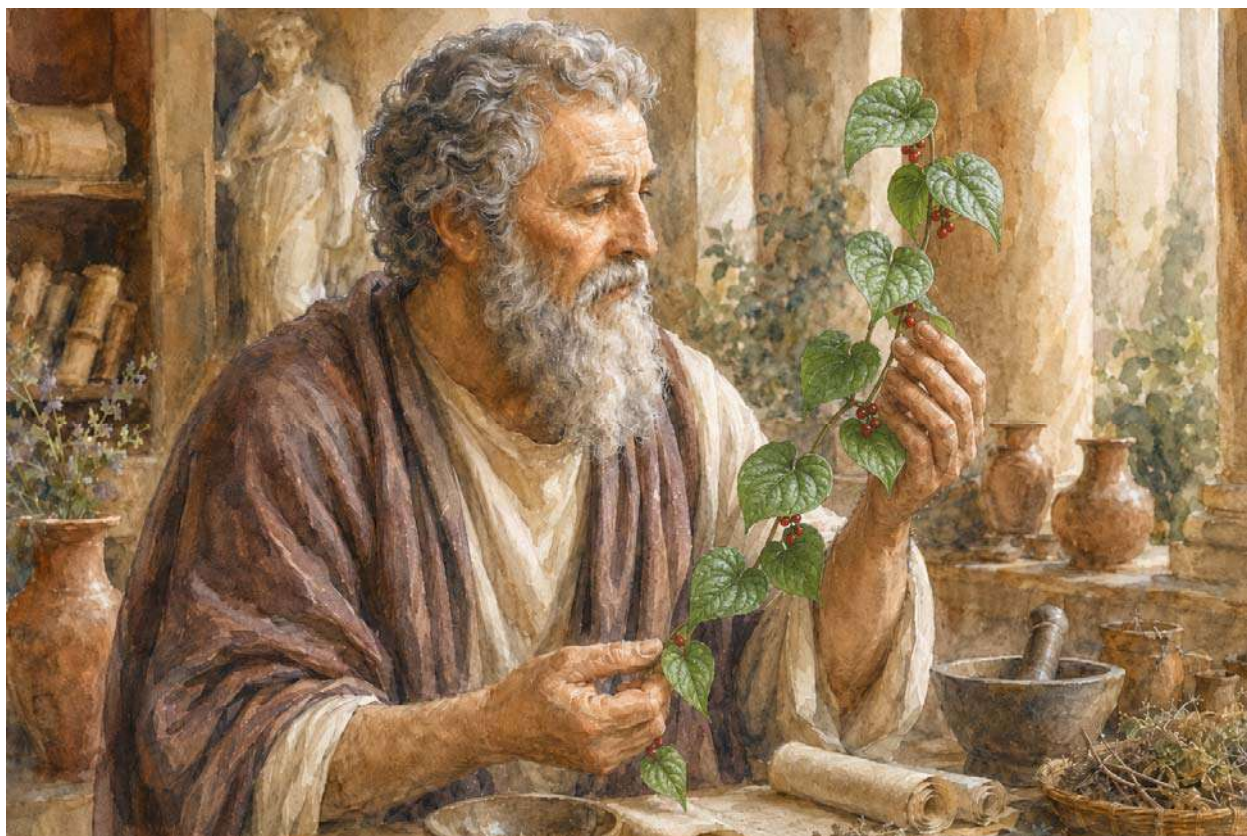
Kikről nevezték el a növényeket? 47. rész

Dieffenbachia Schott 1829 (Araceae) – Ernst Johann Karl Dieffenbach (1811–1855): német orvos, utazó, természettudós. Giessenben született, és szülővárosában, valamint Zürichben tanult. 1839-ben a Tory hajó orvosaként Új-Zélandra utazott, ahol több expedíciót vezetett az Északi-sziget belsejébe (Tongariro, Taupo, Waikato és Whaingaroa területeire), és megmászta a Mount Egmontot. Sikerrel teljesítette a megbízója, az angol Új-Zéland Társaság által rábízott feladatot, és gazdag zoológiai, botanikai és geológiai gyűjteményt szedett össze. Kutatómunkáját szeretne volna folytatni, de arra a kormányzat nem tartott igényt, így 1841-ben visszatért Angliába. *Travel in New Zealand* című könyve 1843-ban jelent meg.

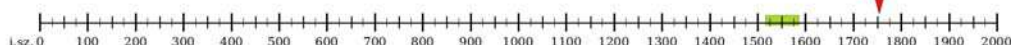
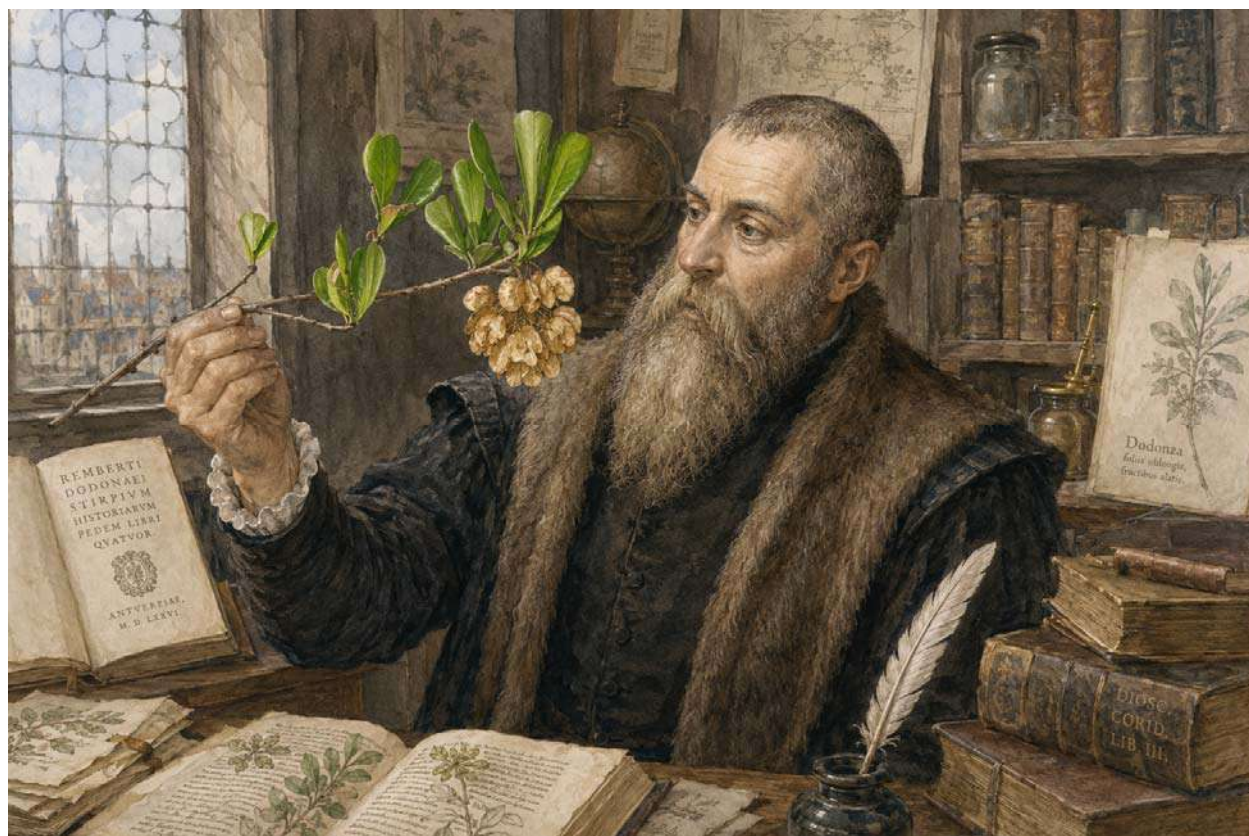
Kikről nevezték el a növényeket? 48. rész

Dioscorea L. 1753 (Dioscoreaceae) – Pedaniosz Dioszkoridész (kb. 40–90): görög orvos és herbalista, a *De materia medica* szerzője. Tiszteletére Charles Plumier nevezte el a főként trópusi, gyakran kúszó fajokat magában foglaló *Dioscorea* nemzetséget, amelynek európai képviselője a pirítógyökér (*Dioscorea communis*).

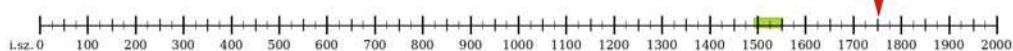
Kikről nevezték el a növényeket? 49. rész

Dodonia Mill. 1754 (Sapindaceae) – Rembert Dodoens, latinos nevén Dodonaeus (1517–1585): flamand orvos és botanikus. Mechelen városi orvosa, később II. Miksa császár udvari orvosa, majd a leideni egyetem professzora volt. Cruydeboeck című, 1554-ben megjelent füveskönyve korának egyik legsikeresebb növénytani művévé vált, és több nyelven, számos kiadásban terjedt el. Charles Plumier alkotta meg tiszteletére a *Dodonia* nemzetségnevet, amelyet Philip Miller tett közzé.

Kikről nevezték el a növényeket? 50. rész

Dorstenia L. 1753 (*Moraceae*) – Theodor Dorsten (1492–1552): német orvos, botanikus és egyetemi tanár. Erfurtban és Wittenbergben tanult, majd a marburgi egyetemen az orvostudomány professzora lett. Botanicon című, 1540-ben megjelent füveskönyvében számos gyógynövényt ismertetett, részben saját megfigyelések alapján. Charles Plumier a *Dorstenia* nemzetséget nevezte el tiszteletére, az elnevezést később Linné is elfogadta.

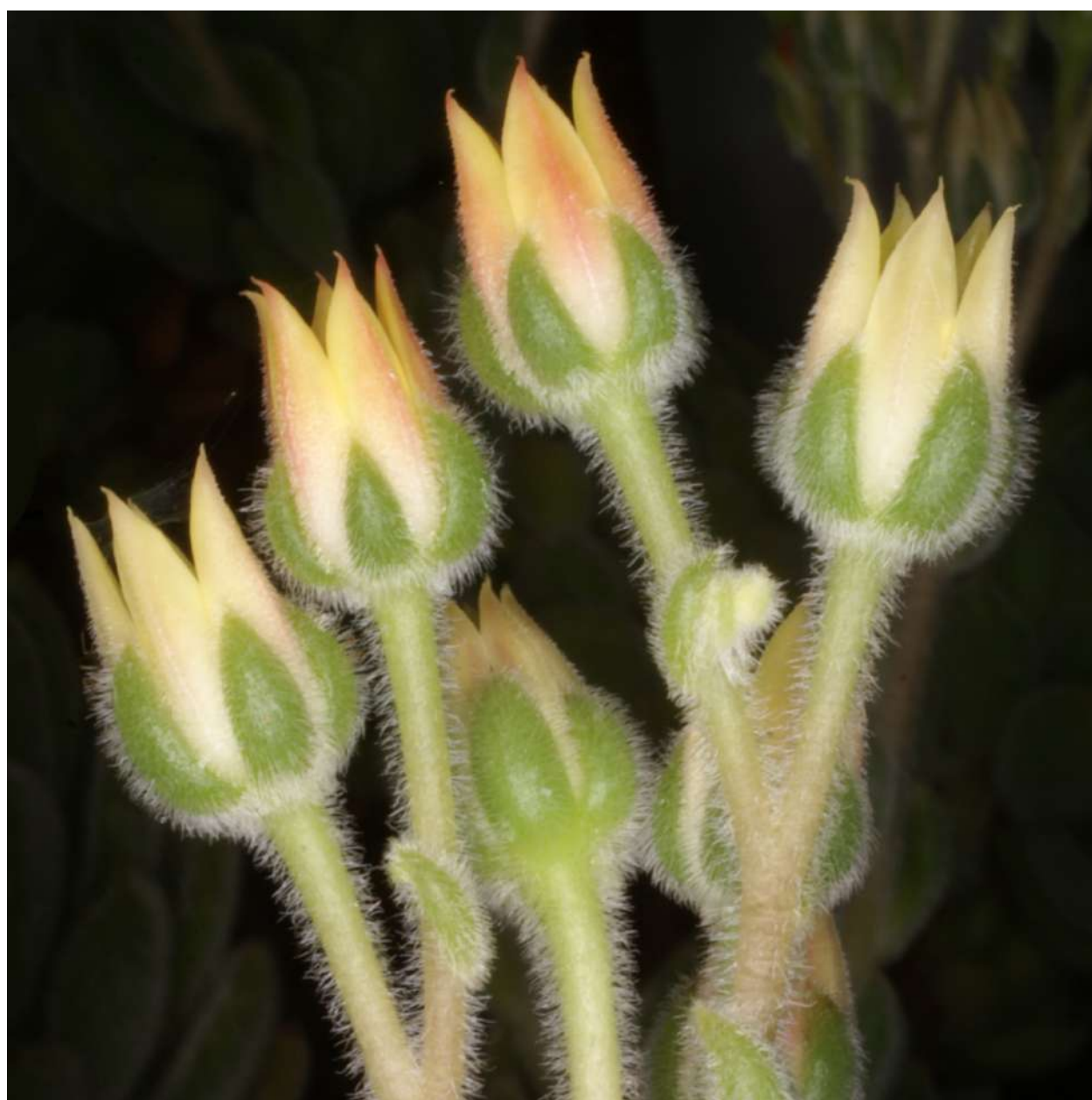
Kikről nevezték el a növényeket? 51. rész

Duchesnea Sm. 1811 (Rosaceae) – Antoine Nicolas Duchesne (1747–1827): francia kertész-botanikus. Versailles-ban született, ahol apja a kastély épületeinek felügyelője volt. Fiát azonban inkább a kertek vonzották, és később a kastély parkjainak botanikus-kertésze lett. Különösen érdekelték a szamócafélék, és létre is hozott belőlük egy igen fajgazdag élőgyűjteményt a magyar történelemben később szomorú emléküvé vált Petit Trianon kastély botanikus kertjében. Kedvenc szamócaíró 1766-ban jelentetett meg könyvet *Histoire naturelle des fraisiers...* címen. 1770 és 1781 között tizenegy kötetes kertészeti könyvet (*Le Jardinier prévoyant*) adott ki. A forradalom alatt tanárnak állt, és életének utolsó szakaszában a versailles-i líceum tanulmányi felügyelője volt.

Kikről nevezték el a növényeket? 52. rész

Echeveria DC. 1828 (Crassulaceae) – Atanasio Echeverría y Godoy (a 18–19. század fordulóján működött): új-spanyolországi, vagyis mexikói botanikai illusztrátor és természettudós. A mexikóvárosi San Carlos Királyi Akadémián tanult, majd fiatalon csatlakozott a Martín Sessé és José Mariano Mociño vezette Új-spanyolországi Királyi Botanikai Expedícióhoz. Mexikóban, Kaliforniában és Kubában növények és állatok százairól készített tudományos igényű rajzokat; munkái közül sok ma a Hunt Institute gyűjteményében található. Augustin Pyramus de Candolle 1828-ban az *Echeveria* nemzetséget nevezte el tiszteletére.

Kikről nevezték el a növényeket? 53. rész

Eichhornia A. Rich. 1843 (Pontederiaceae) – Johann Albrecht Friedrich von Eichhorn (1779–1856): német politikus. 1840 és 1848 között porosz kultuszminiszter volt.

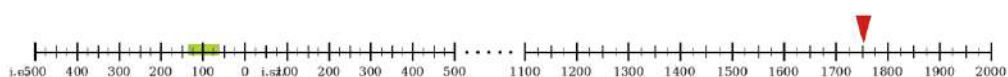
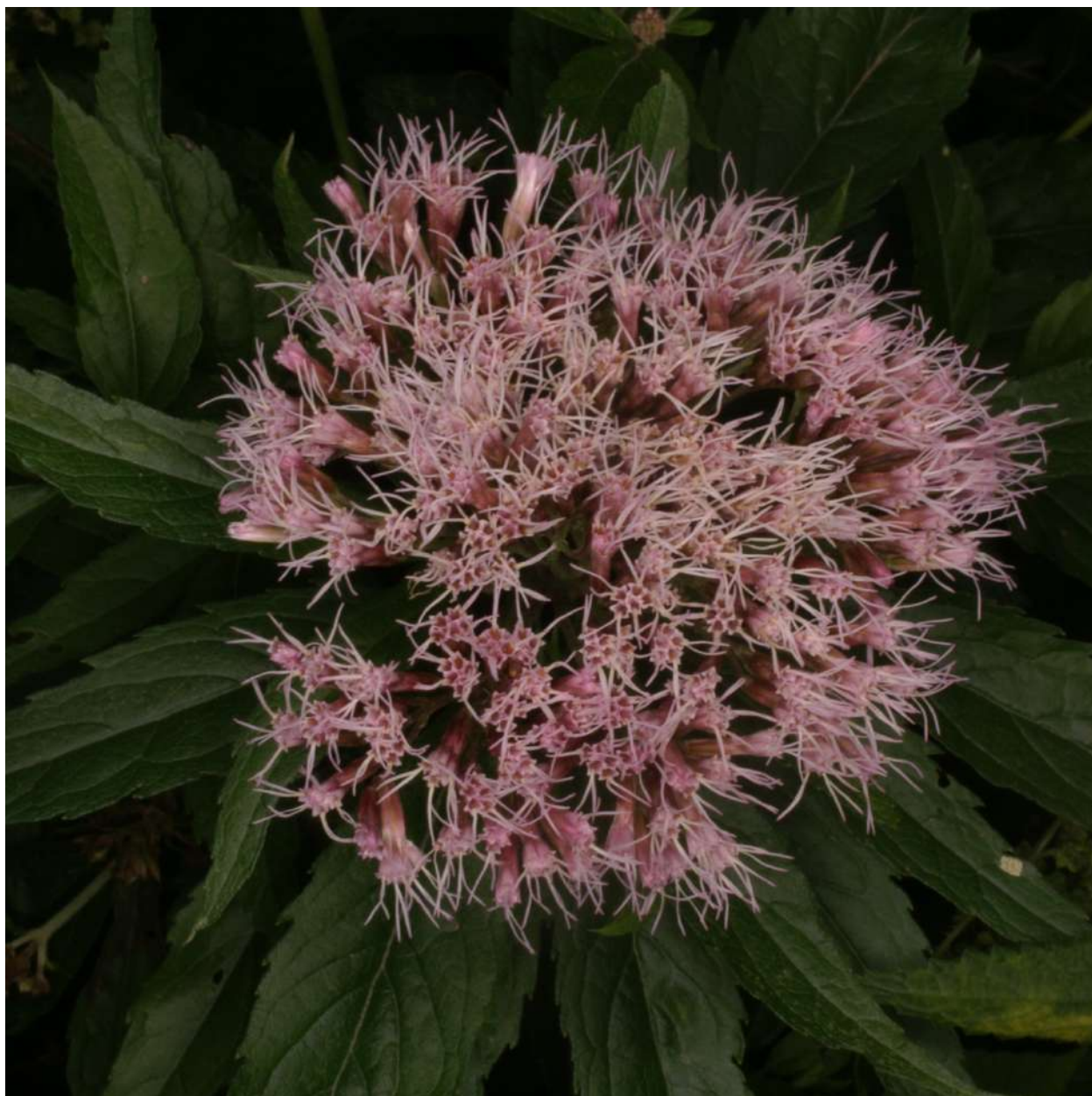
Kikről nevezték el a növényeket? 54. rész

Eschscholzia Cham. 1820 (Papaveraceae) – Johann Friedrich Gustav Eschscholtz (1793–1831): balti német természettudós, utazó. Szülővárosában, Dorpatban szerzett orvosi oklevelet, 1815 és 1818, illetve 1823 és 1826 között az Otto von Kotzebue által vezetett világ körüli utakon vett részt. Az expedíció során jelentős természettudományi gyűjtőmunkát végzett Adalbert Chamissoval együtt, aki tiszteletére nevezte el a Kaliforniában talált mákfélét.

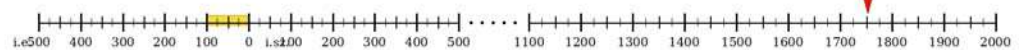
Kikről nevezték el a növényeket? 55. rész

Eupatorium L. 1753 (Asteraceae) – VI. Mithridatész Eupatór (i. e. 134–63): Pontusz királya, Róma egyik legjelentősebb ellenfele. A hagyomány szerint jártas volt a mérgek és ellenmérgek használatában; a nevéből képzett *Eupatorium* növénynevet már Plinius is említi.

Kikről nevezték el a növényeket? 56. rész

Euphorbia L. 1753 (Euphorbiaceae) – Euphorbus (i. e. 1. század): II. Juba numidiai király görög származású udvari orvosa, Antonius Musa testvére. Nevét a kutyatejfélék nagy fajszerű *Euphorbia* nemzetsége őrzi.

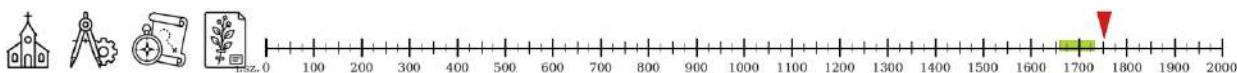
Kikről nevezték el a növényeket? 57. rész

Fallopia Adans. 1763 (Polygonaceae) – Gabriele Falloppio (kb. 1523–1562): olasz orvos és anatómus, Vesalius és Eustachi kortársa. Az anatómiai ismeretek fejlődéséhez jelentősen hozzájáruló tudós nevét a *Fallopia* nemzetség és a róla elnevezett petevezeték (*tuba Fallopii*) is őrzi.

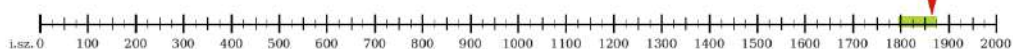
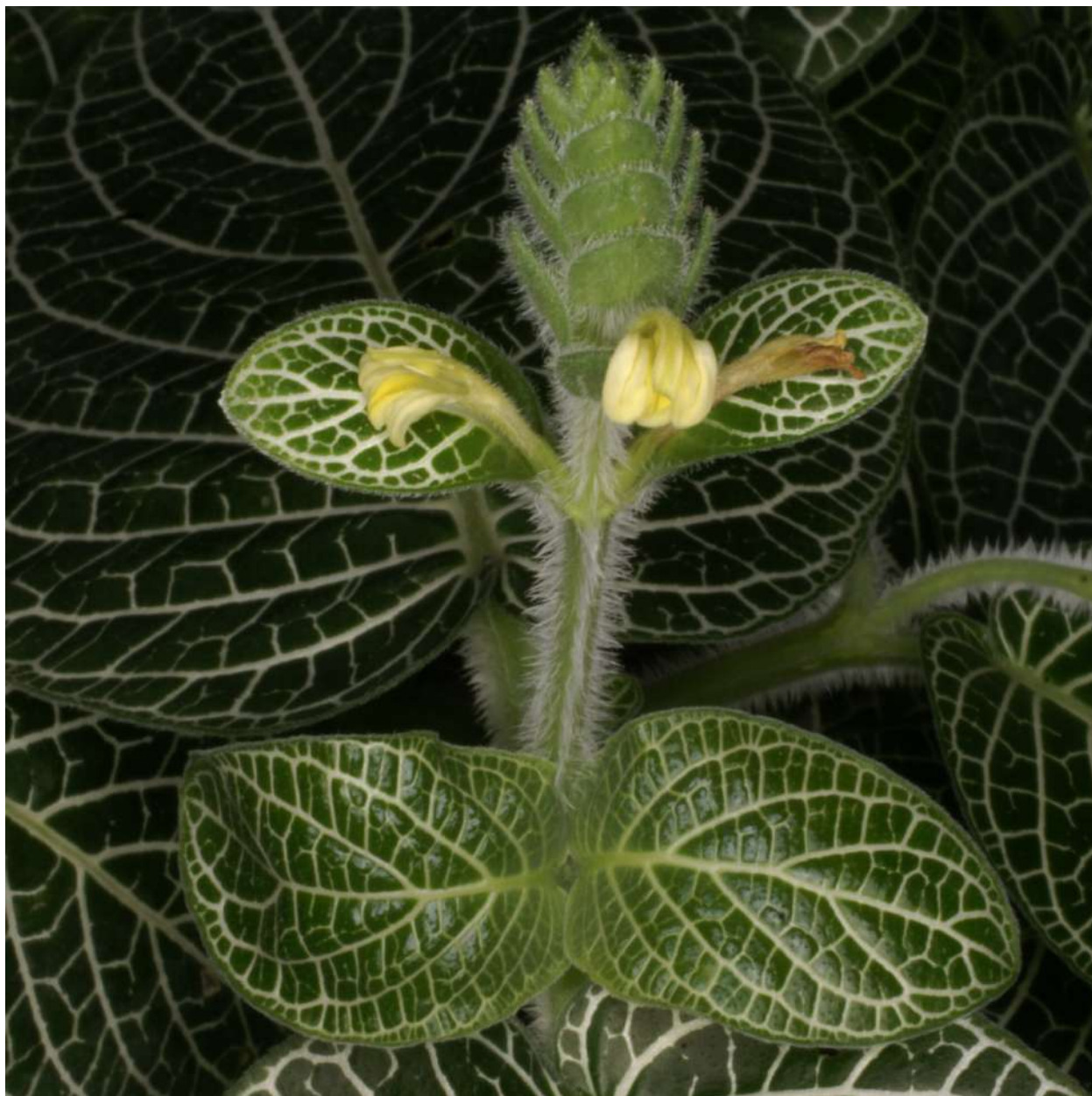
Kikről nevezték el a növényeket? 58. rész

Fevillea L. 1753 (*Cucurbitaceae*) – Louis Éconches Feuillée (1660–1732): francia minimita szerzetes, csillagász, földrajztudós és botanikus. XIV. Lajos megbízásából több expedíciót tett a Karib-térségben és Dél-Amerika nyugati partvidékén, ahol csillagászati helymeghatározásokat végzett, térképeket készített, valamint növényeket és állatokat írt le. Megfigyeléseit *Journal des observations physiques, mathématiques et botaniques* című művében adta közre. Linné a *Fevillea* nemzetséget nevezte el róla.

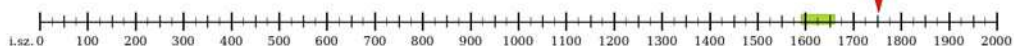
Kikről nevezték el a növényeket? 59. rész

Fittonia Coem. 1865 (Acanthaceae) – Elizabeth Fitton (1810–1834) és Sarah Mary Fitton (kb. 1796–1874): ír származású brit írónők és ismeretterjesztők. *Conversations on Botany* című, először 1817-ben megjelent könyvük párbeszédese formában tette közérthetővé Linné növényrendszerezését, és több kiadást ért meg. Sarah Mary később további oktatási és természettudományos műveket írt, valamint kapcsolatban állt Robert Brown botanikussal. Eugène Coemans 1865-ben a *Fittonia* nemzetséget nevezte el a testvérpár tiszteletére.

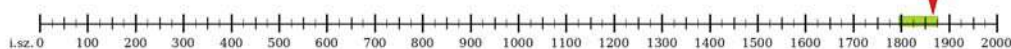
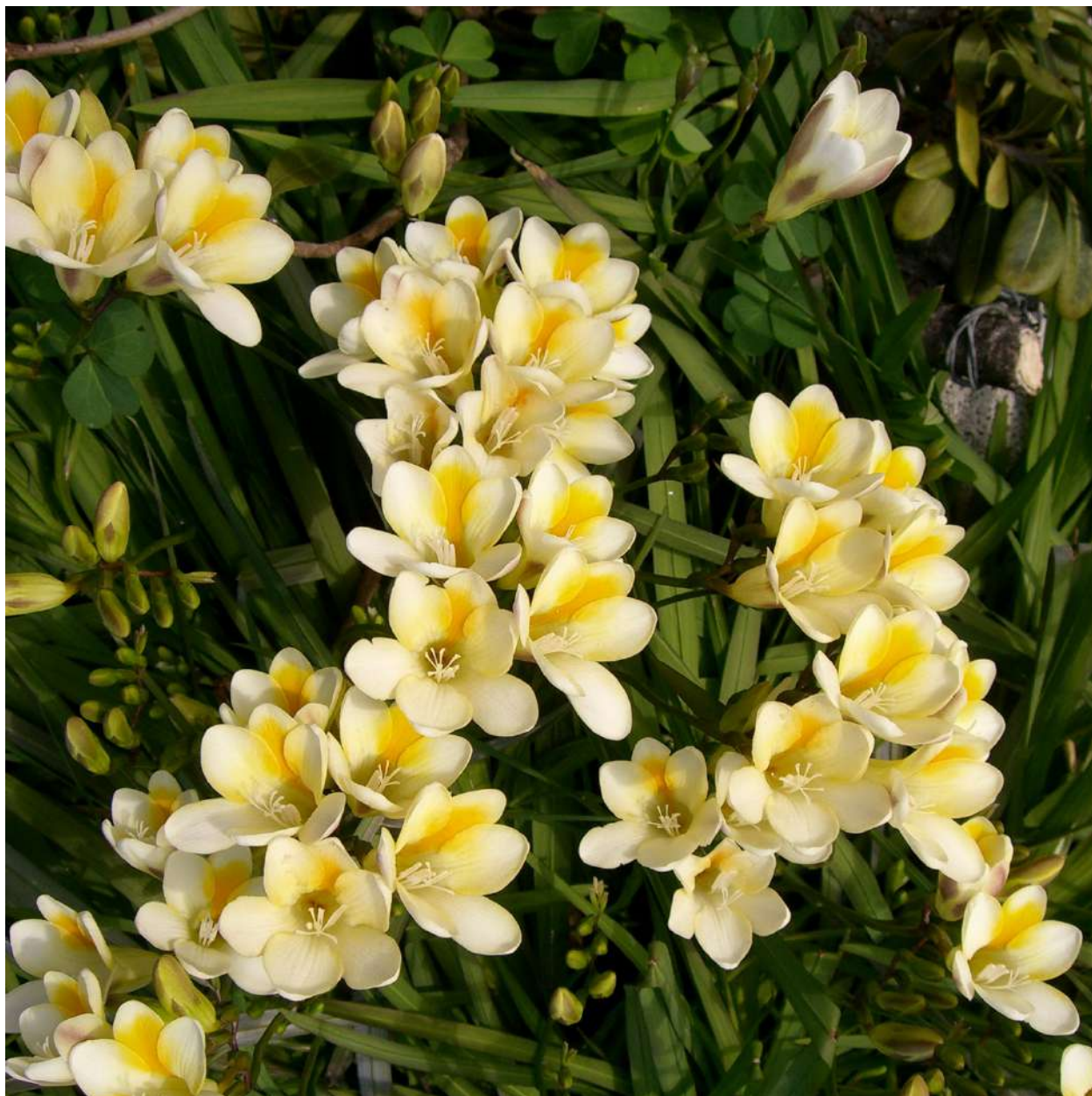
Kikről nevezték el a növényeket? 60. rész

Frankenia L. 1753 (Frankeniaceae) – Johan Franck (Franckenius, 1590–1661): svéd orvos, botanikus. Stockholmban született, és Rostockban szerzett orvosi doktorátust. 1624-ben Uppsalában lett a botanika és az anatómia professzora, és többek között mestere volt id. Olaf Rudbecknek is. Műveiben a növények gyógyhatásaival foglalkozott, a latin mellett svéd elnevezéseiket is feltüntette.

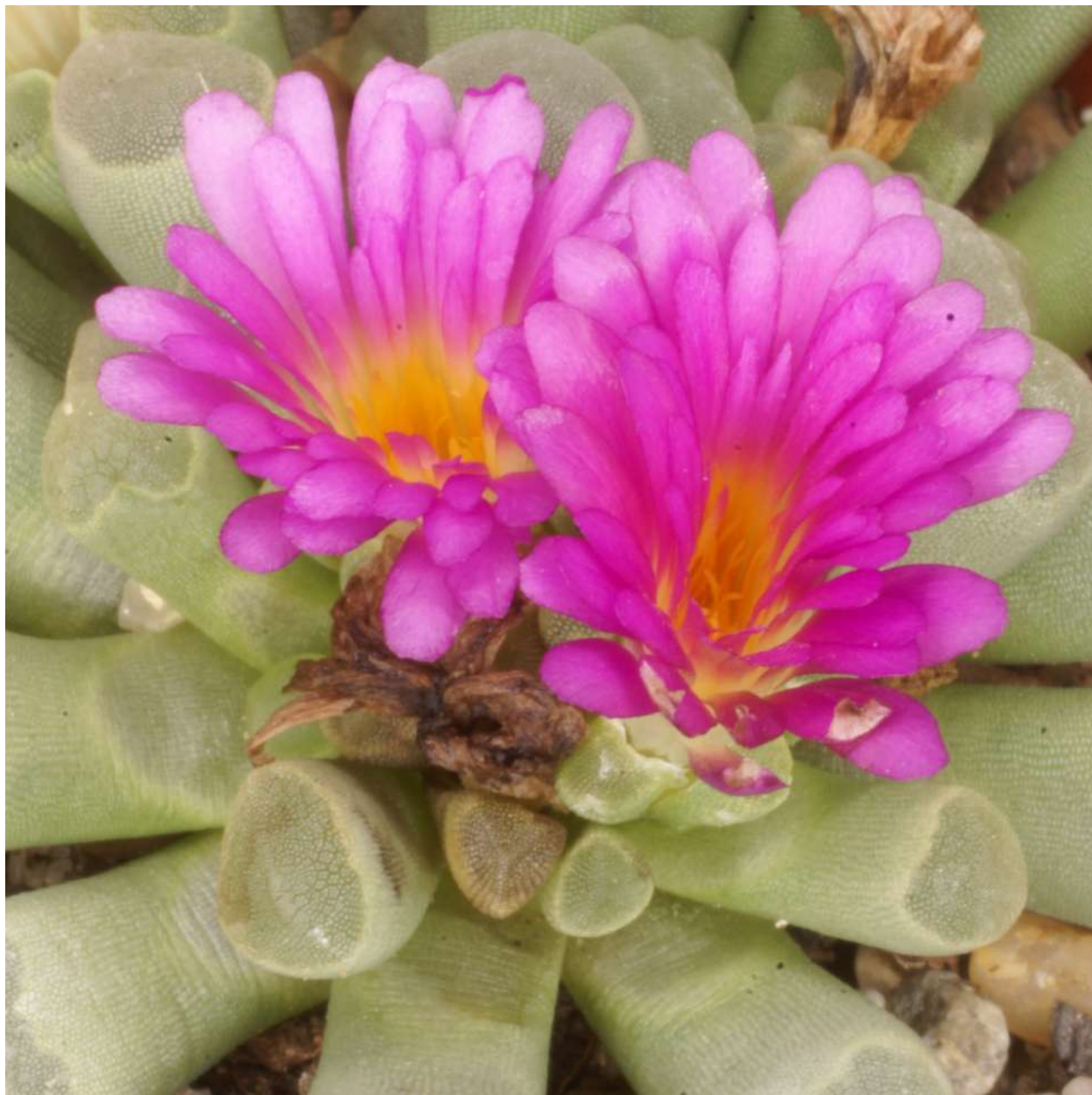
Kikről nevezték el a növényeket? 61. rész

Freesia Eckl. ex Klatt 1866 (Iridaceae) – Friedrich Heinrich Theodor Freese (1795–1876): német orvos. Kielben tanult, majd a dél-afrikai Fokföldön telepedett le, ahol orvosként dolgozott. Barátságot kötött Christian Friedrich Ecklon botanikussal, akit gyűjtőmunkájában és mindennapi életében is támogatott. Ecklon az 1830-as években az illatos virágú dél-afrikai növényfajcsoportot *Freesia* néven ajánlotta barátjának; a nevet Friedrich Wilhelm Klatt tette érvényesen közzé.

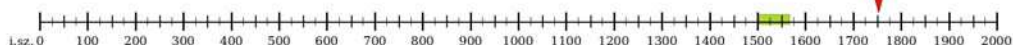
Kikről nevezték el a növényeket? 62. rész

Frithia N. E. Br. 1926 (Aizoaceae) – Frank Frith (1872–1954): a johannesburgi (Dél-Afrika) vasúttársaság kertésze volt, aki a róla később elnevezett növényt megtalálta, és példányait eljuttatta N. E. Brownnak, Kew-ba.

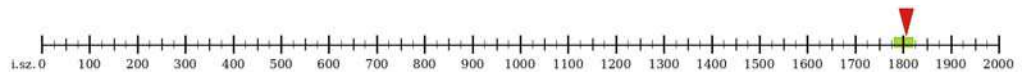
Kikről nevezték el a növényeket? 63. rész

Fuchsia L. 1753 (Onagraceae) – Leonhart Fuchs (1501–1566): német orvos-botanikus, a reneszánsz füveskönyvek egyik legjelentősebb szerzője. Charles Plumier egy dél-amerikai nemzetséget nevezett el tiszteletére, és Linné is átvette az elnevezést.

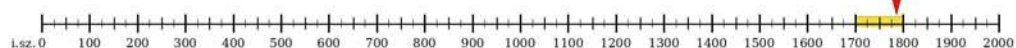
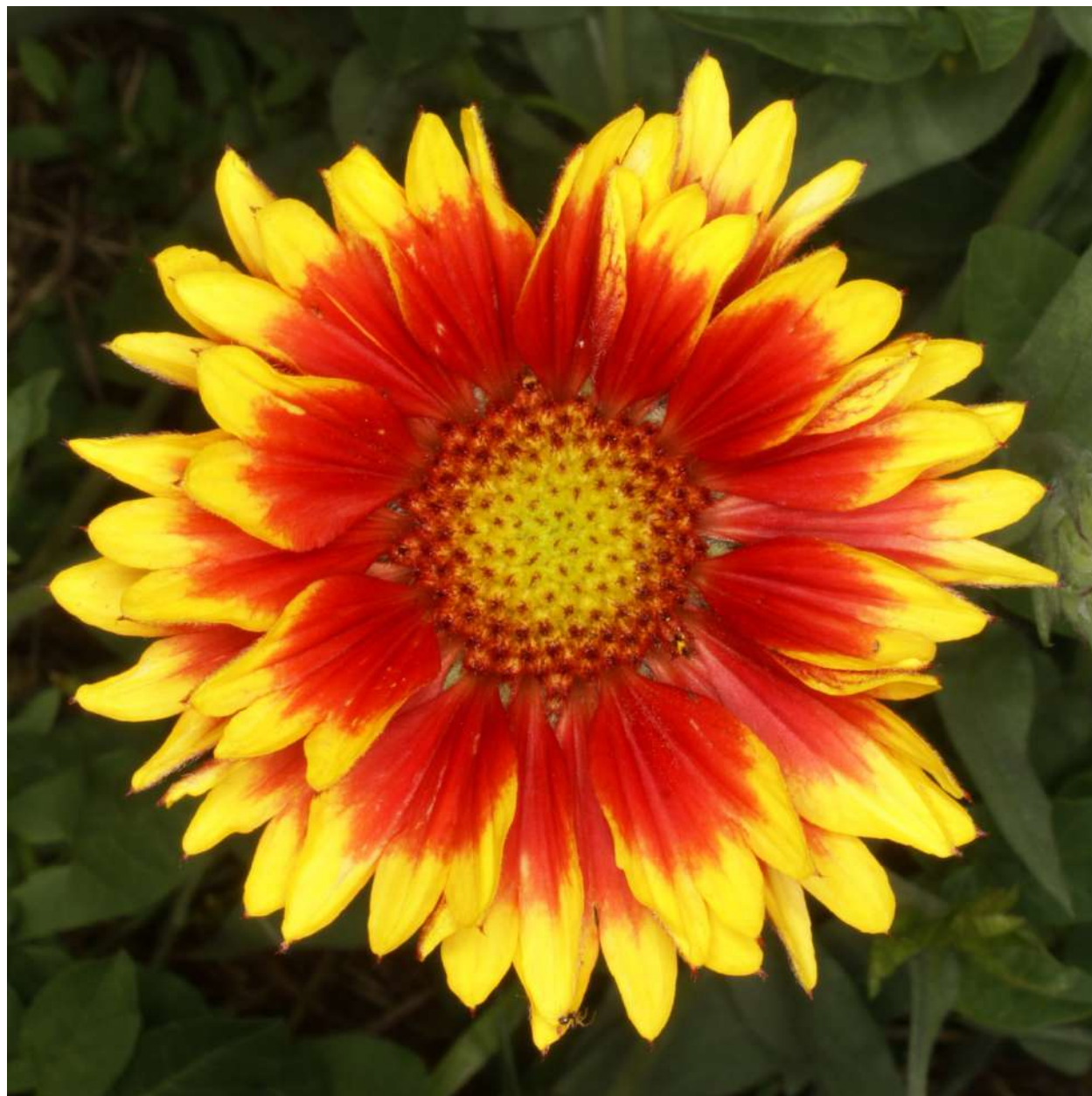
Kikről nevezték el a növényeket? 64. rész

Gagea Salisb. 1806 (Liliaceae) – Sir Thomas Gage (1781–1820): angol botanikus, a Firle-ből (Sussex) származó, Angliában híres bárói család sarja. 1807 és 1811 közötti kéziratai a Cambridge Egyetem birtokában vannak.

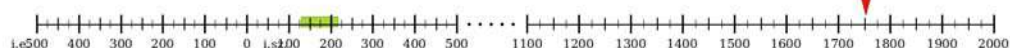
Kikről nevezték el a növényeket? 65. rész

Gaillardia Foug. 1786 (Asteraceae) – Gaillard de Charentonneau: a 18. században élt botanizáló tanárember volt.

Kikről nevezték el a növényeket? 66. rész

Galenia L. 1753 (Aizoaceae) – pergamoni Galénosz (129–216?): a római kor egyik legnevesebb orvosa és anatómusa. A gyógynövényeket hatásaik alapján rendszerezte; nevéből Linné alkotta a kristályvirágfélék közé tartozó *Galenia* nemzetség nevét.

Kikről nevezték el a növényeket? 67. rész

Galinsoga Ruiz & Pav. 1794 (Asteraceae) – Mariano Martínez de Galinsoga (1766–1797): spanyol orvos és botanikus. III. Károly, majd IV. Károly udvari orvosaként szolgált, és 1793-tól a madridi Királyi Botanikus Kert igazgatója volt. Az orvostudomány és a gyógynövénytan fejlesztésével is foglalkozott, valamint támogatta a spanyol gyarmatok botanikai feltárását. Hipólito Ruiz López és José Antonio Pavón a *Galinsoga* nemzetséget nevezték el róla.

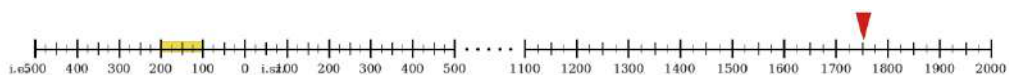
Kikről nevezték el a növényeket? 68. rész

Gennaria Parl. 1860 (Orchidaceae) – Patrizio Gennari (1820–1897): olasz orvos és botanikus, Szardínia flórájának kutatója. A firenzei és pisai egyetemen tanult, majd 1858-tól a Cagliari Egyetem növénytanprofesszora lett. Megalapította és elsőként vezette a cagliari botanikus kertet, továbbá herbáriumot és növényteni gyűjteményeket szervezett. Filippo Parlatore a *Gennaria* orchideanemzetséget nevezte el tiszteletére.

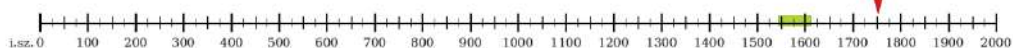
Kikről nevezték el a növényeket? 69. rész

Gentiana L. 1753 (Gentianaceae) – Genthiosz vagy Gentius (uralkodott i. e. 180–168): az utolsó illír király. Plinius szerint felismerte a tárnics gyökerének gyógyhatását, ezért nevezték el róla a *Gentiana* nemzetséget.

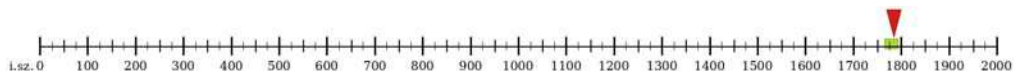
Kikről nevezték el a növényeket? 70. rész

Gerardia L. 1753 (Orobanchaceae) – John Gerard (kb. 1545–1612): angol borbély-sebész, kertész és herbalista. Londonban nagy növénykertet tartott fenn, és William Cecil, Lord Burghley kertjeinek felügyelője volt. 1597-ben jelent meg *The Herball or Generall Historie of Plantes* című, gazdagon illusztrált műve, amely több mint egy évszázadon át az egyik legismertebb angol füveskönyv maradt. Linné a *Gerardia* nemzetséget nevezte el tiszteletére.

Kikről nevezték el a növényeket? 71. rész

Gloxinia L'Hér. 1785 (Gesneriaceae) – Benjamin Peter Gloxin (1765–1794): elzászi német orvos és botanikus. Nevét a *Gloxinia* nemzetség őrzi; a kertészetben a *Sinningia speciosa* fajokat is gyakran gloxíniának nevezik.

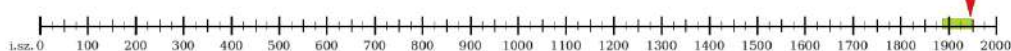
Kikről nevezték el a növényeket? 72. rész

Grindelia Willd. 1807 (Asteraceae) – David Hieronymus von Grindel (1776–1836): lett természettudós. Rigában született, Jénában végezte egyetemi tanulmányait. Eleinte gyógyszerészként dolgozott szülővárosában, majd 1804 és 1814 között Tartu egyetemén volt a kémia és a gyógyszerészet professzora, majd 1822-től orvosként praktizált. Megalapította az Orosz Birodalom első gyógyszerészeti lapját (*Russisches Jahrbuch der Pharmazie*, 1803–1810) tanulmányozta a balti flórát, kémiai, gyógyszerészeti és botanikai témákban is publikált.

Kikről nevezték el a növényeket? 73. rész

Grossheimia Sosnowsky & Takhtajan 1945 (Asteraceae) – Alexander Alfonsovich Grossheim (1888–1948): német származású orosz (szovjet) botanikus. 1912-ben a moszkvai egyetemen szerzett diplomát. Az Azeri Botanikai Kutatóintézet alapító igazgatója. Főként a Kaukázus flóráját és vegetációját kutatta, és a zárvatermők törzsfelődésével foglalkozott. 1945-től az Azerbajdzsáni, 1946-tól a Szovjet Tudományos Akadémia tagja. 1948-ban Sztálin-díjat kapott.

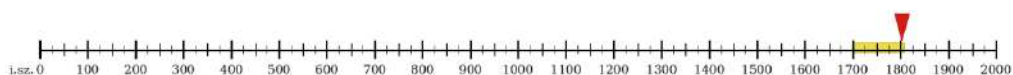
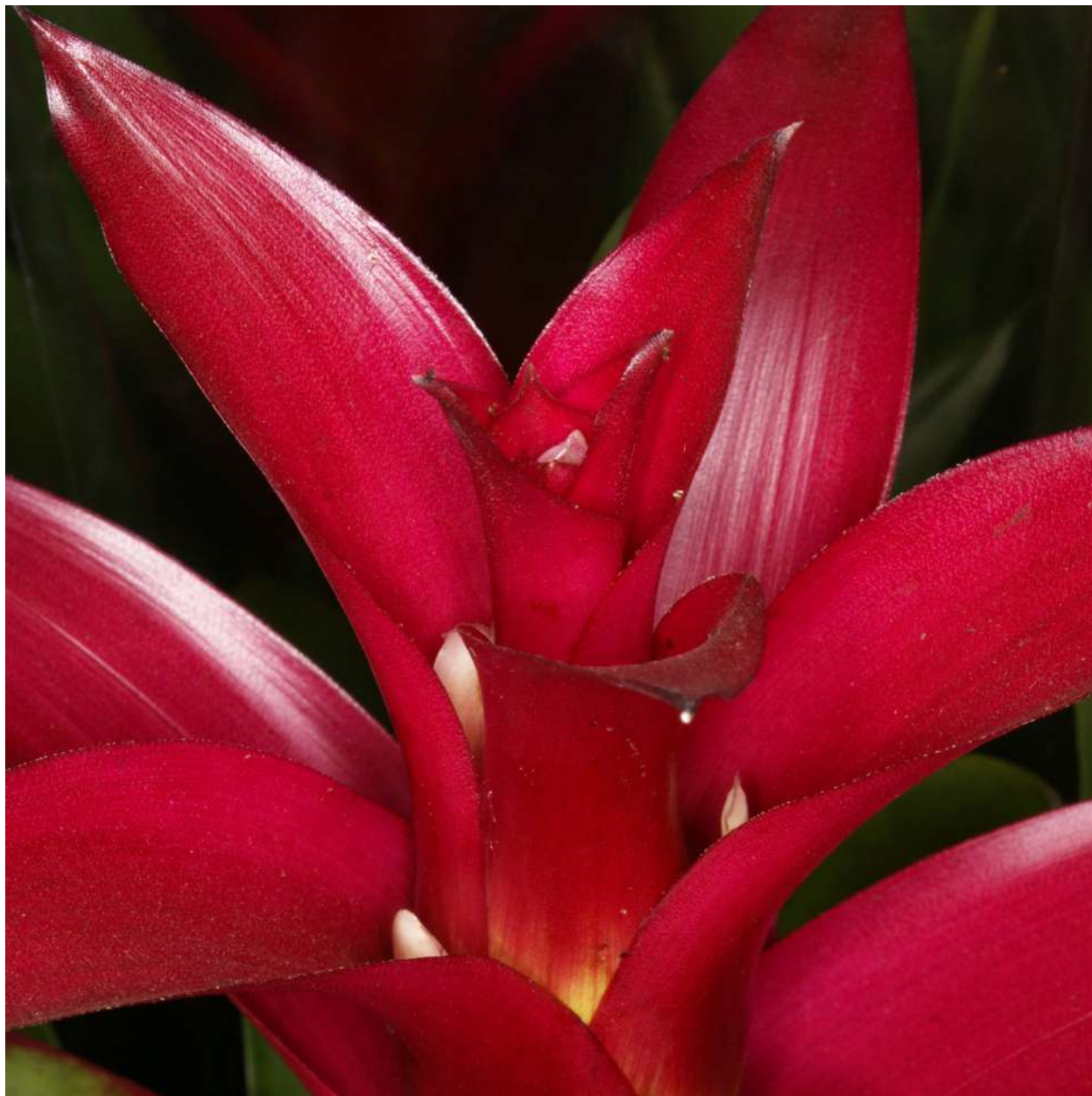
Kikről nevezték el a növényeket? 74. rész

Guilandina L. 1753 (Fabaceae) – Melchior Wieland, latinos nevén Guilandinus (kb. 1520–1589): német (porosz) orvos-botanikus, utazó növénykereskedő és a padovai botanikus kert igazgatója. Kis-Ázsiában és Észak-Afrikában gyűjtött; Linné egy hüvelyes, jórészt neotrópusi elterjedésű fajokkal rendelkező nemzetséget nevezett el róla.

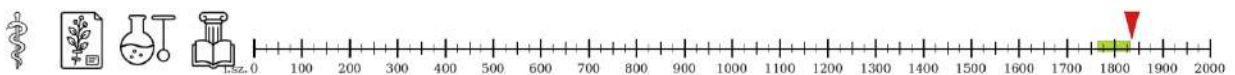
Kikről nevezték el a növényeket? 75. rész

Guzmania Ruiz & Pav. 1802 (Bromeliaceae) – Anastasio Guzmán (?–1807): sevillai születésű spanyol gyógyszerész és botanikus. A 18. század végén Dél-Amerikába utazott, bejárta Argentínát, Chilét, Perut. Ecuadorban az inkák kincsének keresése közben érte a halál.

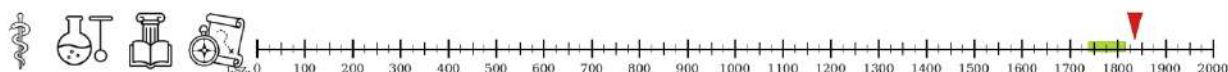
Kikről nevezték el a növényeket? 76. rész

Haberlea Friv. 1835 (Gesneriaceae) – Karl Konstantin Haberle (1764–1832): német bölcész- és orvosdoktor, botanikus. Erfurtban született, évtizedeken keresztül beutazta Európát, nyelveket tanult, egyetemeket látogatott, csillagászzal, ásványtannal, bányászattal, rovarlattal, időjárás-észleléssel és 1800-tól botanikával foglalkozott, közben nevelőként, fordítóként dolgozott. 1805-ben Erfurtban bölcészdoktorrá avatták. 1812-ben vetődött Budára, ahol szőlőcukorfőzéssel foglalkozott, álnéven genealógiai zsebkönyvet adott ki, és érintkezésbe került a pesti egyetem tudósaival. Ekkoriban Pest-Buda környékén is botanizált. 1816-tól elnyerte a pesti egyetem botanika tanszékét, és 1821-ben (57 éves korában!) orvosdoktori oklevelet szerzett. Működése alatt a pesti botanikus kert felvirágzott. Ásványtani, statisztikai, meteorológiai, kristályfizikai, növénytani munkákat is írt. Jegyzetei alapján állította össze Schuster János a *Succincta rei herbariae Hungariae et Transylvaniae historia* (Budae, 1830) című művet, amely a magyar botanika történetének fontos forrása. Vezetése alatt az egyetemi botanikus kert európai szintű, 10 000 növényfajt bemutató arborétummá vált. Az oktatásban meghonosította De Candolle növényrendszert. 1832-ben otthonában rablógyilkosság áldozata lett.

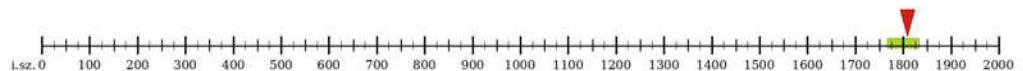
Kikről nevezték el a növényeket? 77. rész

Hacquetia D. Dietr. 1835 (Apiaceae) – Belsazar de (1739–1815): rendkívül sokoldalú francia származású természettudós. Bretagne-ból származott, Párizsban tanult, majd a hétéves háborúban orvosként szolgált, Laibachban (ma Szlovénia: Ljubljana) lett az anatómia instruktora, aztán Lembergben (ma Ukrajna: Lviv) a természettudomány professzora, a lengyelországi Krakkóban a kémia és a botanika professzora. A Habsburg Birodalom területén tett kutatóútjai során geológiai, kémiai, néprajzi, botanikai megfigyeléseket is tett, 1872-ben elsőként mászta meg a Júliai-Alpok legmagasabb csúcsát, a Triglavot. Krajina flórájáról szól *Plantae alpinae Carniolicae* (1782) című könyve. Emlékét őrzi a *Pedicularis hacquetii* fajneve is.

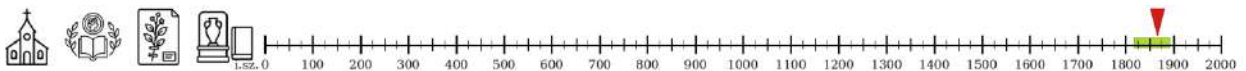
Kikről nevezték el a növényeket? 78. rész

Haworthia Duval 1809 (Asphodelaceae) – Adrian Hardy Haworth (1767–1833): brit zoológus, botanikus. Behatóan foglalkozott a pozsgás növényekkel, *Synopsis Plantarum Succulentarum* (1812) és *Supplementum Plantarum Succulentarum* (1819) című művei miatt a szukkulenskutatók úttörő alakjaként tisztelik. Nevéhez fűződik a Nagy-Britannia lepkéfaunáját tárgyaló *Lepidoptera Britannica* című mű is. 22 új lepkégénuszt és számos ráktaxont írt le.

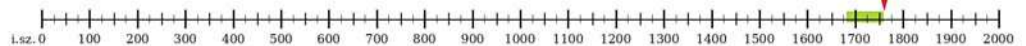
Kikről nevezték el a növényeket? 79. rész

Haynaldia Schur 1866 (Poaceae) – Haynald Lajos (1816–1891): bíboros, teológiai doktor. Szécsényben született, Bécsben végzett a teológián, és 1830-ban szentelték pappá. Különböző egyházi hivatalokat látott el, 1867-től kalocsai érsek lett. Jótékony célokra (például egyházi zene, festészet és szobrászat segítése) nagyon jelentős alapítványokat tett, összesen több millió (!) forint értékben, iskolákat és „csillagdat” alapított. 12 000 forinttal támogatta, hogy a Nemzeti Múzeum növénygyűjteményét önálló osztállyá (a Növénytár elődjévé) szervezzék. Igen gazdag könyvtárát és értékes növénygyűjteményét is a múzeumra hagyta. A Magyar Tudományos Akadémia a hivatalos indoklás szerint botanikai munkássága miatt választotta tagjává (székfoglalója A szentírási mézgák és gyanták termőnövényei címen jelent meg), de magát műkedvelőnek tartotta, ezt a tevékenységét így jellemezte: „nehéz hivatalaim mellett kedvderítőleg folytatott botanicus foglalkozásaim”.

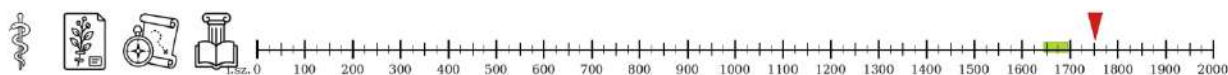
Kikről nevezték el a növényeket? 80. rész

Heisteria Jacq. 1760 (Olacaceae) – Lorenz Heister (1683–1758): német orvos, anatómus és sebész, a német sebészet egyik megalapozója. Bár Linnével szakmai vitába keveredett, nevét több szerző is felhasználta nemzetségnévként; a ma érvényes *Heisteria* nevet Jacquin alkotta.

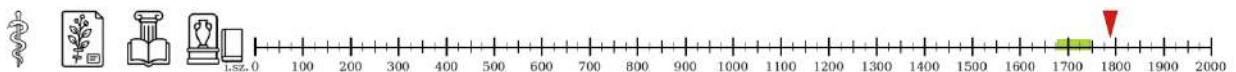
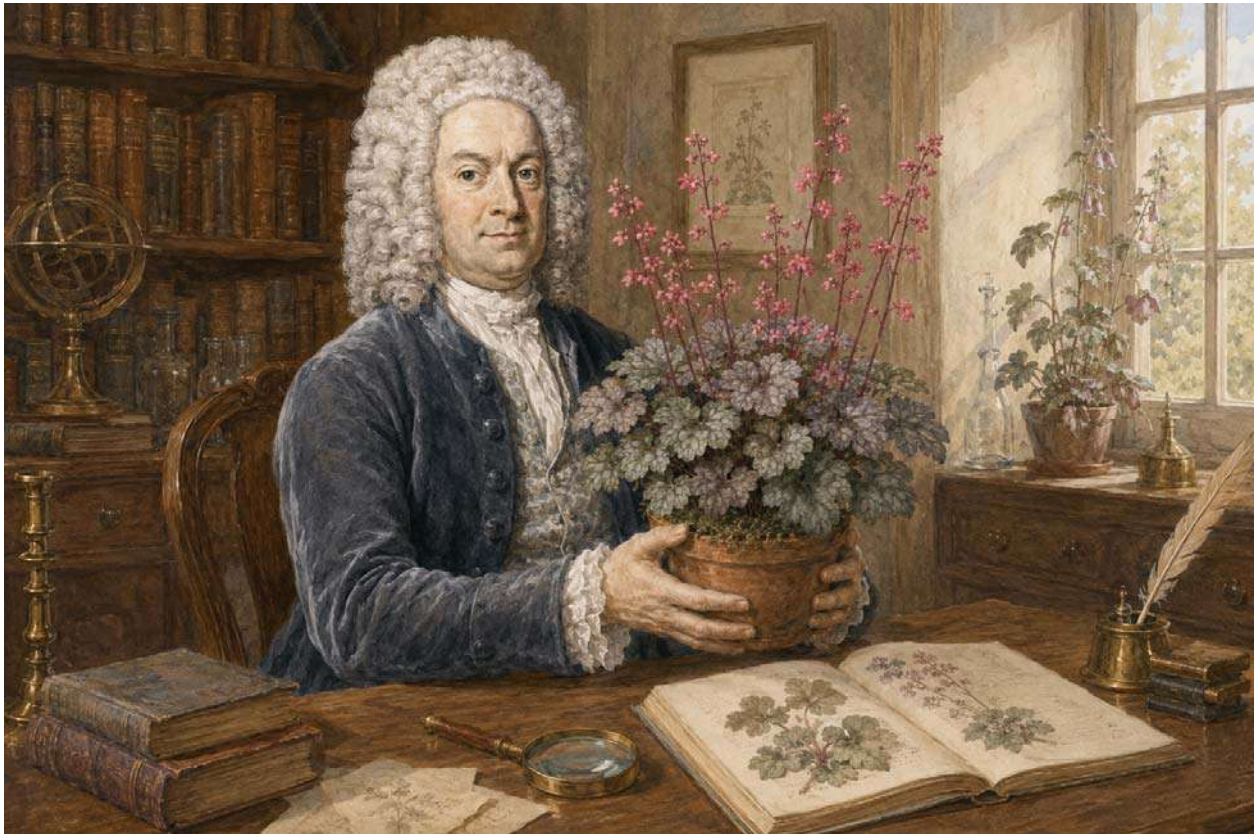
Kikről nevezték el a növényeket? 81. rész

Hermannia L. 1753 (Malvaceae) – Paul Hermann (1646–1695): német születésű holland orvos és botanikus. A Holland Kelet-indiai Társaság szolgálatában 1672 és 1677 között Ceylonban dolgozott, ahol gazdag növénygyűjteményt készített. 1679-től a leideni egyetem botanika-professzora és a botanikus kert igazgatója volt; herbáriumuk később Linné *Flora Zeylanica* című munkájának egyik fő forrásává vált. Linné a *Hermannia* nemzetséget nevezte el róla.

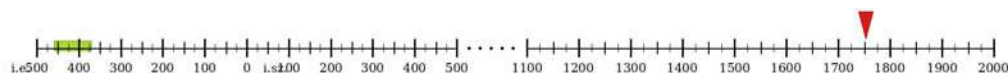
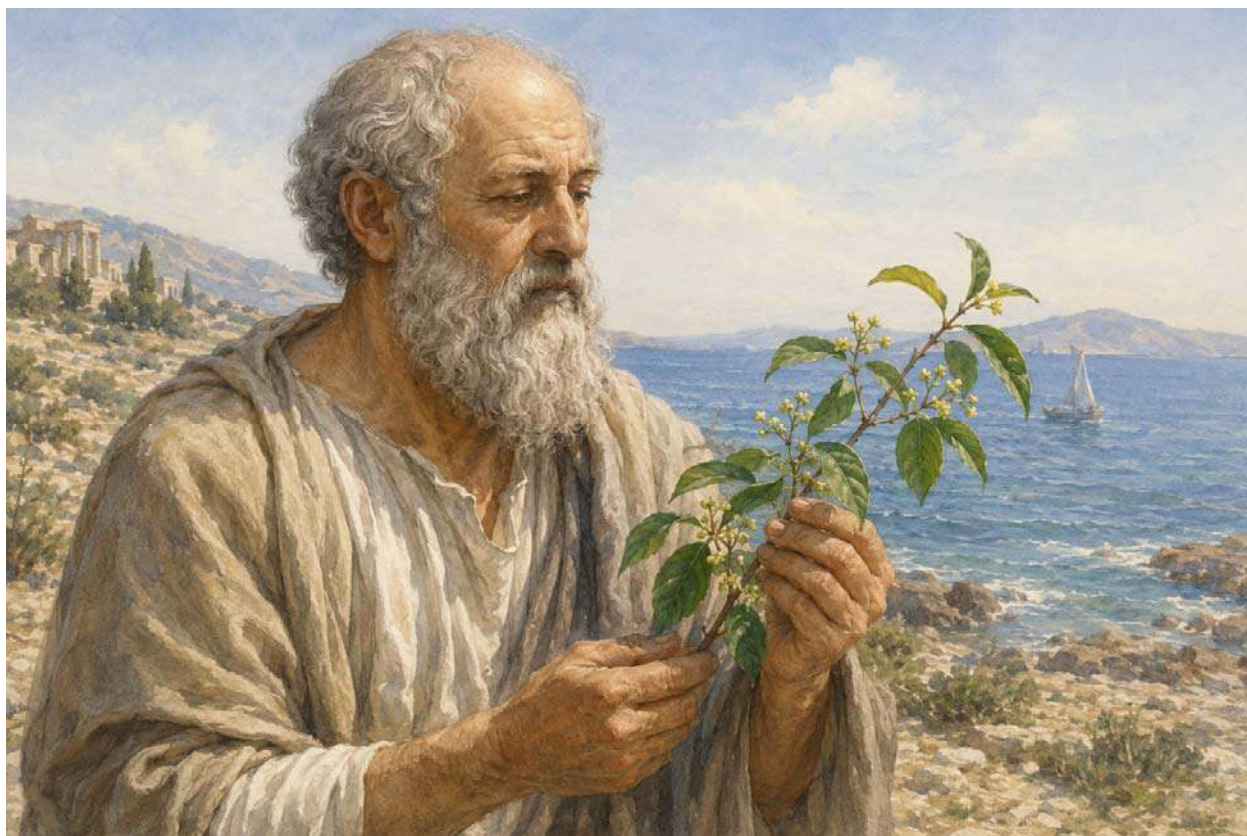
Kikről nevezték el a növényeket? 82. rész

Heuchera Sw. 1788 (Saxifragaceae) – Johann Heinrich von Heucher (1677–1746): német orvos, botanikus. Bécsben született, 12 éves korában szüleivel költözött Wittenbergbe, ahol 1694-ben szerzett magiszeri fokozatot, és helyettes tanárként működött. 1700-ban avatták orvosdoktorrá, és 1706-tól professzorrá nevezték ki. Ebben az időszakban az orvosi preparátumok gyűjteményét bővítette, és közzétette a wittenbergi botanikus kert növényeinek katalógusát. 1713-tól Drezdában Erős Ágost háziorvosa, és 1720-tól haláláig a drezdai Természettudományi Múzeum igazgatója volt. 1721-ben a Wittenbergi Egyetemen professzorrá nevezték ki.

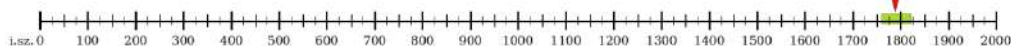
Kikről nevezték el a növényeket? 83. rész

Hippocratea L. 1753 (Celastraceae) – Hippokratész (i. e. 460–370): ókori görög orvos és természettudós, a kósi orvosi iskola vezetője, akit az „orvoslás atyjaként” tartanak számon. Charles Plumier eredetileg *Coa* néven állított fel tiszteletére egy nemzetséget, amelyet Linné később *Hippocratea*-ra nevezett át.

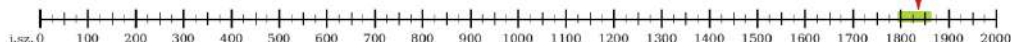
Kikről nevezték el a növényeket? 84. rész

Hoffmannia Sw. 1788 (Rubiaceae) – Georg Franz Hoffmann (1760–1820): német botanikus. Erlangenben 1786-ban szerzett egyetemi oklevelet, és 1792-ig ugyanott oktatott botanikát. Ezután Göttingenben lett a növénytan professzora és az egyetemi botanikus kert igazgatója 1803-ig. (Goethe és Humboldt is hallgatta előadásait.) Behatóan foglalkozott a zuzmókkal, fűzekkel (*Salix*), és két kiadásban megjelentette Németország flóráját. 1803-ban meghívták Moszkvába, ahol az egyetemi botanikus kert első igazgatója lett. Közzétette a kert katalógusát (3528 faj) és az ernyősvirágzatúakról szóló klasszikus monográfiáját (*Genera Plantarum Umbelliferarum*, 1814, 1816).

Kikről nevezték el a növényeket? 85. rész

Hornungia Rchb. 1837 (Brassicaceae) – Ernst Gottfried Hornung (1795–1862): német gyógyszerész, botanikus. Frankenhausenben született, tehetős kereskedőcsalád nyolcadik gyermekeként. J. B. Tromssdorf professzornál tanult, miután letette vizsgáit, visszatért szülővárosába, amely környékének flóráját és rovarvilágát kutatta. 1823-ban megvásárolt egy patikát Ascherslebenben, és közel negyven éven át vezette, de eközben florisztikai kutatásait is töretlenül folytatta. Eredményeiről főként a *Flora* című lapban számolt be.

Kikről nevezték el a növényeket? 86. rész

Hosta Tratt. 1812 (Asparagaceae) – Nicolaus Thomas Host (1761–1834): osztrák orvosbotanikus, a bécsi Belvedere botanikus kert első igazgatója és I. Ferenc császár orvosa. Legfőbb műve (*Icones et descriptiones graminum austriacorum*) a Habsburg Birodalom pázsitfüveit, szittyó- és palkaféléit tárgyalta.

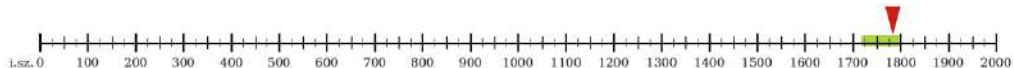
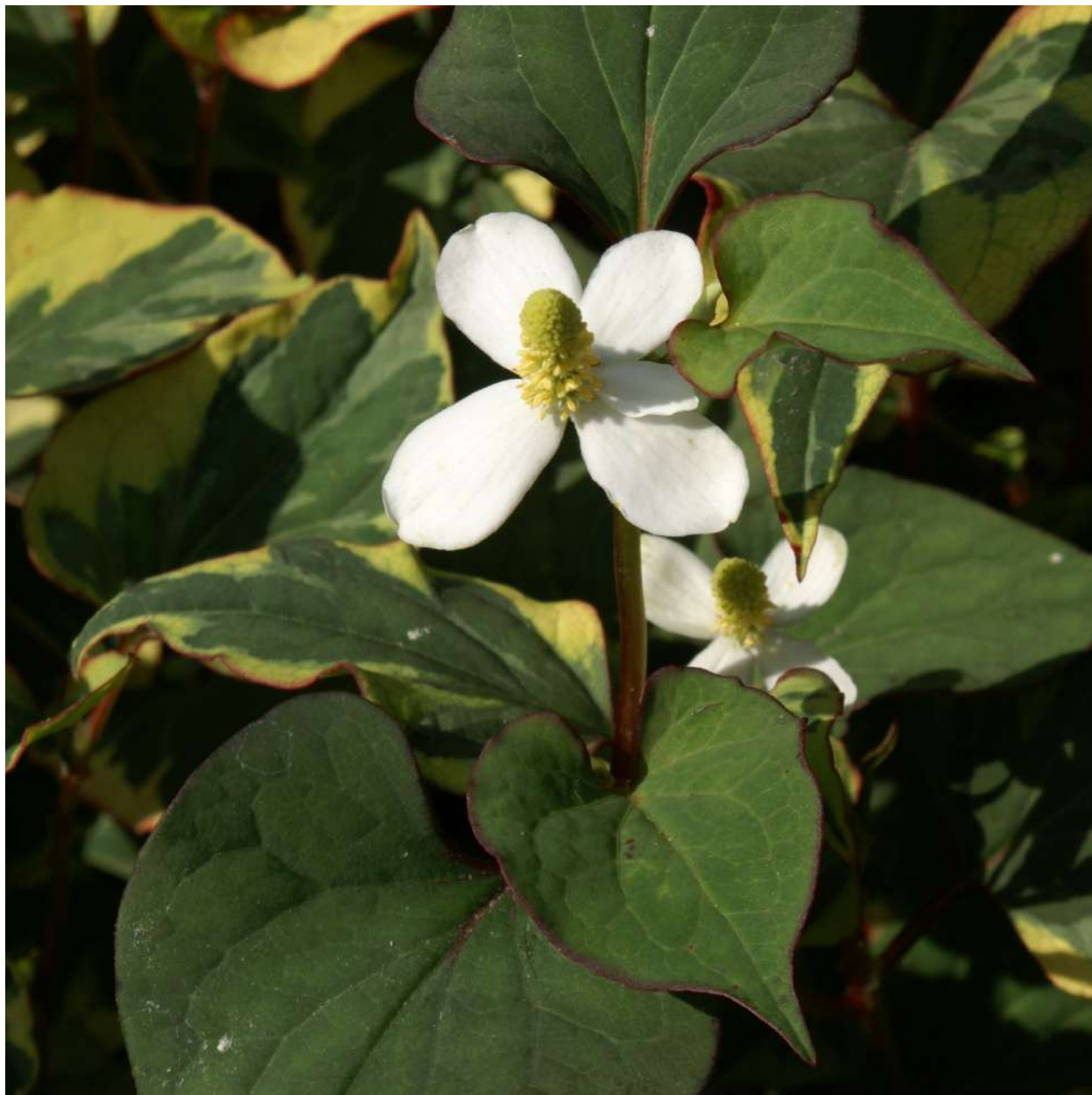
Kikről nevezték el a növényeket? 87. rész

Houstonia L. 1753 (*Rubiaceae*) – William Houstoun (1695–1733): skót orvos és botanikus. Leidenben Herman Boerhaave tanítványa volt, majd hajóorvosként és növénygyűjtőként a Karib-térségben, Mexikóban és Közép-Amerikában dolgozott. Magvakat és herbáriumi példányokat küldött Philip Millernek és Hans Sloane-nak, több addig ismeretlen trópusi növényről készített leírást. Linné 1753-ban a *Houstonia* nemzetséget nevezte el tiszteletére.

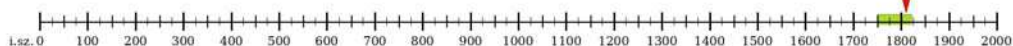
Kikről nevezték el a növényeket? 88. rész

Houttuynia Thunb. 1783 (Saururaceae) – Maarten Houttuyn (1720–1798): holland orvos és természetkutató, Linné *Systema Naturae* című művének nagyszabású holland feldolgozója. Thunberg az ő tiszteletére írta le a *Houttuynia* nemzetséget.

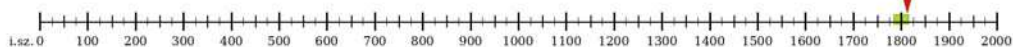
Kikről nevezték el a növényeket? 89. rész

Hoya R. Br. 1810 (Apocynaceae) – Thomas Hoy (kb. 1750–1822): brit kertész és növénytermesztő. Hosszú időn át Northumberland hercegének syoni birtokán volt főkertész, ahol különösen sok egzotikus növényt nevelt üvegházban. A ritka trópusi fajok sikeres meghonosításával szerzett szakmai tekintélyt, és kapcsolatban állt a Kew-i botanikusokkal. Robert Brown 1810-ben a *Hoya* nemzetséget nevezte el tiszteletére.

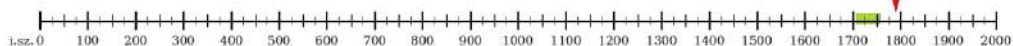
Kikről nevezték el a növényeket? 90. rész

Hutchinsia R. Br. 1812 (Brassicaceae) – Ellen Hutchins (1785–1815): ír botanikus. Ballylickey-ben született, apja protestáns tanár volt, aki meghalt, amikor Ellen kétéves volt, édesanyja őt testvérével együtt egyedül nevelte. Dublinban tanult, majd lakóhelye, valamint Belfast környékén és Nyugat-Írországon gyűjtött. A moháknak, zuzmóknak és algáknak is lelkes gyűjtője és kiváló ismerője volt. Adatokat szolgáltatott James Townsend Mackay *Flora Hibernica* (1836) című művéhez és Dawson Turner *Muscologiae Hibernicae Specilegium* (1804) című munkájához.

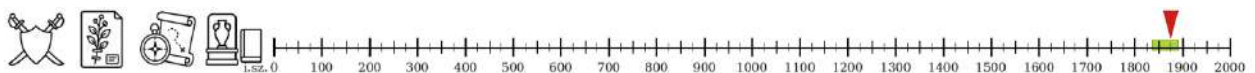
Kikről nevezték el a növényeket? 91. rész

Incarvillea (Bignoniaceae) – Pierre Nicholas Le Chéron d'Incarville (1706–1757): francia jezsuita szerzetes és műkedvelő botanikus. Kínában volt misszionárius, és számos növényt juttatott el Nyugatra, amelyeket később kultiválni kezdtek.

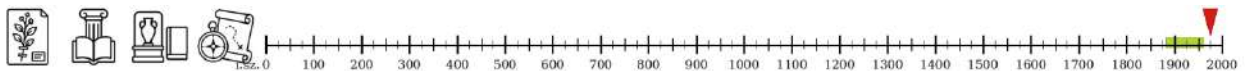
Kikről nevezték el a növényeket? 92. rész

Jancaea Boiss. 1875 (Gesneriaceae) – Janka Viktor (1837–1890): magyar katonatiszt és botanikus. Jómódú erdélyi nemesi család sarja volt, aki 12 éves korától botanizált, és egy év múlva már az osztrák növénycsereegylet tagja volt. Eleinte mérnöknek készült, de egy év után otthagyta tanulmányait, és a katonatiszti pályát választotta. 1859-ben hadapródként lépett be a császári vértess ezredbe, amellyel először Pozsonyszentgyörgyben, majd Székelyhídon, Karcagon, Kisújszálláson, Püspökladányban, Debrecenben és Nagyváradon állomásozott. Ez idő alatt is tovább botanizált, és megismerte az Alföld flóráját. 1861-től hadnagyként, 1868-tól pedig főhadnagyi rangban teljesített szolgálatot. 1870-től a tudománypártoló kalocsai érsek, Haynald Lajos alapítványa jóvoltából és ajánlására a Nemzeti Múzeum Növénytárának első „őre”. 1871–1872-ben a Balkán növényvilágát kutatta, ahol igen gazdag növénytani anyagot gyűjtött. 1874-ben bejárta egész Olaszországot és Máltát. Herbáriumi lapjainak egy részét a világ nagy herbáriumába küldte szét, legnagyobb része Párizsba került.

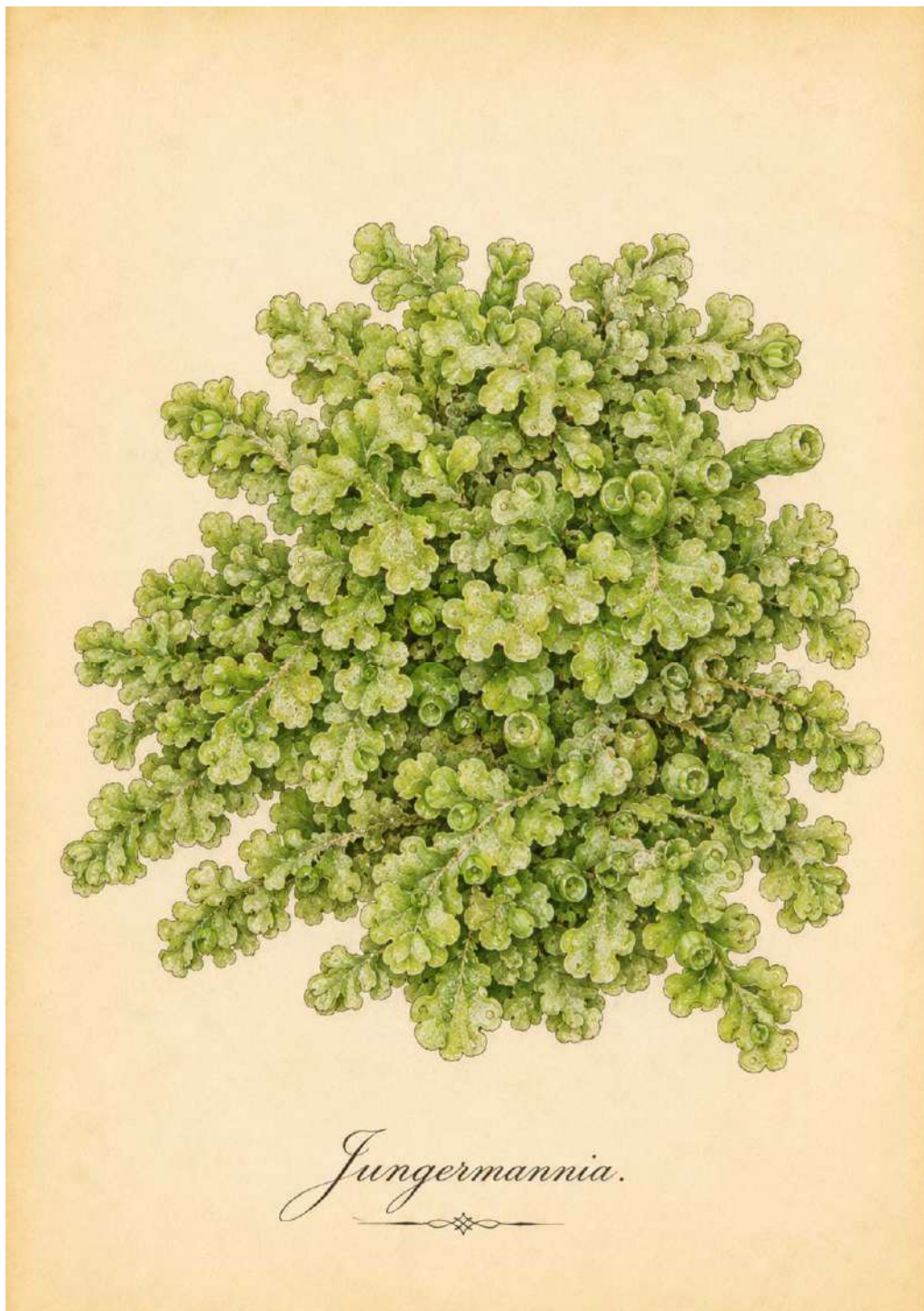
Kikről nevezték el a növényeket? 93. rész

Javorkaea Borhidi & Járαι-Komlódi 1975 (Rubiaceae) – Jávorka Sándor (1883–1961): magyar botanikus. Egy felvidéki kis faluban, Hegybányán született. Édesapja kovácmester volt, és korán meghalt, ezért édesanyja őt testvérével együtt egyedül nevelte. A selmecbányai piarista gimnáziumi évei alatt, 14-15 éves korában kezdett növényeket gyűjteni. 1904-ben szerzett Budapesten tanári oklevelet. Fél évig az egyetem Fűvészkertjében gyakornokoskodott, és innen került a Természettudományi Múzeum Növénytárába, ahol haláláig dolgozott. Huszonhárom évesen doktorált, értekezését a hazai vértő- (Onosma-) fajokról írta. Mintegy húsz év munkája után fejezte be a történelmi Magyarország növényhatározójának (A Magyar Flóra) megírását. Kiegészítése a Csapody Verával közösen készített „Iconographia”, azaz a történelmi Magyarország flórájának képes atlasza. Feldolgozta Kitaibel herbáriumát, és megírta életét. Magyarországon kívül a Kárpátokban, Erdélyben, a Bánságban és Bácskában, valamint a Balkánon is kutatott. Gyűjteménye mintegy 22 ezer herbáriumi lapot számlál. Százhúsznál több, a tudomány előtt addig ismeretlen növényalakot írt le.

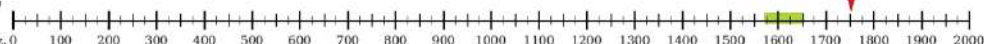

Kikről nevezték el a növényeket? 94. rész

Jungermannia L. 1753 (*Jungermanniaceae*) – Ludwig Jungermann (1572–1653): német orvos és botanikus. Jénában szerzett orvosi doktorátust, majd Giessenben és Altdorfban tanított anatómiát és botanikát. 1625-ben megszervezte az altdorfi egyetem botanikus kertjét, és több német táj növényvilágáról készített kéziratos jegyzékeket. Linné a májmohák *Jungermannia* nemzetségét nevezte el tiszteletére.

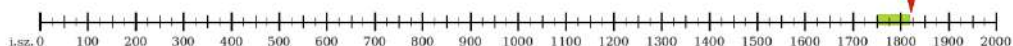

1.sz. 0

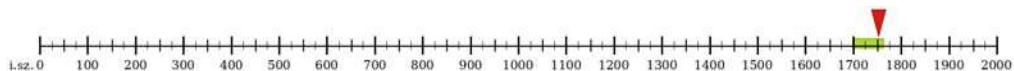
Kikről nevezték el a növényeket? 95. rész

Jurinea Cass. 1821 (Asteraceae) – Louis Jurine (1751–1819) és André Jurine (1780–1804): svájci természettudósok, apa és fia. Idősebb Jurine Genfben volt professzor, 1807-ben kétszárnyúak és hártyásszárnyúak osztályozásával foglalkozó műve jelent meg. Fiatalon elhunyt fia botanika iránti érdeklődéséről a Párizsban 1802-ben megjelent „*Recherches sur l'organisation des feuilles*” című műve tanúskodik.

Kikről nevezték el a növényeket? 96. rész

Justicia L. 1753 (Acanthaceae) – James Justice (1698–1763): skót jogász és kertész. 1721-től ügyvédként dolgozott, 1730-ban a Royal Society tagjává választotta. Művei az Edinburghban 1754-ben és 1759-ben megjelent *The Scots Gardiners Director* és *The British Gardeners Calendar*.

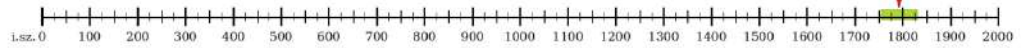
Kikről nevezték el a növényeket? 97. rész

Kalmia L. 1753 (*Ericaceae*) – Pehr Kalm (1716–1779): finn-svéd botanikus, közgazdász és Linné egyik legismertebb tanítványa. 1747 és 1751 között Svédország megbízásából Észak-Amerikában kutatott gazdaságilag hasznosítható növényeket, és Kanadától Pennsylvaniáig nagy gyűjtőutat tett. Úti tapasztalatait *En resa til Norra America* című háromkötetes művében közölte; később a turkui akadémia professzora lett. Linné a *Kalmia* nemzetséget nevezte el róla.

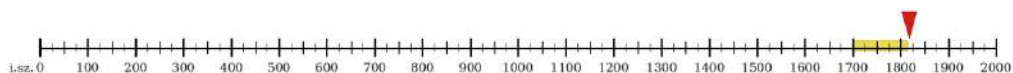
Kikről nevezték el a növényeket? 98. rész

Kerneria Medik. 1792 (Brassicaceae) – Johann Simon Kerner (1755–1830): német botanikus, növényillusztrátor. Stuttgartban élt, és az angol Royal Horticultural Society első külhoni tagjai közé számított. Legnagyobb műve, a 8 kötetes *Abbildung aller oekonomischen Pflanzen*, 1786-tól 1798-ig jelent meg.

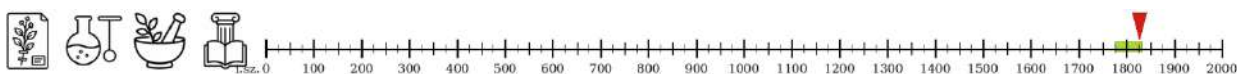
Kikről nevezték el a növényeket? 99. rész

Kerria DC. 1818 (Rosaceae) – William Kerr (?–1814): angol kertész, utazó, növénygyűjtő. A Kew Királyi Botanikus Kert alkalmazottja volt, és 1803-ban küldték ki Kínába, majd a Fülöp-szigeteken és Jáván gyűjtött. 1912-ben a colombói (Ceylon) gyarmati botanikus kert főintendánsa lett, de két évre rá meghalt.

Kikről nevezték el a növényeket? 100. rész

Kickxia Dumort. 1827 (Plantaginaceae) – idősebb Jean Kickx (1775–1831): Belga botanikus. Brüsszelben volt a növénytan, az ásványtan és a gyógyszerészet tanára. 1812-ben jelent meg *Flora bruxellensis* című műve. Fia, ifj. J. Kickx (1803–1864) malakológus és botanikus lett, *Flore cryptogamique des Flandres* című művét halála után fia, Jean Jacques Kickx (1842–1887) rendezte sajtó alá. A *Kickxia* nemzetséget 1827-ben írta le Barthélemy Charles Joseph Du Mortier (1797–1878), így legvalószínűbben a legidősebb Kickx nevét őrzi az elnevezés.

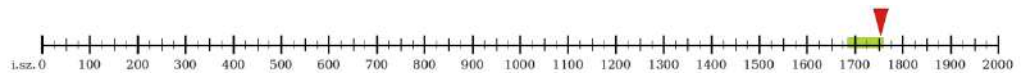
Kikről nevezték el a növényeket? 101. rész

Kitaibela Willd. 1799 (Malvaceae) – Kitaibel Pál (1757–1817): magyar orvos, botanikus, kémikus, „a magyar Linné”. Nagymartonban született, német ajkú földművescsaládban. Eleinte papnak készült, majd 1780-tól a budai egyetem jogi, majd orvosi karán tanult. Mint negyedéves hallgatót nevezték ki Winterlnek, a kémia és botanika professzorának adjunktusává. 1785-ben szerzett orvosi doktorátust. 1802-től a kémia és botanika professzora a Pesti Egyetemen. Céljának Magyarország természettudományos feltárását tekintette, és ennek érdekében 1792-től 1815-ig (eleinte magán-, később államilag támogatott utakon) bejárta szinte az egész Magyar Királyság területét. Eközben ásvány- és kőzet-, állat- és növényteni gyűjtést és ásványvízelemzést végzett, néprajzi megfigyeléseket tett. A Kárpát–Pannon-térségben addig leíratlan növények sokaságát találta meg, amelyek leírásának egy része fő művében, a támogatójával és barátjával, Franz Adam Waldstein gróffal közös háromkötetes, monumentális műben (*Descriptiones et icones plantarum rariorum Hungariae*, 1799–1812) jelent meg. Anyagi nehézségek, külső tényezők (legfőképpen a napóleoni háborúk), valamint betegségei és korai halála miatt eredményeinek csak kis részét tudta nyomtatásban közzéadni, állattani, kémiai és más eredményei kéziratban maradtak. Megjelent néhány ásványvízelemzése is, és a Tomtsányi Ádámmal közös szerzőségű első magyar földrengéstani monográfia (1814). Herbáriumai és kéziratokai fennmaradtak, mára rendkívül értékes útinaplói is megjelentek.

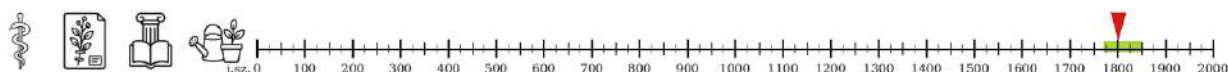
Kikről nevezték el a növényeket? 102. rész

Kleinia Mill. 1754 (Asteraceae) – Johann Jacob Theodor Klein (1685–1759): német természettudós, taxonómus és gyűjtő, Linné egyik rendszertani ellenfele. Linné egy különös megjelenésű, pozsgás fészkesvirágzatú nemzetséget nevezett el róla.

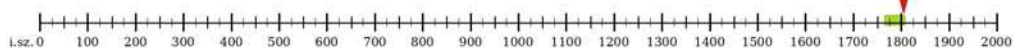
Kikről nevezték el a növényeket? 103. rész

Kochia Roth 1801 (Amaranthaceae) – Wilhelm Daniel Joseph Koch (1771–1849): német orvos, botanikus. Jénában és Marburgban tanult, 1795-től Trarbachban, majd 1798-tól Kaiserslauternben praktizált. Pfalzban folytatott florisztikai kutatásainak eredményeit tartalmazza az 1814-ben megjelent *Catalogus plantarum florum palatinae* című műve. 1824-ben kinevezték Erlangenben a botanika professzorának és a botanikus kert igazgatójának. Fő műve a Németország és Svájc flóráját tárgyaló *Synopsis florum germanicae et helveticae*, amelynek első kiadása 1837-ben jelent meg. Német nyelvű kiadásai a növényfajok német elnevezéseiben is munkálkodott, amit elsősorban az érdeklődő laikusok miatt tartott fontosnak.

Kikről nevezték el a növényeket? 104. rész

Koeleria Pers. 1805 (*Poaceae*) – Georg Ludwig Koeler (1765–1807): német orvos és botanikus, a pázsitfűvek kutatója. Mainzban szerzett orvosi doktorátust, később ugyanott az orvostudomány és a botanika tanára lett. Legjelentősebb művében, a *Descriptio graminum in Gallia et Germania* című munkában Franciaország és Németország füveit ismertette, több faj részletes leírásával. Christiaan Hendrik Persoon a *Koeleria* nemzetséget nevezte el róla.

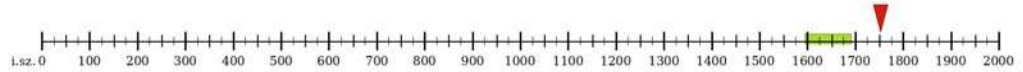
Kikről nevezték el a növényeket? 105. rész

Kolkwitzia Graebn. 1901 (Caprifoliaceae) – Richard Kolkwitz (1873–1956): német botanikus. Berlinben született, és ott is szerzett orvosi diplomát. 1895-től asszisztens, 1901-től a növénytan professzora lett. Maximilian Marssonnal (1845–1909) közös úttörő munkájukban dolgozták ki a vizek biológiai minősítésének alapjait, amely legalább 800 faj előfordulásának mintázatán és mennyiségén alapul. Módszert fejlesztett ki a fitoplankton mennyiségének meghatározására is.

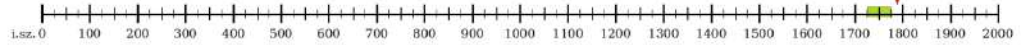
Kikről nevezték el a növényeket? 106. rész

Lavatera L. 1753 (Malvaceae) – Johann Heinrich Lavater (1611–1691) és Johann Jacob Lavater (1594–1636): zürichi orvosok és természetbúvárok. Linné a mályvafélék *Lavatera* nemzetségét nevezte el emlékükre.

Kikről nevezték el a növényeket? 107. rész

Leersia Sw. 1788 (Poaceae) – Johann Georg Daniel Leers (1727–1774): német gyógyszerész, botanikus. Herbornban élt, és a környék flóráját kutatta. Fő műve 1775-ben jelent meg, *Flora Herbornensis exhibens plantas circa Herbornam Nassoviorum crescentes, secundum systema sexuale Linnaeanum distributas cum címen.*

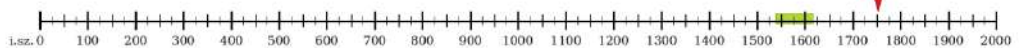
Kikről nevezték el a növényeket? 108. rész

Lindernia All. 1766 (Linderniaceae) – Franz Balthasar Lindern (1682–1755): német orvos, botanikus. Egy patikus nyolc gyermekének egyikeként született Bouxwillerben. 1700-tól Strassburgban, majd Halléban, Lipcsében, Wittenbergben, Erfurtban és Jénában tanult. Miután 1708-ban megszerezte az orvosi doktorátust, hazatért, és a Strassburgi Egyetem orvosi karán hallgatott tovább botanikát, kémiát és farmakológiát. Könyvet írt a nemi betegségekről (*Der Venus-Spiegel*) és egy másik művet (*Medizinischer Passe-partout*) a gyakoribb kórokról. Művei népszerűségüket részben annak köszönheték, hogy a korabeli orvosi könyvek döntő többségével ellentétben nem latin, hanem német nyelven íródtak. Orvosi tevékenysége mellett botanikusként is számontartották: ő volt a strassburgi botanikus kert igazgatója, és Elzász flóráját is kutatta. E munkájának eredményeként jelent meg az Elzászban talált 920 növényfajt tárgyaló könyve (*Tournefortius Alsaticus*), amelynek címe arra utal, hogy Tournefort rendszerét követte, második kiadása (*Hortus alsaticus*) 1747-ben jelent meg.

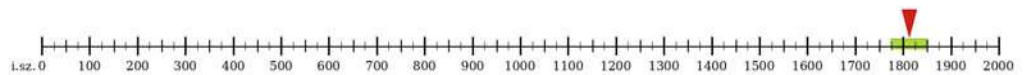
Kikről nevezték el a növényeket? 109. rész

Lobelia L. 1753 (*Campanulaceae*) – Matthias de Lobel, latinos nevén Lobelius (1538–1616): flamand orvos és botanikus. Montpellier-ben Guillaume Rondelet tanítványa volt, később Antwerpenben és Delftben működött, majd Angliában I. Jakab király udvari botanikusa lett. *Plantarum seu stirpium historia* című művében a növényeket levélalakjuk alapján csoportosította, ezzel a természetesebb rendszerezés egyik korai előfutára volt. Charles Plumier a *Lobelia* nemzetséget nevezte el róla, a nevet Linné is átvette.

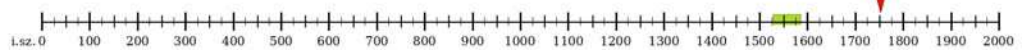
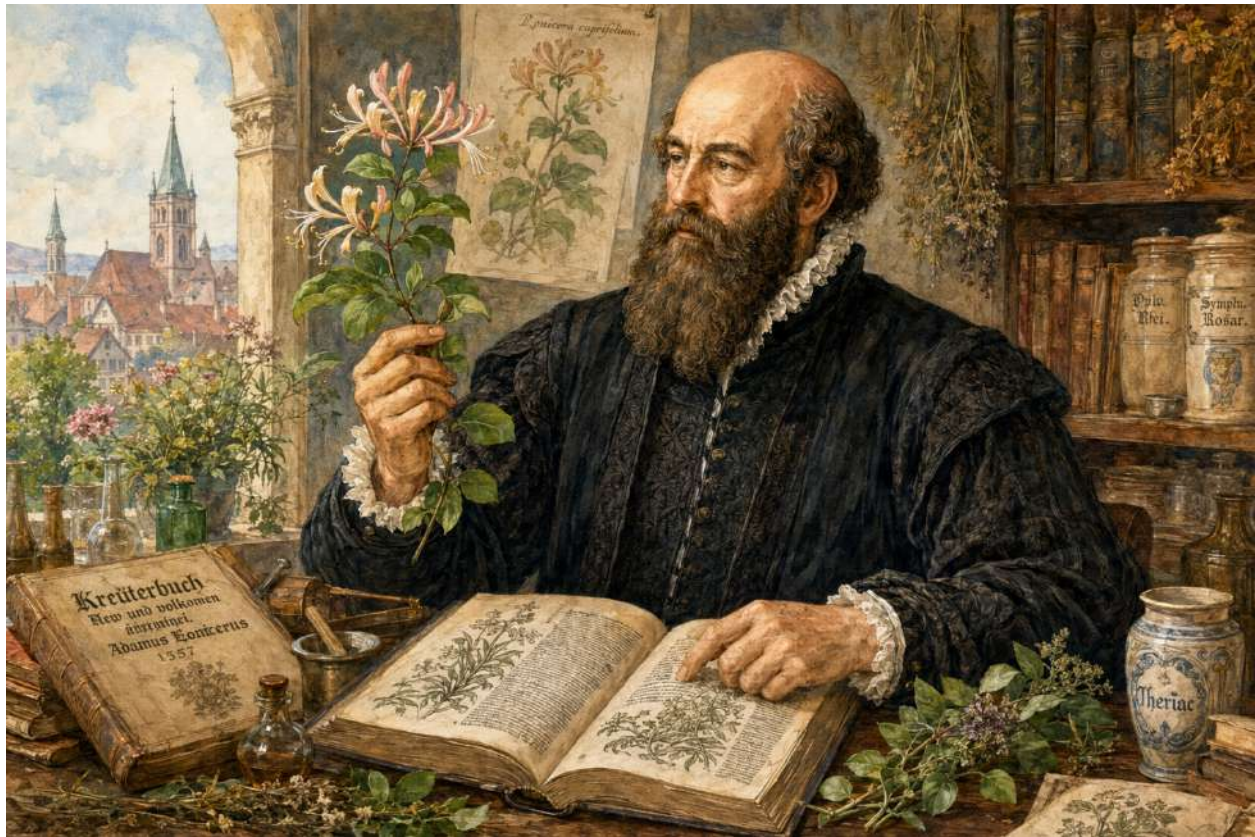
Kikről nevezték el a növényeket? 110. rész

Loiseleuria Desv. 1813 (Ericaceae) – Jean Louis August Loiseleur-Deslongchamps (1774–1849): francia botanikus. Dreux-ből származott, Darwinnal is kapcsolatban állt. Főbb művei: *Flora Gallica seu enumeratio plantarum in Gallia sponte nascentium...* (1806–1807) és *Herbier général de l'amateur* (1817–28, Mordant de Launays-vel).

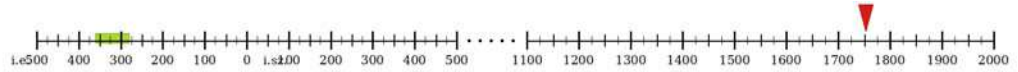
Kikről nevezték el a növényeket? 111. rész

Lonicera L. 1753 (Caprifoliaceae) – Adam Lonitzer, latinos nevén Lonicerus (1528–1586): német orvos és botanikus. Marburgban és Frankfurtban tanult, majd Frankfurt városi orvosa lett; Plumier tiszteletére nevezte el a *Lonicera* nemzetséget.

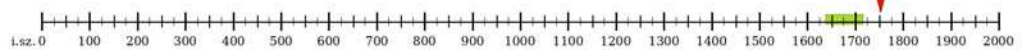
Kikről nevezték el a növényeket? 112. rész

Lysimachia L. 1753 (Primulaceae) – Lüszi-makhosz (i. e. 361?–281): Nagy Sándor hadvezére, majd Thrákia és Macedónia uralkodója. A legenda szerint ő fedezte fel a később róla elnevezett növényt vagy annak gyógyhatását; a tudományos névből alakult ki a magyar lizinka név.

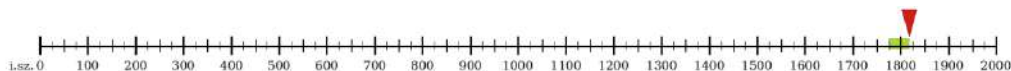
Kikről nevezték el a növényeket? 113. rész

Magnolia L. 1753 (Magnoliaceae) – Pierre Magnol (1638–1715): francia orvos és botanikus, a növénycsalád fogalmának korai megfogalmazója. Charles Plumier nevezte el róla a *Magnolia* nemzetséget, amelynek nevét Linné is megtartotta.

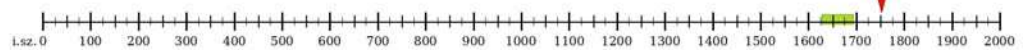
Kikről nevezték el a növényeket? 114. rész

Mahonia Nutt. 1818 (Berberidaceae) – Bernard McMahon (1775–1816): amerikai kertész. Az első amerikai magkatalógus kiadójaként és a tájtervezés úttörőjeként is tisztelik. Fő műve (*The American Gardener's Calendar*) számtalan kiadást ért meg, első ízben 1806-ban jelent meg, és Thomas Jeffersonnak is a kertészeti „bibliája” volt.

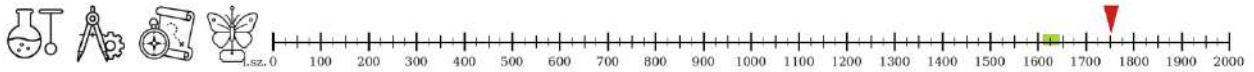
Kikről nevezték el a növényeket? 115. rész

Malpighia L. 1753 (Malpighiaceae) – Marcello Malpighi (1628–1694): olasz orvos, anatómus és a mikroszkópos anatómia úttörője. Plumier tiszteletére nevezte el a *Malpighia* nemzetséget, amelynek neve egy növény családjában is tovább él.

Kikről nevezték el a növényeket? 116. rész

Marcgravia L. 1753 (*Marcgraviaceae*) – Georg Marcgraf (1610–1644): német természettudós, csillagász, térképész és felfedező. A hollandok brazíliai expedíciójának tagjaként 1638-tól Északkelet-Brazília növény- és állatvilágát, földrajzát és csillagászati viszonyait kutatta. Willem Piso társszerzőjeként az 1648-ban megjelent *Historia Naturalis Brasiliae* alapjául szolgáló megfigyelések jelentős részét ő készítette; ez volt Brazília első nagy természettudományos leírása. Linné a *Marcgravia* nemzetséget nevezte el róla.

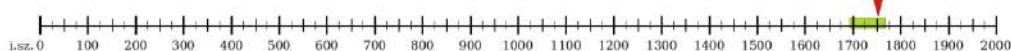
Kikről nevezték el a növényeket? 117. rész

Matteuccia Tod. 1866 (Onocleaceae) – Carlo Matteucci (1811–1868): olasz fizikus és politikus. A Bolognai Egyetemen tanult matematikát, és 18 évesen doktorált. Tudományos munkája során elsősorban elektromos jelenségekkel, mágneses indukcióval, az elektródok polarizációjával foglalkozott. Eredményeinek nagy gyakorlati jelentősége miatt töltött be később vezető posztokat az itáliai távközlési vállalatoknál. 1848-ban Toszkánában képviselővé választották, 1860-tól szenátor, 1862-től pedig oktatási miniszter volt.

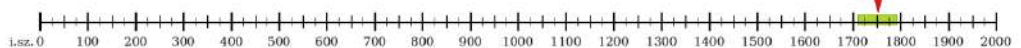
Kikről nevezték el a növényeket? 118. rész

Minuartia L. 1753 (*Caryophyllaceae*) – Joan Minuart i Parets (1693–1768): katalán gyógyszerész és botanikus. Barcelonában patikusként működött, majd Madridba költözött, ahol a királyi gyógyszertár és a botanikus kert munkájában vett részt. José Quer közeli munkatársa volt, és segítette a Flora Española anyagának gyűjtését és szerkesztését. Linné 1753-ban a *Minuartia* nemzetséget nevezte el róla.

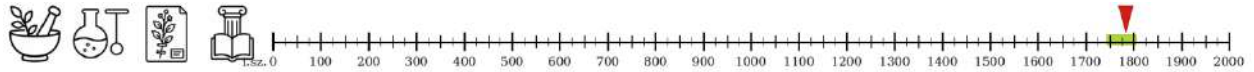
Kikről nevezték el a növényeket? 119. rész

Moehringia L. 1753 (Caryophyllaceae) – Paul Heinrich Gerhard Moehring (1710–1792): német orvos, botanikus, ornitológus. Jeverben született, 1729-től Danzigban (ma: Gdansk) tanult (jelentős hatást gyakorolt rá Jakob Theodor Klein), 1733-ban a Wittenbergi Egyetemen szerzett orvosi doktorátust. Visszatért Jeverbe, és ott praktizált. A medicina, a botanika és a madártan egyaránt érdekelte, mindhárom területen jelentek meg művei. Legismertebb munkája talán a madarak rendszertanáról írt *Avium Genera* című műve, amely 1752-ben jelent meg, és így nevezéktani szempontból nem releváns, de az 1758-as holland fordítása annál inkább. Korának számos jelentős tudósával levelezett, többek között Linnével is, aki egy, a szegfűfélék közé tartozó nemzetséget a tiszteletére nevezett el.

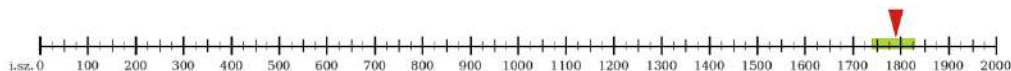
Kikről nevezték el a növényeket? 120. rész

Moenchia Ehrh. 1783 (Caryophyllaceae) – Conrad Moench (1744–1805): német gyógyszerész, kémikus és botanikus. 1786-tól haláláig Kasselben volt a botanika professzora. 1794-ben jelent meg a *Methodus Plantas horti botanici et agri Marburgensis* című műve, amely a Marburg környékén termesztett növényeket ismertette, benne többek között a *Kniphofia* nemzetség leírásával. Tiszteletére Jakob Friedrich Ehrhardt (1742–1795) írta le a szegfűfélék családjába tartozó *Moenchia* nemzetséget.

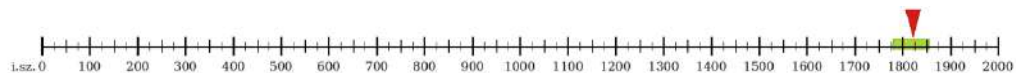
Kikről nevezték el a növényeket? 121. rész

Molinia Schrank 1789 (Poaceae) – Juan Ignacio Molina (1740–1829): spanyol (chilei) természettudós, jezsuita szerzetes. Chilében született, és tizenöt éves korában belépett a jezsuita rendbe. 1767-től Olaszországban élt, műveivel megalapozta Chile természetrajzát és földrajzát.

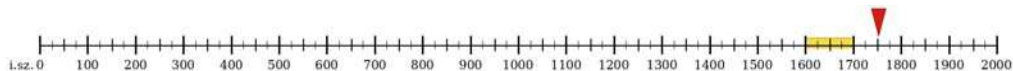
Kikről nevezték el a növényeket? 122. rész

Moricandia DC. 1821 (Brassicaceae) – Moïse-Etienne Moricand (1779–1854): svájci botanikus, zoológus. Genfben született, ahol a Természettudományi Társaság és Múzeum alapító tagja volt.

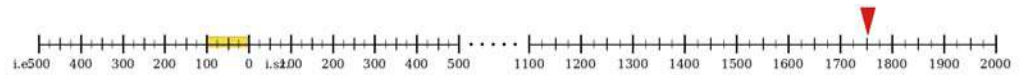
Kikről nevezték el a növényeket? 123. rész

Morina L. 1753 (*Caprifoliaceae*) – René Morin (17. század): francia kertész és faiskolás, aki Párizsban jelentős magánkertet tartott fenn. 1621-ben *Catalogus plantarum horti Renati Morini* címmel kiadta kertje növényjegyzékét, amelyet a legkorábbi nyomtatott kertészeti katalógusok között tartanak számon. Kertjét a kor botanikusai és növénykedvelői is látogatták. Linné 1753-ban a *Morina* nemzetséget nevezte el emlékére.

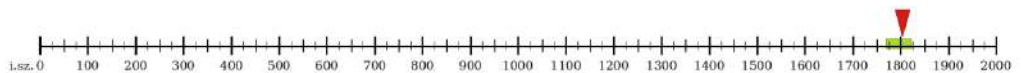
Kikről nevezték el a növényeket? 124. rész

Musa L. 1753 (Musaceae) – Antonius Musa (i. e. 1. század): római orvos, aki i. e. 23-ban Augustus császár sikeres gyógyításával vált híressé. Gyógynövényekkel is foglalkozott, nevét a banánok *Musa* nemzetségneve örökíti meg.

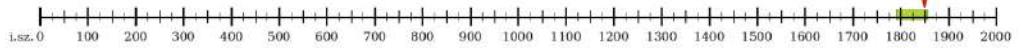
Kikről nevezték el a növényeket? 125. rész

Napoleonaea P. Beauv. 1804 (Lecythidaceae) – Napoléon Bonaparte (1769–1821): francia hadvezér, első konzul (1799–1804), francia császár (1804–1815/1815). 1799 és 1812 között elfoglalta Rómát, Bécset, Berlint, Madridot, Lisszabont és Moszkvát, seregei csaknem minden európai országgal harcoltak, gyakran több fronton is, és eleinte sorra verték szét az ellenük felvonuló koalíciós hadakat. Az orosz hadjárat során a zord télben elvesztette serege nagy részét, ezért kénytelen volt visszavonulni. A szövetségesek 1813-ban Lipcsénél a „népek csatájában” legyőzték, és Elba szigetére száműzték. 1815-ben visszatért, de júniusban Waterloonál végleg legyőzték, és Szent Ilona szigetére száműzték. A róla elnevezett növénynemzetség virágai állítólag a császári koronára emlékeztették.

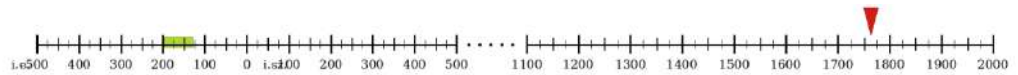
Kikről nevezték el a növényeket? 126. rész

Neotinea Rchb. f. & Poll. 1850 (Orchidaceae) – Vincenzo Tineo (1791–1856): olasz botanikus. Palermóban született, ott lett a növénytan professzora és 1814-től haláláig a botanikus kert igazgatója. Megjelentette a kert növényeinek katalógusát (*Catalogus Plantarum Horti Regii Panormitani ad annum 1827*).

Kikről nevezték el a növényeket? 127. rész

Nicandra Adans. 1763 (Solanaceae) – kolophóni Nikandrosz (i. e. 197–130?): görög költő, nyelvész és orvos, III. Attalosz udvari tudósa. Behatóan foglalkozott mérgekkel, mérgező állatokkal és növényekkel; nevét a csucsorfélék *Nicandra* nemzetségének elnevezése őrzi.

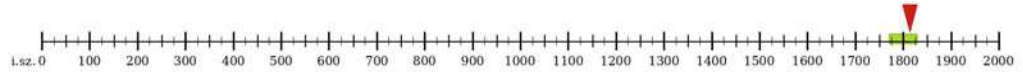
Kikről nevezték el a növényeket? 128. rész

Nonea Medik. 1789 (Boraginaceae) – Johann Philipp Nonne (1729–1772): német orvos, botanikus. Az Erfurti Egyetem professzora, fő műve a Johann Jacob Planerrel társszerzőségben 1788-ban megjelent *Index plantarum quas in agro Erfurtensi sponte provenientes* című könyv, amelyet Nonne kezdett írni, és kollégája egészítette ki, javította, alkalmazta rá Linné nevezéktanát és jelentette meg.

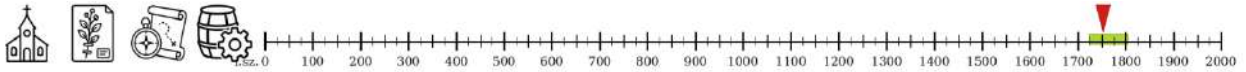
Kikről nevezték el a növényeket? 129. rész

Orlaya Hoffm. 1814 (Apiaceae) – Johann Orlay (1770?–1829): magyar orvos. Sáros megyéből származott, és Moszkvában, illetve Szentpéterváron, a cári udvarban töltött be magas tisztségeket, például a szentpétervári cári orvosi-sebészi akadémia titkára volt.

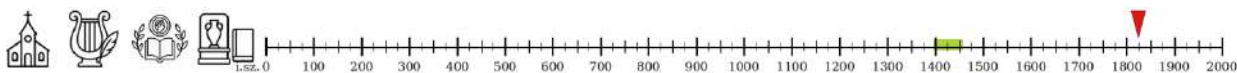
Kikről nevezték el a növényeket? 130. rész

Osbeckia L. 1753 (Melastomataceae) – Pehr Osbeck (1723–1805): svéd lelkes, botanikus és Linné tanítványa, aki a Svéd Kelet-indiai Társaság hajólelkészeként Kínában és Délkelet-Ázsiában gyűjtött. Linné az *Osbeckia* nemzetséget nevezte el róla.

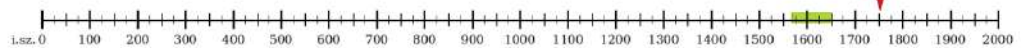
Kikről nevezték el a növényeket? 131. rész

Parentucellia Viv. 1824 (*Orobanchaceae*) – Tommaso Parentucelli (1397–1455), 1447-től V. Miklós pápa: olasz humanista egyházi személy. A klasszikus műveltség és a tudomány pártfogójaként kéziratokat gyűjtött, fordításokat támogatott, és jelentősen gyarapította a pápai könyvtárat; ezt tekintik a Vatikáni Könyvtár alapjának. Róma újjáépítését és kulturális központtá alakítását is megkezdte. Domenico Viviani a *Parentucellia* nemzetséget polgári családneve alapján nevezte el róla.

Kikről nevezték el a növényeket? 132. rész

Parkinsonia L. 1753 (Fabaceae) – John Parkinson (1567–1650): angol gyógyszerész, kertész és botanikus, I. Károly király udvari botanikusa. Jelentős kertészeti és füveskönyveket írt; Plumier róla nevezte el a *Parkinsonia* nemzetséget.

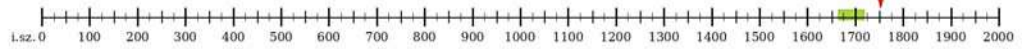
Kikről nevezték el a növényeket? 133. rész

Paulownia Siebold & Zucc. 1835 (Paulowniaceae) – Anna Pavlovna Romanova (1795–1865): orosz nagyhercegnő, II. (Nagy) Katalin cárnő unokája, I. Pál leánya. II. Vilmos holland királyhoz ment feleségül, így Hollandia királynéja lett. Új hazájában Anna Paulowna néven lett ismert. Testvére volt Alekszandra Pavlovna, József nádor 18 évesen elhunyt első felesége.

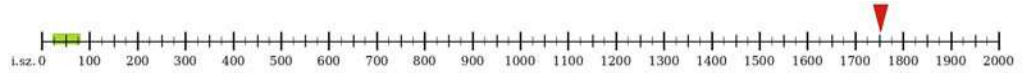
Kikről nevezték el a növényeket? 134. rész

Petiveria L. 1753 (Petiveriaceae) – James Petiver (kb. 1665–1718): angol gyógyszerész, természetbúvár és gyűjtő, a londoni Royal Society tagja. Gazdag természettudományi gyűjteményt hozott létre; Plumier róla nevezte el a *Petiveria* nemzetséget.

Kikről nevezték el a növényeket? 135. rész

Plinia L. 1753 (Myrtaceae) – idősebb Plinius (23/24–79): római író, polihisztor és enciklopédista, a *Naturalis Historia* szerzője. Charles Plumier állított emléket neki a *Plinia* nemzetségnévvel, amelyet Linné is átvett.

Plinia cauliflora.

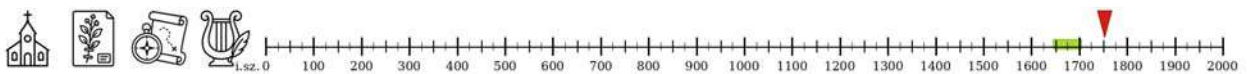
Kikről nevezték el a növényeket? 136. rész

Plukenetia L. 1753 (Euphorbiaceae) – Leonard Plukenet (1641–1706): angol orvos és botanikus, II. Mária királynő kertjének felügyelője. Számos növényt ismertető és ábrázoló művet adott ki; Linné a *Plukenetia* nemzetséget nevezte el róla.

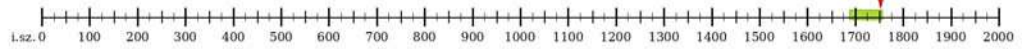
Kikről nevezték el a növényeket? 137. rész

Plumeria L. 1753 (Apocynaceae) – Charles Plumier (1646–1704): francia minimita szerzetes, botanikus, utazó és kiváló növényillusztrátor. Joseph Pitton de Tournefort tanítványa volt, majd XIV. Lajos megbízásából három gyűjtőutat tett a Karib-térségbe és Közép-Amerikába. Több ezer növényt rajzolt le, számos új nemzetséget írt le, és *Nova plantarum americanarum genera* című munkájával jelentősen hozzájárult az amerikai flóra megismeréséhez. Tournefort a *Plumeria* nemzetséget nevezte el tiszteletére; az elnevezést Linné is megtartotta.

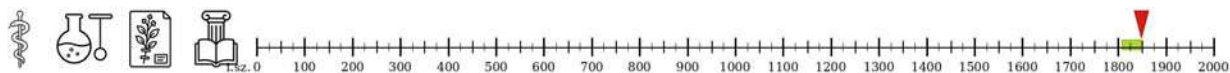
Kikről nevezték el a növényeket? 138. rész

Pontederia L. 1753 (Pontederiaceae) – Giulio Pontedera (1688–1757): olasz botanikus, a padovai botanikus kert igazgatója és a növények nemiségének elméletével szemben álló tudós. Linné flórakutatói munkásságát elismerve nevezte el róla a *Pontederia* nemzetséget.

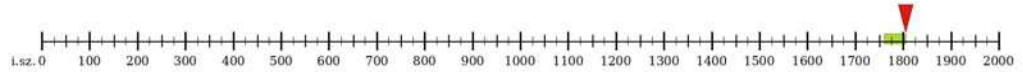
Kikről nevezték el a növényeket? 139. rész

Puccinellia Parl. 1848 (Poaceae) – Benedetto Luigi Puccinelli (1808–1850): olasz orvos, kémikus, mikológus, botanikus. 1834-től Luccában a botanika professzora, a botanikus kert második igazgatója. A környék flóráját tárgyalja *Synopsis plantarum in agro lucensi sponte nascentium* című műve (1841–48), amelyet Giuseppe Bertini tudományos és művészi szempontból egyaránt igényes illusztrációi díszítenek.

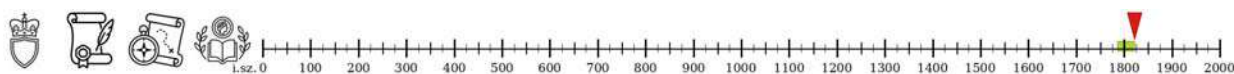
Kikről nevezték el a növényeket? 140. rész

Puschkinia Adams 1805 (Asparagaceae) – Gróf Apollo Apollossowitsch Mussin-Pushkin (1760–1805): orosz arisztokrata, amatőr régész, természetkutató. 1800-ban expedíciót vezetett a Kaukázusba.

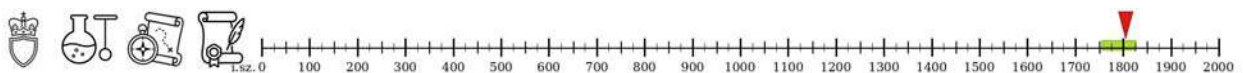
Kikről nevezték el a növényeket? 141. rész

Rafflesia R. Br. 1821 (Rafflesiaceae) – Sir Thomas Stamford Bingley Raffles (1786–1821): angol arisztokrata, a szumátrai brit gyarmat kormányzója, Szingapúr alapítója. Malajziai expedíciója során egy bennszülött vezető hívta fel Raffles és orvosa, dr. Arnold figyelmét egy óriási virágú növényre. Mielőtt azonban a begyűjtött növényvel visszatérhettek volna Bengkulu városába, dr. Arnold maláriában meghalt. Lady Sophia Raffles által kiegészített vázlatai jutottak el Robert Brown angol botanikushoz, aki – mivel az *Arnoldia* név a növényrendszertanban már „foglalt” volt – *Rafflesia*-nak nevezte el. Arnold nevét a legnagyobb virágú faj neve (*R. arnoldii*) őrzi.

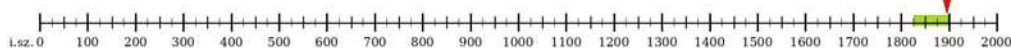
Kikről nevezték el a növényeket? 142. rész

Ramonda Rich. 1805 (Gesneriaceae) – Louis François Élisabeth Ramond de Carbonnières (1755–1827): francia arisztokrata, geológus, mineralógus, utazó, politikus, növénygyűjtő. Strassburgban született, és Puy-de-Dôme prefektusa lett. Különösen szívesen kutatta a Pireneusokat. Művei: *Observations faites dans les Pyrenées* (Paris, 1789) és *Voyage au sommet du Mont-Perdu* (Paris, 1803).

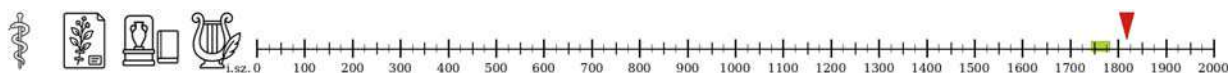
Kikről nevezték el a növényeket? 143. rész

Rebutia K. Schum. 1895 (Cactaceae) – Pierre Rebut (1827–1898): francia kertész, kaktuszgyűjtő. Kertje Lyon közelében, Chazay-de-Azargues-ben igen híres volt. Párizsban kapta Frédéric Webertől 1891-ben azt a kaktuszt, amelyet továbbadott Karl Moritz Schumann-nak, aki azt 1895-ben *Rebutia* néven új nemzetséggént írta le.

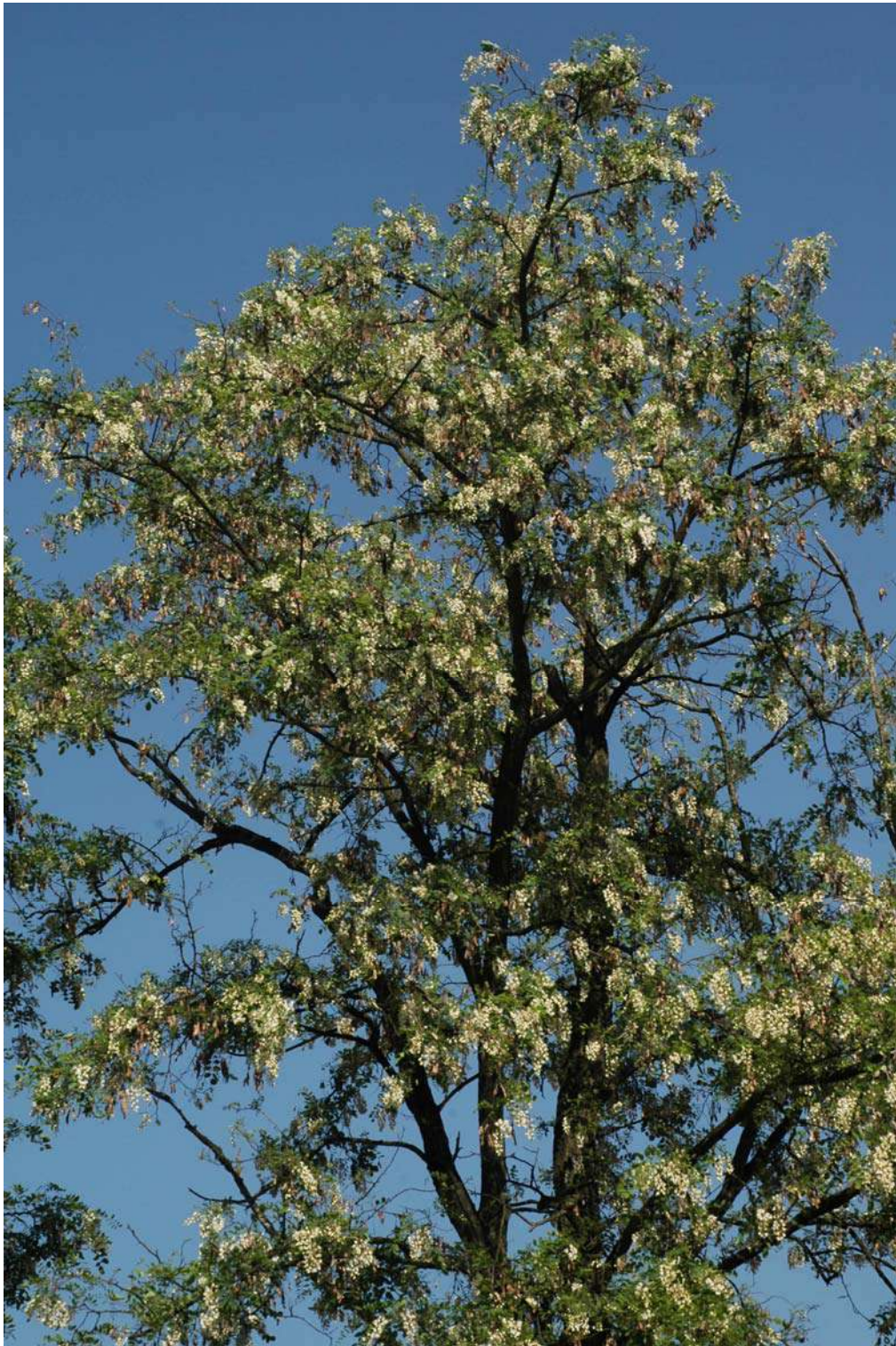
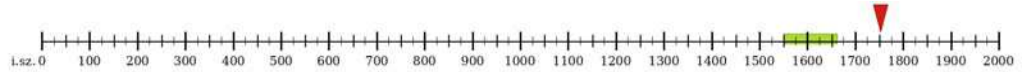
Kikről nevezték el a növényeket? 144. rész

Reichardia Dennst. 1818 (Asteraceae) – Johann Jakob Reichard (1743–1782): német orvos, botanikus. 1773 és 1782 között a Senckenberg Alapítvány botanikus kertjének és könyvtárának felügyelője volt Frankfurtban, közzétette a kert növényeinek katalógusát (*Enumeratio stirpium horti botanici senckenbergiani, qui Francofurti ad Moenum est, 1782*) és foglalkozott Frankfurt am Main környékének flórájával (*Flora moeno-francofurtana, 1772–1778*). Linné halála után a *Genera Plantarum* német nyelvű kiadását szerkesztette.

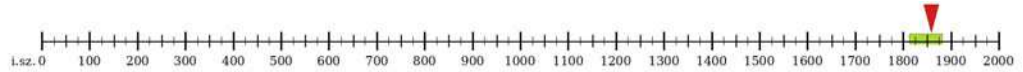
Kikről nevezték el a növényeket? 145. rész

Robinia L. 1753 (Fabaceae) – Jean Robin (1550–1629) és fia, Vespasien Robin (1579–1662): francia királyi kertészek és botanikusok, akik az észak-amerikai akácot Európában meghonosították. Linné tiszteletükre nevezte el a *Robinia* nemzetséget.

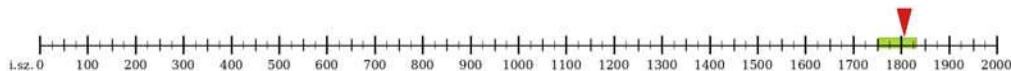
Kikről nevezték el a növényeket? 146. rész

Rodgersia A. Gray 1859 (Saxifragaceae) – John Rodgers (1812–1882): amerikai admirális. A később róla elnevezett növényt a Bering-szoroson keresztül Kelet-Ázsiába, Kínába vezetett 1855-ös amerikai expedíció találta meg, amelynek parancsnoka volt.

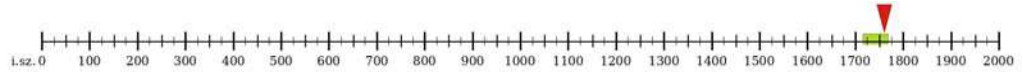
Kikről nevezték el a növényeket? 147. rész

Roscoea Roxb. 1806 (Zingiberaceae) – William Roscoe (1753–1831): angol történész, író. Megírta többek között Lorenzo de Medici és X. Leó pápa életét, foglalkoztatták a mezőgazdasági kérdések, írt politikai pamfleteket, a *Wrongs of Africa* című műve az afrikai rabszolgakereskedelem ellen íródott. A Linnean Society tagja is volt. Növényteni műve az 1828-ban megjelent *Monandrian Plants*.

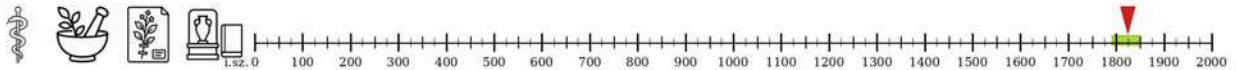
Kikről nevezték el a növényeket? 148. rész

Russelia Jacq. 1760 (Plantaginaceae) – Alexander Russel (1715–1768): skót orvos és utazó. 1740 és 1753 között az aleppói (ma Szíria) angol üzemek (Levant Company) orvosa volt, és a vidék természetkutatója. 1756-ban jelent meg a *The Natural History of Aleppo* című műve.

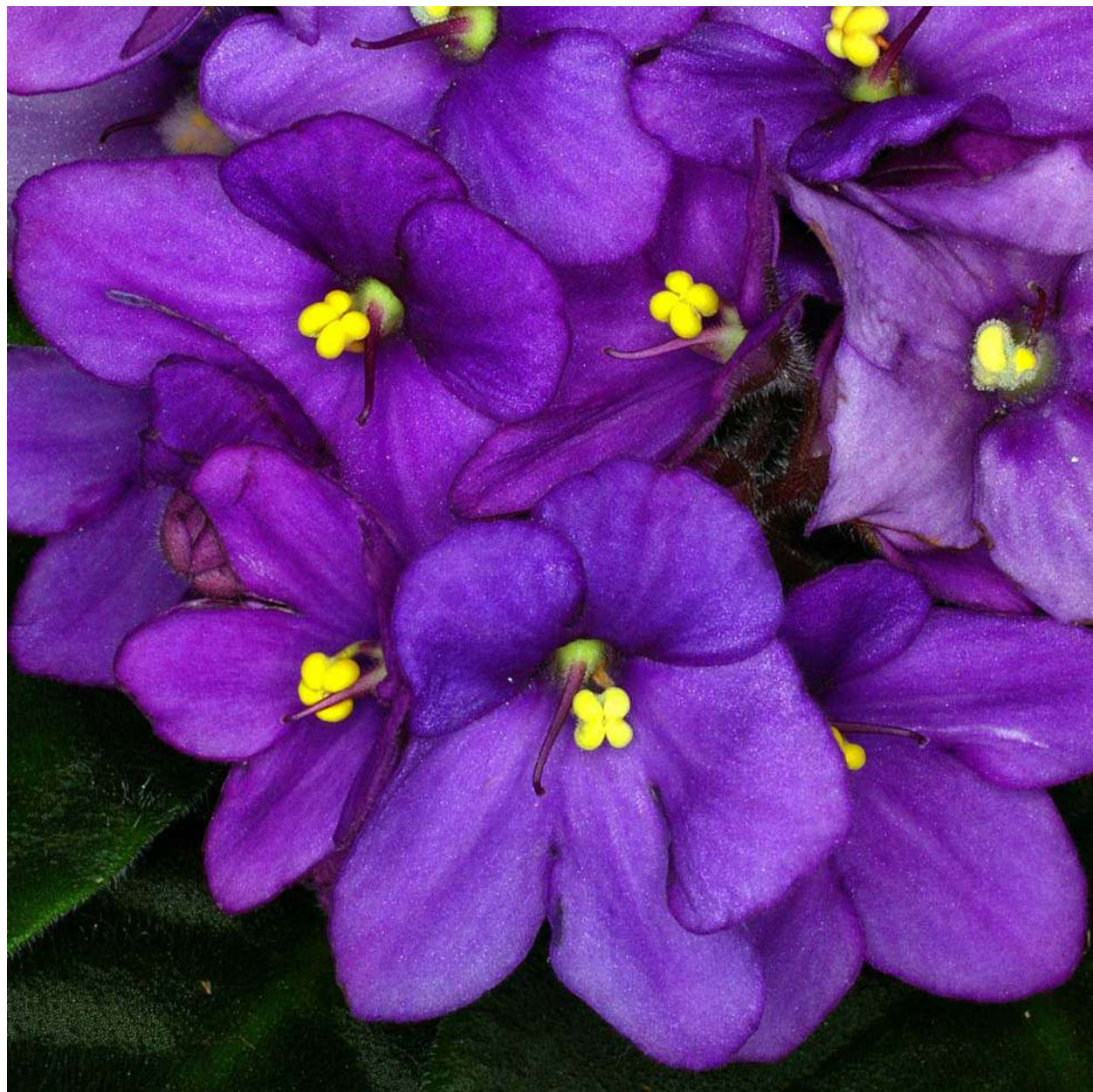
Kikről nevezték el a növényeket? 149. rész

Sadleria Kaulf. 1824 (Blechnaceae) – Sadler József (1791–1849): magyar orvos, botanikus. Pozsonyban született, ahol ifjúkorában gyógyszerészsegéd volt. 1810-ben Pesten gyógyszerésztanfolyamot végzett, majd a pesti egyetem bölcsész-, illetve orvoskarán tanult. 1815-től tanársegéd volt a kémiai és botanikai tanszéken. 1820-ban avatták orvosdoktorrá. A Magyar Nemzeti Múzeum természettajzi tárában előbb segédőr, 1821-től pedig a tár vezetője lett, és azt növények, ásványok és rovarok gyűjtésével jelentős mértékben gyarapította. 1834-től a botanika professzora lett. 1848-ban az elsők között vállalta a magyar nyelvű oktatást. Foglalkozott füvekkel (*Die Gräser Ungarns...*), harasztokkal (*De Filicibus veris Hungariae...*, Budae, 1830), orchideákkal (A kosborneműek [Orchideae] földrajzi elterjedéséről Magyarhonban, 1846) és gombákkal is. Megírta Pest megye flóráját (*Flora Comitatus Pestiensis* I–II., Pestini, 1825–26). Kiadta *A magyar plánták szárított gyűjteménye* című exsiccata-sorozatot.

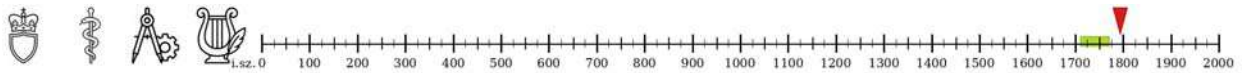
Kikről nevezték el a növényeket? 150. rész

Saintpaulia H. Wendl. 1893 (Gesneriaceae) – Walter von Saint Paul-Illaire báró és édesapja, Ulrich Maximilian von Saint Paul-Illaire: német arisztokraták és növénykedvelők. Walter 1892-ben az Usambara-hegységben gyűjtötte a növényt, amelyet Hermann Wendland apa és fia tiszteletére *Saintpaulia*-nak nevezett el.

Kikről nevezték el a növényeket? 151. rész

Sansevieria Thunb. 1794 (Asparagaceae) – Raimondo di Sangro (1710–1771), az apuliai (Itália) Sansevero hercege volt, aki anatómusként, ezoterikusként, feltalálóként is ismert.

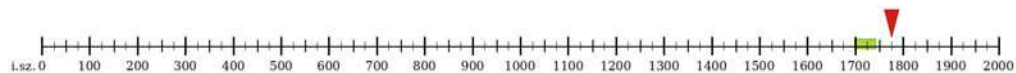
Kikről nevezték el a növényeket? 152. rész

Sarracenia L. 1753 (*Sarraceniaceae*) – Michel Sarrazin (1659–1734): francia származású kanadai orvos, sebész és természettudós. 1685-ben érkezett Új-Franciaországba, majd Québecben a király orvosaként szolgált. Növényeket, állatokat és ásványokat gyűjtött, példányait és leírásait a párizsi tudósoknak, köztük Tournefortnak és Réaumurnak küldte; 1699-ben a Francia Tudományos Akadémia levelező tagja lett. Tournefort a rovaremészítő *Sarracenia* nemzetséget nevezte el róla.

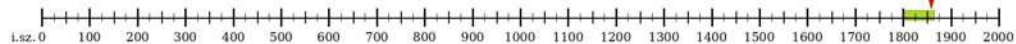
Kikről nevezték el a növényeket? 153. rész

Schefflera Forst. 1775 (Araliaceae) – Jacob Christian Scheffler (1698–1742): német botanikus. Mindössze a kapotnyak (*Asarum*) nemzetségről írt monográfiájáról van tudomásunk.

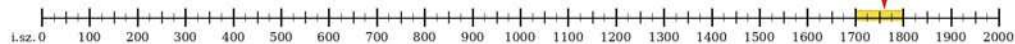
Kikről nevezték el a növényeket? 154. rész

Schlumbergera Lem. 1858 (Cactaceae) – Frédérick Schlumberger (1804–65): belga kertész, kaktuszgyűjtő, aki a később róla elnevezett kaktuszt Európában népszerűsítette.

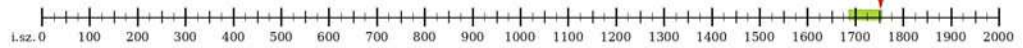
Kikről nevezték el a növényeket? 155. rész

Sesleria Scop. 1760 (Poaceae) – Lionardo Sesler (?–1785): olasz orvos, botanikus. Velencében praktizált orvosként, és Padovában saját kertet alapított.

Kikről nevezték el a növényeket? 156. rész

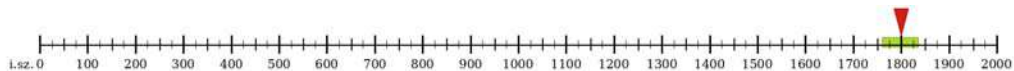
Siegesbeckia L. 1753 (Asteraceae) – Johann Georg Siegesbeck (1686–1755): német orvosbotanikus, a szentpétervári botanikus kert vezetője és Linné rendszerének éles kritikusa. Linné egy apró, kevésbé feltűnő gyomnövényt nevezett el róla.

Siegesbeckia.

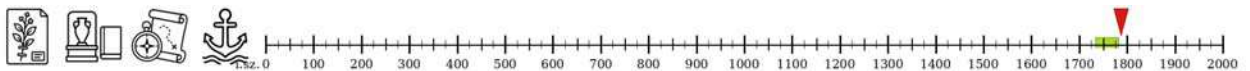
Kikről nevezték el a növényeket? 157. rész

Sieglingia Bernh. 1800 (Poaceae) – Johann Blasius Siegling (1760–1835): német matematikus, professzor Erfurtban.

Kikről nevezték el a növényeket? 158. rész

Solandra Sw. 1787 (Solanaceae) – Daniel Carlsson Solander (1733–1782): svéd botanikus, Linné tanítványa, a British Museum munkatársa és James Cook első világ körüli útjának résztvevője. A *Solandra* nemzetség őrzi nevét.

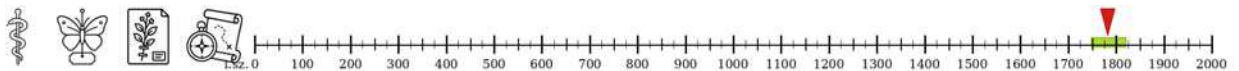
Kikről nevezték el a növényeket? 159. rész

Sooia Pócs 1953 (Orchidaceae) – Soó Rezső (1903–1980): magyar botanikus, műgyűjtő, filatelista. Székelyudvarhelyen született, jogász édesapjának korai halála után édesanyja egyedül nevelte. Kolozsvári középiskolás diákévei alatt a Bükk-erdő láprétjeinek ujjaskosbor-populációi keltették fel érdeklődését az orchideák iránt, és ebből egész életre szóló „szerelem” lett. Budapesten 1925-ben szerzett kitüntetéses tanári oklevelet. 1925–27 között a berlini *Collegium Hungaricum* tagja volt, a világhírű Berlin-Dahlem Botanikus Kertben dolgozott. 1927–1929-ig a tihanyi Magyar Biológiai Kutatóintézet munkatársa, és elkezdte a Balaton környékének növénytársulásait vizsgálni. 1929-ben kinevezték a Debreceni Tudományegyetem Növényteni Tanszékének nyilvános rendkívüli tanárává, 26 évével ekkor a legfiatalabb magyar professzor. Megszervezte az egyetemi Növényteni Intézetet és Botanikus Kertet. Az ezt követő évtizedekben Debrecenben, majd Kolozsváron, újra Debrecenben, végül Budapesten a 20. századi magyar botanikát alapvetően meghatározó tevékenységet fejtett ki, tanítványok sokaságát nevelte, megindította a magyar flóra növényföldrajzi feldolgozását, életrehívta a Magyar Flóraművek sorozatát. Hatkötetes életműve (*A magyar flóra és vegetáció rendszertani, növényföldrajzi kézikönyve*) a hazai növényvilágra vonatkozó ismeretek szintézise.

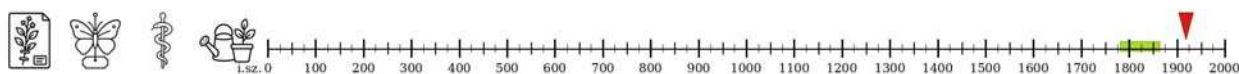
Kikről nevezték el a növényeket? 160. rész

Sparrmannia L. f. 1782 (Malvaceae) – Anders Sparrman (1748–1820): svéd orvos, zoológus és botanikus, Linné tanítványa, James Cook második föld körüli útjának résztvevője. Emlékét a *Sparrmannia* nemzetség őrzi.

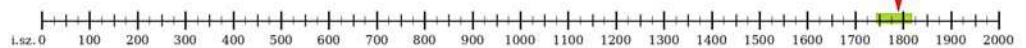
Kikről nevezték el a növényeket? 161. rész

Steveniella Schltr. 1918 (Orchidaceae) – Christian Christianovic von Steven (1781–1863): svéd származású orosz botanikus, entomológus. 1799-ben szerzett Szentpéterváron orvosi doktorátust, majd 1806-tól a Kaukázusban egy selyemhernyó-tenyésztő üzemben az igazgató asszisztenseként dolgozott. 1812-ben megalapította a nikitai botanikus kertet (Krím félsziget), amelynek 1824-ig igazgatója volt. 1826-tól 1851-ig Dél-Oroszországban a selyemhernyó-tenyésztés igazgatója volt. Művei: *Monographia Pedicularis* (1822), *Verzeichnis der auf der taurischen Halbinsel wildwachsenden Pflanzen* (1856–1857).

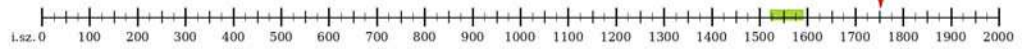
Kikről nevezték el a növényeket? 162. rész

Strelitzia Ait. 1789 (Strelitziaceae) – Charlotte of Mecklenburg-Strelitz (1744–1818): angol királyné, III. György felesége, a legtávolabbi trónon lévő brit uralkodó, Viktória királynő (1819–1901) nagyanyja. A művészetek pártolója és barátja volt, de a botanikát is kedvelte, szerepet játszott a ma világhírű kew-i királyi botanikus kert alapításában is. 15 gyermeke született, akik közül 13 megérte a felnőttkort.

Kikről nevezték el a növényeket? 163. rész

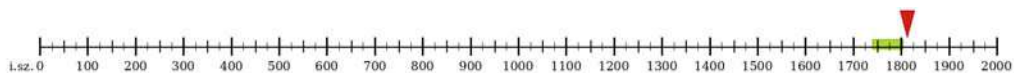
Tabernaemontana L. 1753 (Apocynaceae) – Jacob Theodor von Bergzabern, latinos nevén Tabernaemontanus (kb. 1522–1590): német orvos és herbalista. Füveskönyve a 16. századi botanika fontos munkája volt; Plumier az ő tiszteletére alkotta a *Tabernaemontana* nevet.

Tabernaemontana salzmannii.

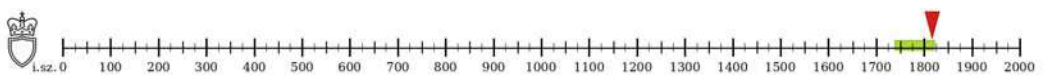
Kikről nevezték el a növényeket? 164. rész

Teesdalia R. Br. 1812 (Brassicaceae) – Robert Teesdale (1740–1804): angol kertész, botanikus. Yorkshire-ben Frederick Howard őrgróf főkertésze volt, és a Howard-kastély környékén végzett úttörő flórakutató munkát. A Linnean Society alapító tagja volt, amelynek folyóiratának (Transactions...) 2. kötetében jelent meg *Plantae Eboracenses, or, A Catalogue of the More Rare Plants which grow wild in the Neighbourhood of Castle Howard District* című műve, amelyben 197 ritka növény elődordulásáról számolt be.

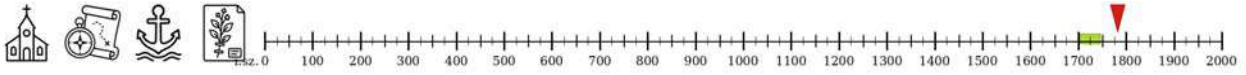
Kikről nevezték el a növényeket? 165. rész

Telekia Baumg. 1816 (Asteraceae) – Teleki Sámuel (1739–1822): erdélyi kancellár, 50 ezer kötetes könyvgyűjteményével a marosvásárhelyi Teleki Téka alapítója, az Afrika-kutató Teleki Sámuel nagyapja. Az Erdély flóráját kutató Johann Christian Baumgartent is támogatta, aki ezért hálából egy általa felfedezett fészkes virágzatú növénynemzetséget nevezett el *Telekia*-nak.

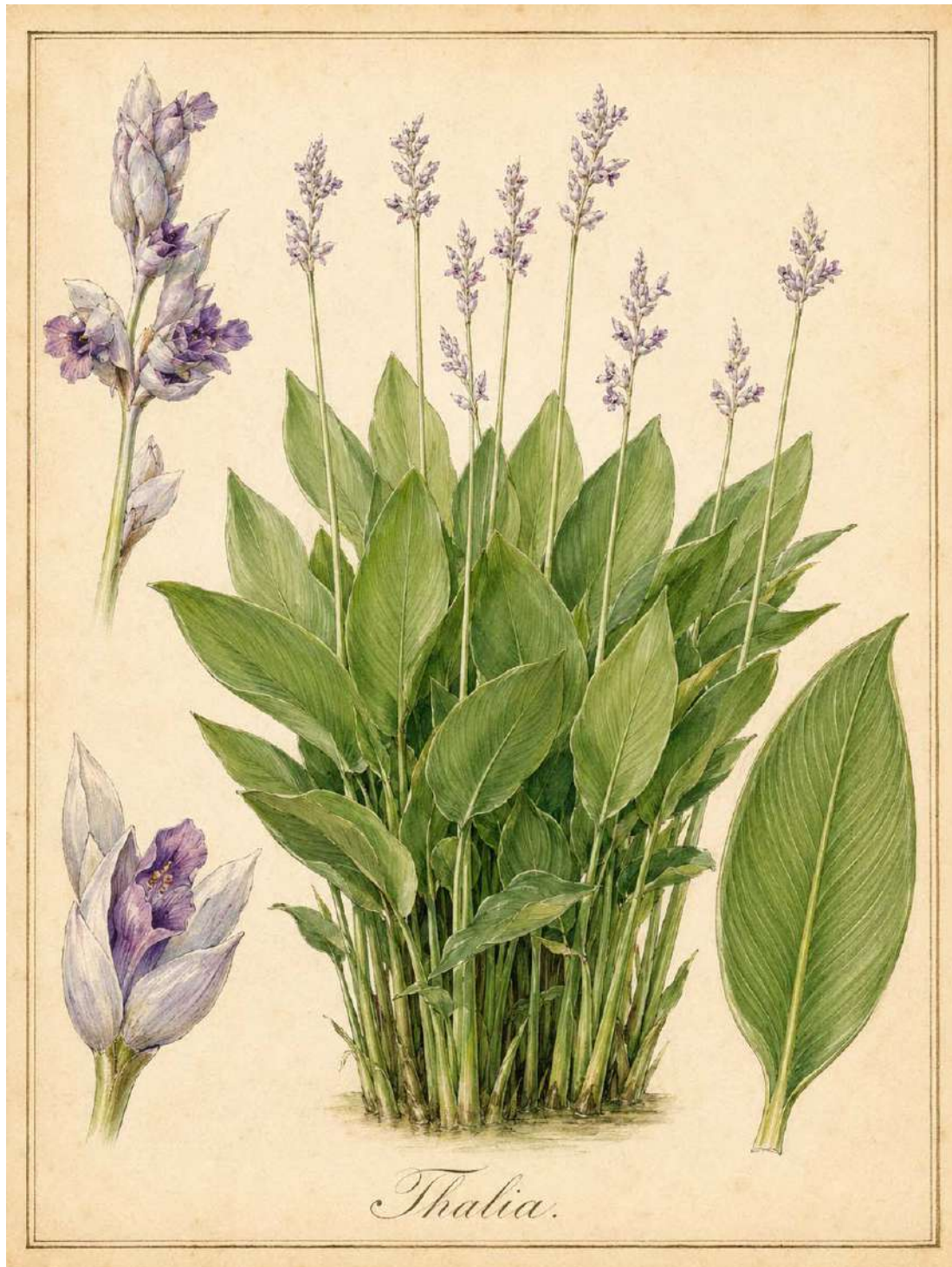
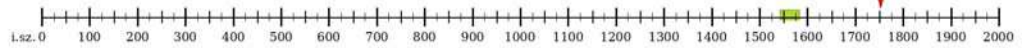
Kikről nevezték el a növényeket? 166. rész

Ternstroemia Mutis ex L. f. 1782 (Pentaphylacaceae) – Christopher Tärnström (1703–1746): svéd lelkész, természetkutató és Linné első „apostola”, aki a Svéd Kelet-indiai Társaság hajólelkészeként Indokínában halt meg. Emlékét a *Ternstroemia* nemzetség őrzi.

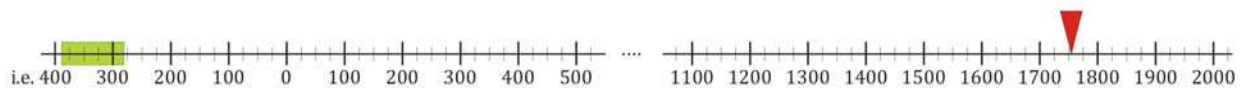
Kikről nevezték el a növényeket? 167. rész

Thalia L. 1753 (Marantaceae) – Johannes Thal (1542–1583): német orvos és botanikus, a Harz-hegység flórájának korai kutatója. Linné az ő tiszteletére nevezte át Plumier egyik nyílgyökérféle nemzetségét *Thalia*-nak.

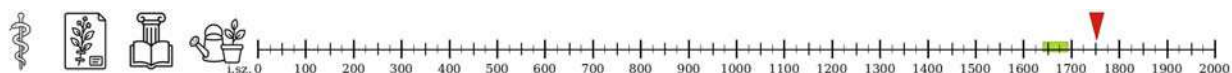
Kikről nevezték el a növényeket? 168. rész

Theophrasta L. 1753 (Primulaceae) – Theophrasztosz (i. e. 371–287): görög filozófus és természettudós, Arisztotelész utóda, a botanika egyik megalapozója. Plumier szülővárosa, Ereszosz nyomán előbb *Eresia*-nak nevezett el róla egy nemzetséget, amelyet Linné *Theophrasta*-ra keresztelt át.

Kikről nevezték el a növényeket? 169. rész

Tillandsia L. 1753 (*Bromeliaceae*) – Elias Tillandz, eredeti nevén Tillander (1640–1693): finn orvos és botanikus. A turkui akadémián az orvostudomány professzora volt, és 1678-ban ő alapította Finnország első botanikus kertjét. *Catalogus plantarum* című munkájában Turku környékének növényeit sorolta fel, ezért a finn botanika egyik úttörőjeként tartják számon. Linné 1737-ben a *Tillandsia* nemzetséget nevezte el tiszteletére.

Kikről nevezték el a növényeket? 170. rész

Tofieldia Huds. 1762 (Tofieldiaceae) – Thomas Tofield (1730–1779): angol vízépítő mérnök és műkedvelő botanikus. Cambridge-ben végezte tanulmányait, amelyek végeztével szabad idejében otthona környékének növényvilágát kutatta, és adatokat szolgáltatott William Hudson készülő *Flora Anglica* (1762, 1779) című művéhez.

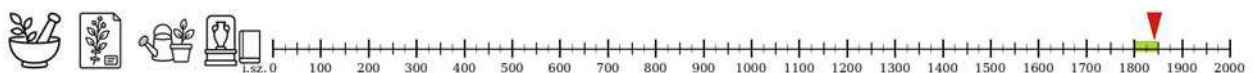
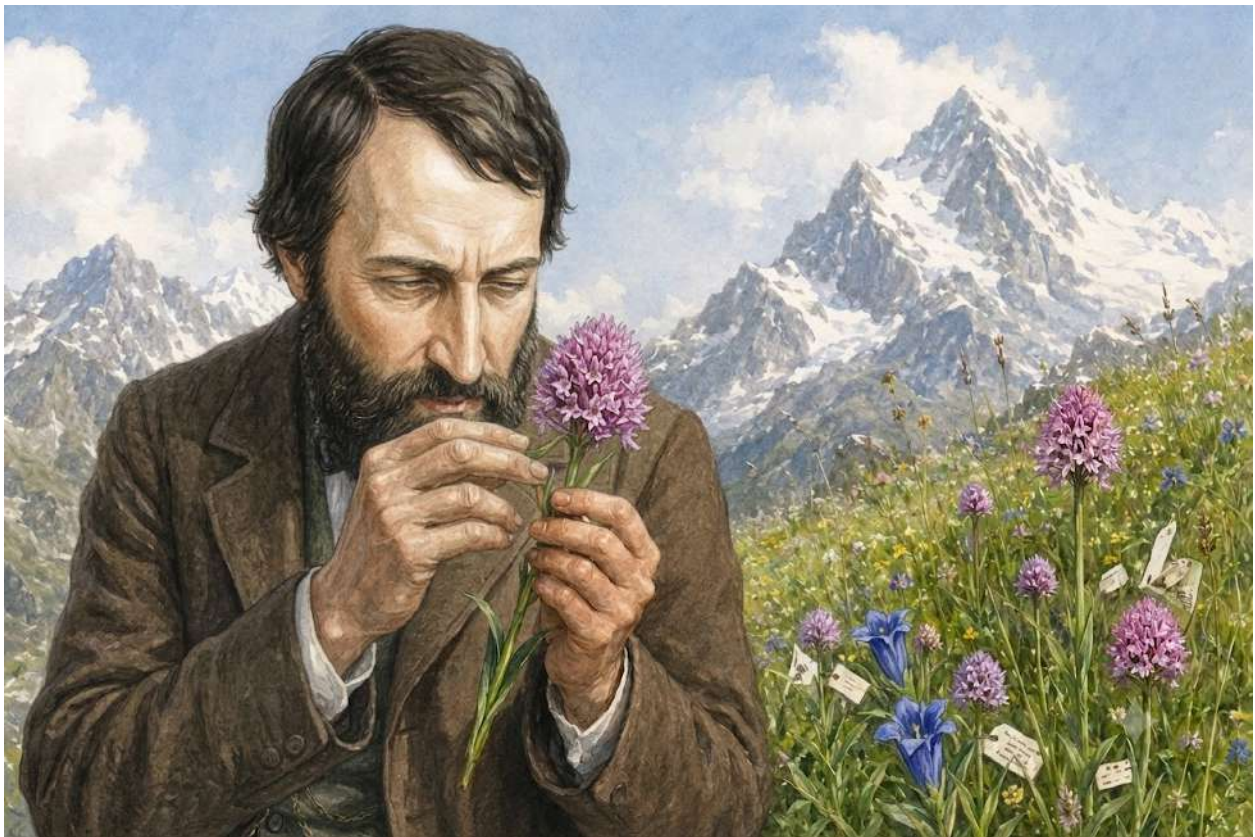
Kikről nevezték el a növényeket? 171. rész

Tournefortia L. 1753 (Boraginaceae) – Joseph Pitton de Tournefort (1656–1708): francia botanikus, orvos és utazó. A párizsi *Jardin du Roi* professzoraként nagy hatású oktató volt, és *Éléments de botanique* című művében következetesen alkalmazta a növénynemzetség fogalmát. XIV. Lajos megbízásából 1700 és 1702 között bejárta Görögországot, Anatóliát, a Kaukázust és a Közel-Keletet, útjáról részletes beszámolót készített. Charles Plumier a *Tournefortia* nemzetséget nevezte el tiszteletére.

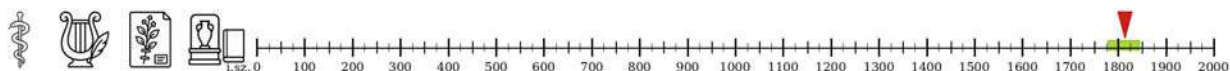
Kikről nevezték el a növényeket? 172. rész

Traunsteinera Rchb. 1842 (Orchidaceae) – Joseph Traunsteiner (1798–1850): osztrák gyógyszerész, botanikus. Kitzbühelben született, és két életben maradt fivérével együtt édesapja foglalkozását választotta. 1819-ben egy évig a Bécsi Egyetemen végzett tanulmányokat, ahol Jacquin botanikai előadásait hallgatta, 1820-ban tett gyógyszerészvizsgát. Ifjú korától érdekelték a növények, és ismeretükre a munkája során is szüksége volt, lakóhelye környékének hegyein lelkesen gyűjtött. 1828-ban megismerkedett a Kitzbühelbe került fiatal orvossal, dr. Anton Sauterrel, majd 1830-ban dr. Franz Ungerrel, akikkel szorosan együttműködött, például közösen írták az 1836-ban Bécsben megjelent *Über den Einfluß des Bodens auf die Verteilung der Gewächse, nachgewiesen in der Vegetation des nordöstlichen Tirol* című művet. Traunsteinert különösen érdekelte a fűzék (*Salix*), sások (*Carex*) és ködvirágok (*Erophila*) rendszertana. Mintegy 6000 fajból álló herbáriumot szedett össze. De kertjében is szívesen és eredményesen nevelte a növényeket, például több mint 50 *Dahlia*-színváltozatot. A Geißstein hegyen általa megtalált, addig *Orchis globosa*-ként nevezett kosborfélének Heinrich Gottlieb Ludwig Reichenbach állította fel a *Traunsteinera* nemzetséget.

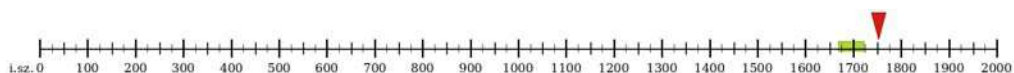
Kikről nevezték el a növényeket? 173. rész

Trinia Hoffm. 1814 (Apiaceae) – Karl Bernhard Trinius (1778–1844): német orvos, költő és botanikus. Eislebenben, egy evangélikus lelkész fiaként született. 1792 és 1802 között Jénában, Halléban (ahol érdeklődése a botanika iránt felébredt) és Lipcsében tanult medicinát. A doktorátust Göttingenben szerezte meg. Ezután az Orosz Birodalom területén (a Baltikumban, Fehéroroszországban és Oroszországban) élt különböző előkelőségek házi orvosaként. 1829 és 1833 között a későbbi II. Sándor cárt természettudományokra tanította, Mintegy ötezer példányból álló értékes herbáriumma ma Szentpéterváron található, ahol növényteni múzeumot alapított.

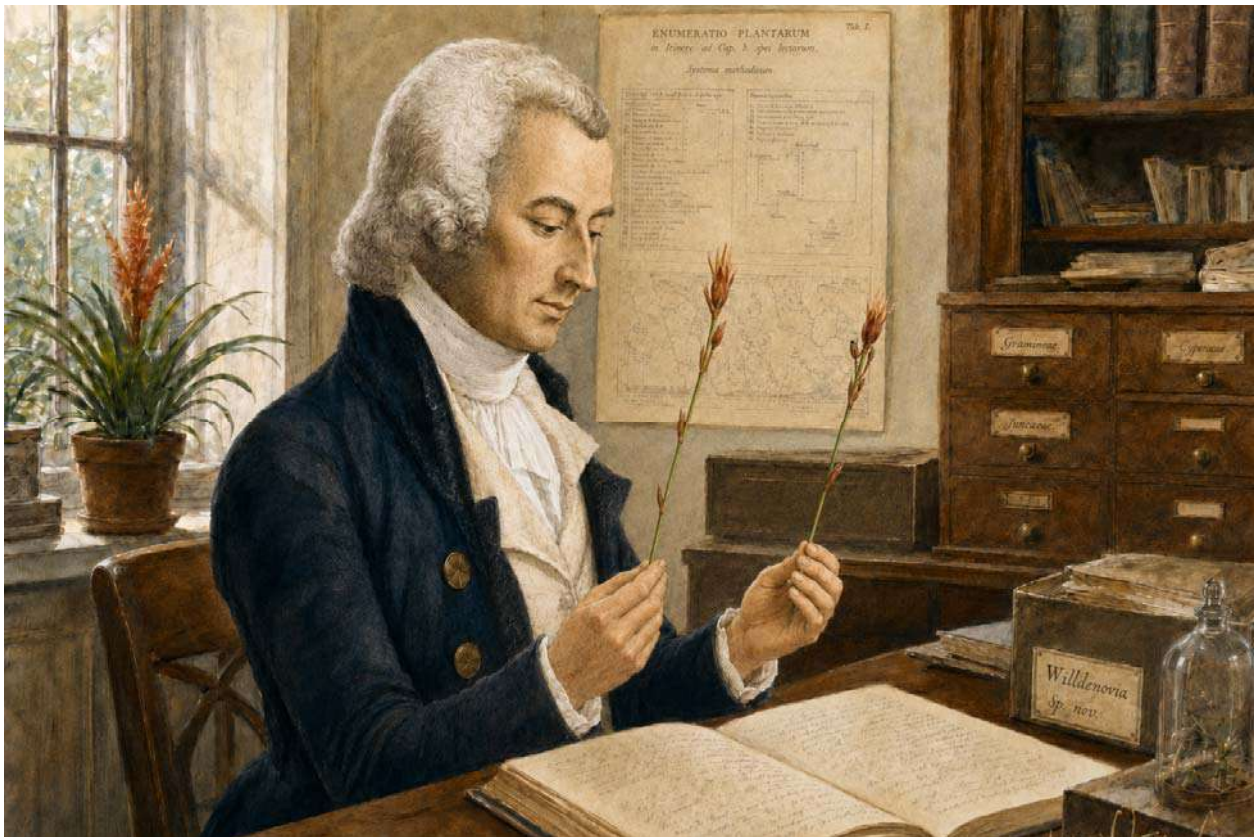
Kikről nevezték el a növényeket? 174. rész

Valantia L. 1753 (Rubiaceae) – Sébastien Vaillant (1669–1722): francia botanikus és gyógyszerész, a növények ivaros szaporodásának egyik korai kutatója. A párizsi Jardin du Roi növényteni oktatója, majd a kert felügyelője lett. 1717-ben tartott előadásában világosan ismertette a porzók és termők szerepét, *Botanicon Parisiense* című műve pedig Párizs környékének flóráját dolgozta fel. Linné a *Valantia* nemzetséget nevezte el tiszteletére.

Kikről nevezték el a növényeket? 175. rész

Willdenowia Thunb. 1790 (Restionaceae) – Carl Ludwig Willdenow (1765–1812) német botanikus, gyógyszerész volt, akit a növényföldrajz egyik megalapozójaként tartanak számon. Berlinben született gyógyszerészcsaládban, majd Halléban orvostudományt tanult, és 1789-ben szerzett doktorátust. Fiatal korától növényeket gyűjtött és herbáriumot készített. 1801-től haláláig a berlini botanikuskert igazgatójaként, 1810-től pedig a berlini egyetem növénytanprofesszoraként dolgozott. Különösen a növények földrajzi elterjedése és az éghajlathoz való alkalmazkodása érdekelt. Alexander von Humboldt tanára és egyik legfontosabb botanikai ösztönzője volt. Több mint húszezer fajt tartalmazó herbáriumma ma is fennmaradt Berlinben. Nevét a *Willdenowia* növénynemzetség elnevezése őrzi.

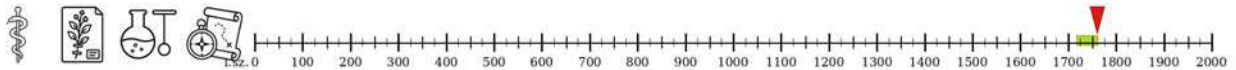
Kikről nevezték el a növényeket? 176. rész

Victoria Lindl. 1837 (Nymphaeaceae) – Viktória királynő (1819–1901): Nagy-Britannia és Írország királynője (1837–1901), India császárnője (1876–1901). A leghosszabban trónon lévő brit uralkodó volt, aki az egyensúlyi politikát követte, és vasszigorral uralkodott. A viktoriánus korszak Nagy-Britannia fénykora volt: az ország a világ vezető ipari hatalmává vált, és gyarmatbirodalma megháromszorozódott. Viktória kilenc gyermekét királyi és hercegi családokba házасította, és így Európa szinte minden uralkodócsaládjával rokoni kapcsolatba került, ezért gyakran Európa nagymamájának nevezik. Férjét, Albert herceget 1861-ben bekövetkezett halála után egész életében gyászolta.

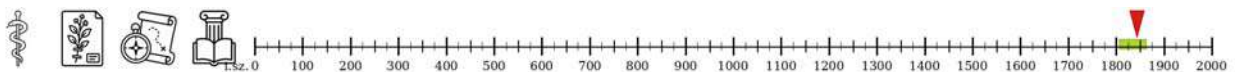
Kikről nevezték el a növényeket? 177. rész

Vitaliana Sosl. 1760 (Primulaceae) – Vitaliano Donati (1717–1762): olasz orvos, botanikus, algakutató, geológus és régész. Padovában szerzett filozófiai és orvosi képzettséget, majd az Adria-tenger élővilágát kutatta; 1745-ben megjelent *Della storia naturale marina dell'Adriatico* című munkáját több nyelvre lefordították. 1750-től a Torinói Egyetem botanika- és természettudományprofesszora, valamint a botanikus kert vezetője volt. Tudományos utakat tett Egyiptomban, Szíriában, Palesztinában és Arábiában, majd India felé hajózva az Indiai-óceánon hunyt el. A nemzetséget Leonard Sessler nevezte el tiszteletére.

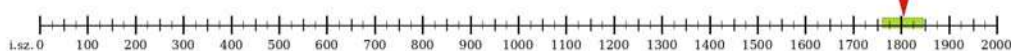
Kikről nevezték el a növényeket? 178. rész

Vriesea Lindl. 1843 (Bromeliaceae) – Willem Hendrik de Vriese (1806–1862): holland orvos, botanikus. 1831-ben Leidenben szerzett doktorátust. Rotterdamban praktizált és tanított, majd 1845-től a leideni Botanikus Kert igazgatója lett. 1858 júniusában a Holland Kelet-indiai Társaság szolgálatában Bataviába (ma: Indonézia, Jakarta) utazott, és a következő két és fél évben eljutott Molukkára, Szumátrára és Borneóra is. Írt Suriname pálmáiról, Délkelet-Ázsia új és kevésbé ismert növényeiről (*Plantae novae et minus cognitae Indiae Batavae Orientalis*, 1845), valamint egy-egy monográfiát a *Rafflesia* nemzetségről (1853) és a Marattiaceae családról (Hartinggal, 1853).

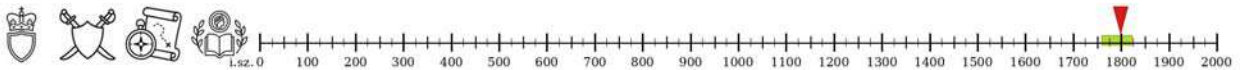
Kikről nevezték el a növényeket? 179. rész

Vulpia C. C. Gmel. 1805 (Poaceae) – Johann Samuel Vulpius (1760–1846): német gyógyszerész és botanikus. Gyógyszerészként dolgozott, szabad idejében pedig Baden és a Rajna-vidék növényvilágát, különösen a pázsitfűveket kutatta. Jelentős herbáriumot állított össze, és több kortárs botanikussal cserélt példányokat. Carl Christian Gmelin a *Vulpia* nemzetséget nevezte el tiszteletére.

Kikről nevezték el a növényeket? 180. rész

Waldsteinia Willd. 1799 (Rosaceae) – Franz Adam Waldstein (1759–1823): oszták arisztokrata, műkedvelő természetkutató. Duxban született (ma Csehország: Duchcov). Családjának jelentős földbirtokai voltak, és mint harmadszülött fiú a máltai lovagrendbe lépett be, de rendi fogadalmat nem tett. Katonatisztként részt vett a berberék és a törökök elleni háborúban (1787–1789), harcolt Stájerországban a francia csapatok ellen (1797), valamint az asperni és wagrami csatákban (1809). 1795-ben megismerkedett Kitaibel Pállal, a magyar természetkutatóval, akit őt nagy kutatóútjára is elkísért, és támogatott. Kiadásában, közös szerzőségükkel jelent meg a háromkötetes *Descriptiones et icones plantarum rariorum Hungariae* (1799–1812), amely mérföldkő a Kárpát-medence és környéke flórákutatásában. A tudomány és kultúra elkötelezett támogatója volt, természetrajzi és iparművészeti gyűjteményeket szervezett, szövőgyárat létesített. Növényteni gyűjteményét a prágai Nemzeti Múzeumra hagyta.

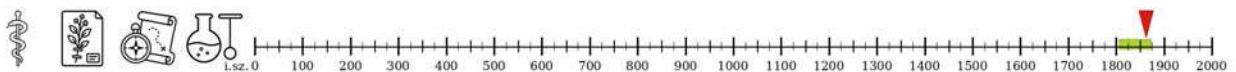
Kikről nevezték el a növényeket? 181. rész

Weigela Pers. 1806 (Caprifoliaceae) – Christian Ehrenfried von Weigel (1748–1831): német orvos. 1771-ben szerzett oklevelet, és még ebben az évben fejlesztette ki az ellenáramú hűtőt, amelyet később továbbfejlesztője és népszerűsítője, a híres kémikus után Liebig-hűtőnek neveztek el. 1774-től Greifswaldban a kémia, gyógyszerészet, növénytan és ásványtan professzora lett. 1806-ban nemességet kapott, 1808-tól a svéd uralkodói ház orvosa volt.

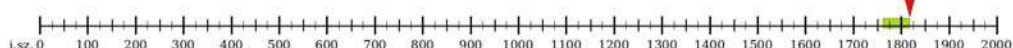
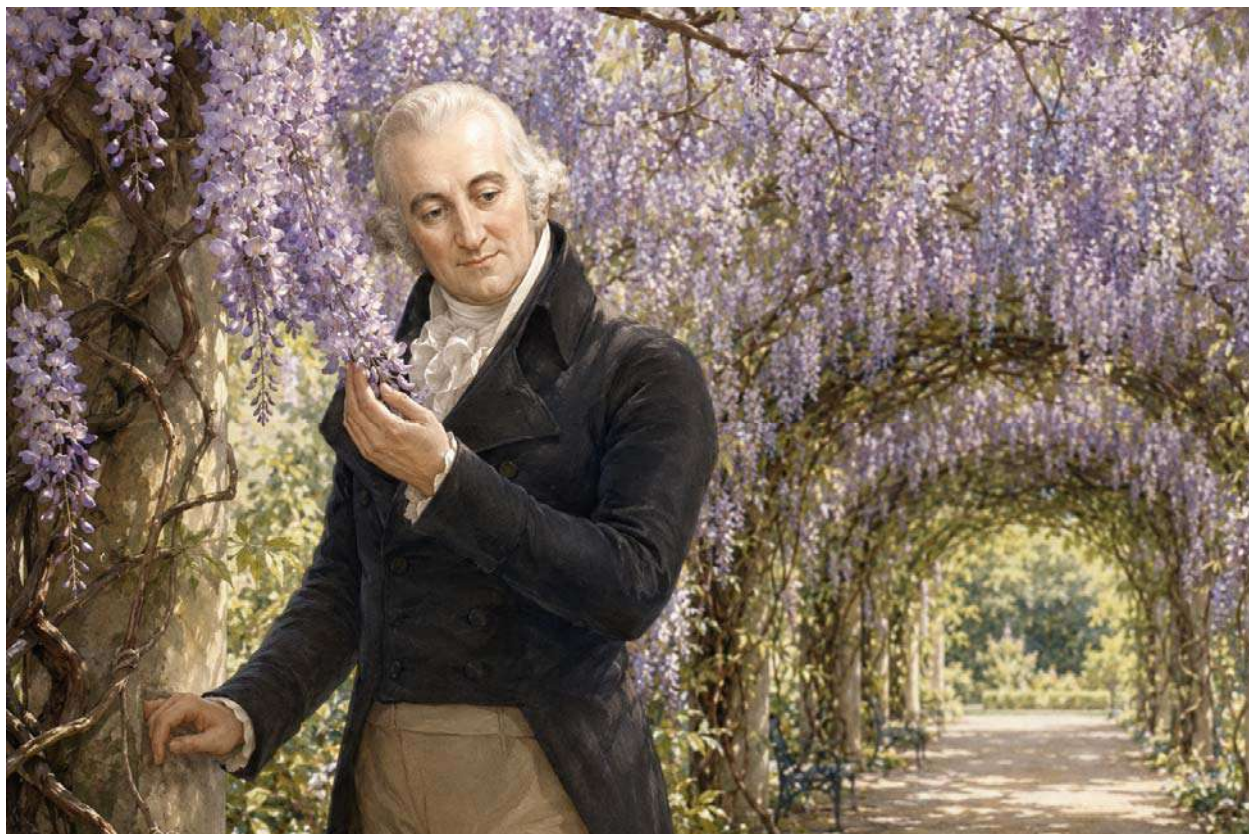
Kikről nevezték el a növényeket? 182. rész

Welwitschia Hook f. 1862 (Welwitschiaceae) – Friedrich Martin Josef Welwitsch (1806–1872): osztrák természettudós, utazó. Maria Saalban született egy földmérő fiaként. Bécsben tanult: eleinte jogot, majd medicinát és botanikát. 1836-ban szerzett oklevelet. 1839-ban egy expedíció résztvevőjeként portugál gyarmatok: az Azori- és a Zöldfoki-szigetek növényvilágát kutatta, és többet nem tért vissza Ausztriába. 1850-től portugál királyi expedícióval Angolába indult, és úttörő munkát végzett Nyugat-Afrika természettudományos feltárásában, többek között megtalálta a később róla elnevezett ősi nyitvatermőt: a *Welwitschia mirabilis*-t.

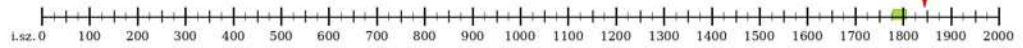
Kikről nevezték el a növényeket? 183. rész

Wisteria Nutt. 1818 (Fabaceae) – Caspar Wistar (1761–1818): amerikai orvos, anatómus. Philadelphiában született (nagyapja Németországból vándorolt Amerikába). Edinburgh, majd Pennsylvania egyetemén tanult. A himlő elleni védőoltás egyik korai támogatója volt. Az 1793-as sárgalázjárványban betegeitől maga is megfertőződött, de felgyógyult. Emlékére Thomas Nuttall írt le növénynemzetséget, mégpedig *Wisteria* formában, és ez az írásmód az érvényes, nem pedig a *Wistaria*, amellyel gyakran lehet találkozni.

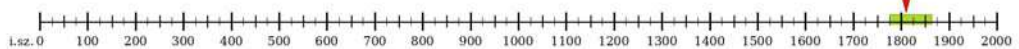
Kikről nevezték el a növényeket? 184. rész

Wolffia Schleid. 1844 (Araceae) – Johann Friedrich Wolff (1778–1806): német orvos, botanikus. Behatóan foglalkozott a békalencsefélékkel, amiről *Commentatio de Lemna* című munkája tanúskodik. Legalább három fajuknak találta – ritkaságszámba menő – virágzó példányait.

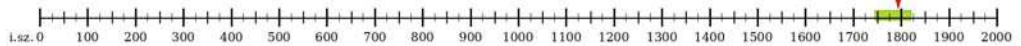
Kikről nevezték el a növényeket? 185. rész

Woodsia R. Br. 1810 (Woodsiaceae) – Joseph Woods (1776–1864): angol építész, amatőr botanikus. 1806-ban Londonban megalapította az Angol Építész Társaságot, amelynek első elnöke volt, de munkája mellett mindig érdekelte a geológia és a botanika. A napóleoni háborúk után beutazta Európa jó részét (ennek eredménye lett az 1850-ben megjelent ismeretterjesztő könyve: *The Tourist's Flora: A Descriptive Catalogue of the Flowering Plants and Ferns of the British Islands, France, Germany, Switzerland, Italy, and the Italian Islands*). Különösen foglalkoztatták a vadon élő rózsák, ennek adja tanúbizonyságát a Synopsis of the British Species of Rosa című tanulmánya, amely 1818-ban jelent meg, és botanikusként is megalapozta elismertségét. 59 éves korában építészként nyugalomba vonult, és ezután a botanikának szentelte idejét. A Linnean Society tagjai sorába választotta.

Kikről nevezték el a növényeket? 186. rész

Woodwardia Sm. 1793 (*Blechnaceae*) – Thomas Jenkinson Woodward (1745–1820): brit botanikus és algológus. Az Eton College-ban, majd a Cambridge-i Egyetem Clare Hall kollégiumában tanult, ahol 1769-ben jogi diplomát szerzett. Anyagi függetlenségének köszönhetően elsősorban botanikai kutatásokkal foglalkozott, emellett Suffolk, majd Norfolk megye békebírájaként és helyettes főhadnagyaként is tevékenykedett. 1789-ben a londoni Linnean Society tagjává választották. Samuel Goodenough-val közösen készítette el az 1797-ben megjelent *Observations on the British Fuci* című munkát, és több tanulmányt közölt brit algákról és gombákról. Kutatási eredményeivel James Edward Smith, William Withering és Thomas Martyn botanikai műveinek elkészítéséhez is hozzájárult. Smith korának egyik legkiválóbb angol botanikusaként méltatta, és tiszteletére 1793-ban *Woodwardia* néven írta le a páfrányok egyik nemzetségét. Woodward Diss városában hunyt el.

Kikről nevezték el a növényeket? 187. rész

Zantedeschia Spreng. 1826 (Araceae) – Giovanni Zantedeschi (1773–1846): olasz orvos, botanikus. Veronában és Padovában tanult, majd Tremosinében és Bovegnóban praktizált. Szabad idejében Brescia tartomány flóráját kutatta, amelyről tíz közleményt is írt. Kapcsolatban állt Ciro Pollinivel (1782–1833), a Flora Veronese szerzőjével és Kurt Sprengel (1766–1833) német botanikussal, aki egy kontyvirágféle nemzetséget nevezett el róla.

